

C0 - PUBLIC

POLITICI CONTABILE Nr. A_000677_03

ale OTP Bank S.A. pentru anul 2023

CUPRINS

1. PREVEDERI GENERALE	2
2. OBIECTIVUL SITUATIILOR FINANCIARE.....	3
3. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII.....	4
4. POLITICI CONTABILE, MODIFICARI IN POLITICILE CONTABILE SI ERORI	8
5. RECUNOAȘTEREA, DERECONOAȘTEREA ȘI EVALUAREA ACTIVELOR ȘI PASIVELOR.....	12
6. ACTIVELE FINANCIARE	13
7. INSTRUMENTE DERIVATE SI CONTABILITATEA DE ACOPERIRE	33
8. IMOBILIZARI CORPORALE	39
9. ACTIVE IMOBILIZATE DETINUTE IN VEDEREA VANZARII SI ACTIVITATII INTRERUPTTE	46
10. ACTIVE RECUPERATE.....	47
11. INVESTITII IMOBILIARE.....	48
12. IMOBILIZARI NECORPORALE.....	50
13. STOCURI.....	55
14. IMPOZITE SI TAXE.....	56
15. DATORII FINANCIARE.....	58
16. PROVIZIOANE	60
17. CAPITAL SOCIAL, PRIME LEGATE DE CAPITAL SI REZERVE	63
18. LEASING	64
19 SITUATIA CONTULUI DE PROFIT SI PIERDERI SI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL	70
20. TRANZACTII IN VALUTA	73
21. TRANZACTII CU PARTI AFILIATE	73
22. VALOAREA JUSTA	76
23. BENEFICIILE ANGAJATILOR	77
24. DISPOZITII GENERALE	81

1. PREVEDERI GENERALE

(1) Banca organizeaza si conduce contabilitatea financiara, potrivit Legii contabilității și raportării financiare 287/15.12.2017 republicate, cu modificarile si completarile ulterioare, Standardelor Internationale de Raportare Financiara, aplicabile institutiilor de credit, Planului de conturi al evidenței contabile în bănci și alte instrucțiuni financiare din Republica Moldova.

(2) Politicile contabile reprezinta principiile, bazele, conventiile, regulile si practicile specifice aplicate de Banca la intocmirea si prezentarea situatiilor financiare anuale.

(3) Lista reglementarilor cu care interactioneaza:

a) Normă internă privind recunoașterea ajustărilor pentru pierderile așteptate din credite potrivit IFRS9 în cadrul OTP Bank S.A.

b) Politicile contabile au fost elaborate in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS), aprobate de Consiliul pentru Standarde Internationale de Contabilitate (IASB), care cuprind:

- Standarde Internationale de Raportare Financiara;
- Standarde Internationale de Contabilitate;
- Interpretari elaborate de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internationale de Raportare Financiara (IFRIC).

(4) Standarde IAS si IFRS

a) Standarde Internationale de Contabilitate aplicabile:

IAS 1: Prezentarea situatiilor financiare

IAS 2: Stocuri

IAS 7: Situatia fluxurilor de trezorerie

IAS 8: Politici contabile, modificari ale estimarilor contabile si erori

IAS 10: Evenimente ulterioare perioadei de raportare

IAS 12: Impozitul pe profit

IAS 16: Imobilizari corporale

IAS 19: Beneficiile angajatilor

IAS 20: Contabilitatea subventiilor guvernamentale si prezentarea informatiilor legate de asistenta guvernamentala

IAS 21: Efectele variatiei cursurilor de schimb valutar

IAS 23: Costurile indatorarii

IAS 24: Prezentarea informatiilor privind partile afiliate

IAS 27: Situatii financiare individuale

IAS 28: Investitii in entitatile asociate si in asocierile in participatie

IAS 32: Instrumente financiare: prezentare

IAS 33: Rezultatul pe actiune

IAS 34: Raportarea financiara interimara

IAS 36: Deprecierea activelor

IAS 37: Provizioane, datorii contingente si active contingente

IAS 38: Imobilizari necorporale

IAS 39: Instrumente financiare: recunoastere si evaluare

IAS 40: Investitii imobiliare

b) IFRS Standarde Internationale de Raportare Financiara aplicabile:

IFRS 1: Adoptarea pentru prima data a Standardelor Internationale

IFRS 5: Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte

IFRS 7: Instrumente financiare: informatii de furnizat
IFRS 8: Segmente de activitate
IFRS 9: Instrumente financiare
IFRS 10: Situatii financiare consolidate
IFRS 11: Angajamente comune
IFRS 12: Prezentarea intereselor existente in alte entitati
IFRS 13: Evaluarea la valoare justa
IFRS 14: Conturi de amanare aferente activitatilor reglementate
IFRS 15: Venituri din contractele cu clientii
IFRS 16: Leasing

c) Interpretari ale standardelor de contabilitate(SIC)

SIC 7: Introducerea monedei Euro
SIC 10: Asistenta guvernamentala- Absenta corelatiilor specific activitatilor de exploatare
SIC 25: Impozitul pe profit- Modificari ale statutului fiscal al unei entitati sau al actionarilor sai
SIC 29: Angajamente de concesiune a serviciilor: prezentarea informatiilor
SIC 32: Imobilizari necorporale- costuri asociate crearii de website-uri

d) Interpretari ale standardelor de raportare financiara

IFRIC 1: Modificari ale datoriilor existente din dezafectare, restaurare si de natura similara
IFRIC 2: Actiunile membrilor in entitati de tip coopera
IFRIC 5: Drepturi la interese din fonduri de dezafectare, de restaurare si de reabilitare a mediului
IFRIC 6: Datorii ce decurg din participarea pe o piata specifica- Deseuri ale echipamentelor electrice si electronice
IFRIC 7: Aplicarea metodei retrarii conform IAS 29- Raportarea financiara in economiile hiperinflationiste
IFRIC10: Raportarea financiara interimara si deprecierea
IFRIC 12: Aranjamente de concesiune a serviciilor
IFRIC 14: IAS 19 – limita unui active privind beneficiul determinat, dispozitiile minime de finantare si interactiunea lor
IFRIC 16: Acoperirea impotriva riscurilor
IFRIC 17: Distribuirea de active ne-monetaree catre proprietari
IFRIC 19: Stingerea datoriilor financiare cu instrumente de capitaluri proprii
IFRIC 21: Taxe
IFRIC 22: Tranzactii in valuta

(5) Acronimele utilizate in prezenta Politica Contabila:

IAS - Standarde Internationale de Contabilitate
IFRS - Standardele Internationale de Raportare Financiara
IFRIC - Interpretarea Standardelor Internationale de Raportare Financiara
SOPF - Situatia pozitiei financiare (Statement of Financial Position)
SPLOCI – Situatia contului de profit sau pierdere si a altor elemente ale rezultatului global (Statement of Profit and Loss and Other Comprehensive Income)
FIN – Divizia Financiara
EIR – Rata dobanzii efective
VAN – Valoarea actualizata netă

2. OBIECTIVUL SITUATIILOR FINANCIARE

(6) In conformitate cu prevederile Legii contabilității și raportării financiare 287/15.12.2017 republicate, Banca intocmeste si prezinta situatii financiare anuale. Obiectivul situatiilor financiare este de a furniza informatii referitoare la pozitia financiara, performanta si situatia fluxurilor de numerar ale Bancii;

aceste informatii servesc unei largi categorii de beneficiari (parti interesate) in luarea deciziilor financiare.

(7) Situatiile financiare contin:

- a) Situatiia pozitiei financiare ("SOFP");
- b) Situatiia contului de profit sau pierdere si a altor elemente ale rezultatului global ("SPLOCI");
- c) Situatiia modificarilor in capitaluri proprii;
- d) Situatiia fluxurilor de numerar;
- e) Note explicative.

(8) Informatia referitoare la performanta financiara este prezentata in SPLOCI, in timp ce pozitia financiara este prezentata in SOFP, iar informatia referitoare la fluxurile de numerar este prezentata separate (in Situatiia fluxurilor de numerar). In particular, situatiile financiare descriu efectul tranzactiilor si al altor evenimente grupandu-le in categorii si sub-categorii, în funcție de caracteristicile economice. Aceste categorii si subcategoriile constituie elementele situatiilor financiare.

(9) Situatiile financiare contin, de asemenea, note si alte informatii care:

- a) Sunt relevante pentru elementele SOFP si SPLOCI,
- b) Se refera la riscurile si conditiile de incertitudine care afecteaza Banca;
- c) Includ informatii suplimentare despre resursele si obligatiile nerecunoscute in SOFP.

(10) Partile componente ale situatiilor financiare relateaza, pentru ca reflecta diferite aspecte ale acelorasi tranzactii si evenimente.

3. PRINCIPIILE DE BAZĂ ALE CONTABILITĂȚII

(11) Urmatoarele principii contabile vor fi aplicate in scopul intocmirii situatiilor financiare:

a) Prezentare corecta

(12) Situatiile financiare prezinta, in mod fidel, pozitia financiara, performanta financiara si situatiia fluxurilor de numerar a Bancii. Prezentarea fidela implica prezentarea exacta a efectelor tranzactiilor, a altor evenimente si conditii conform definitiilor si criteriilor de recunoastere a activelor, pasivelor, veniturilor si cheltuielilor in conformitate cu Standardele Internationale de Raportare Financiara (IFRS), cu note suplimentare acolo unde este necesar.

(13) In principiu, in toate situatiile, o prezentare fidela poate fi obtinuta de catre Banca daca toate standardele utilizate (IFRS) sunt aplicate in mod corespunzator. In scopul obtinerii unei prezentari fidele, Banca trebuie, de asemenea, sa:

a) selecteze si sa aplice politicile contabile conform IAS 8. IAS 8 stabileste o ierarhie a principiilor ce trebuie aplicate de conducere atunci cand alte standarde internationale de raportare financiara nu sunt aplicabile, sau cand un anumit element/tranzactie nu intra in sfera de aplicabilitate a unui anumit standard.

b) prezinte informatia, inclusiv politicile contabile, intr-un mod care sa asigure ca informatia este relevanta, de incredere, comparabila cu perioadele anterioare si inteligibila.

c) furnizeze informatii suplimentare (in note) atunci cand conformarea cu cerintele specifice ale standardelor de raportare financiara este insuficienta pentru a permite utilizatorilor informatiilor financiare intelegerea deplina a impactului unor anumite tranzactii sau altor evenimente si conditii care influenteaza pozitia financiara sau performanta financiara a Bancii.

(14) In conformitate cu cerintele IFRS, in unele situatii este permisa abaterea de unele cerinte ale standardelor de raportare financiara. In situatiile extrem de rare in care conducerea Bancii anticipeaza ca respectarea unei anumite cerinte dintr-un standard (IFRS) ar duce la interpretari eronate, Banca

poate sa nu respecte acea cerinta in conditiile in care reglementarile relevante cer acest lucru sau nu il interzic in mod specific. In astfel de cazuri, in notele explicative se vor prezenta: motivele pentru care nu a fost respectata cerinta, ajustarile necesare si efectele lor.

b) Principiul continuitatii activitatii

(15) Principiul continuitatii activitatii: in mod normal, situatiile financiare se intocmesc pe principiul ca Banca isi va continua activitatea in mod normal, intr-un viitor previzibil, fara a intra in imposibilitatea continuarii activitatii sau fara reducerea semnificativa a acesteia.

(16) In situatiile in care Conducerea Bancii are cunostinta de incertitudini, evenimente sau conditii care ar putea afecta principiul continuitatii activitatii, acestea trebuie mentionate si prezentate in mod corespunzator.

c) Contabilitatea de angajamente

(17) Conform acestui principiu, efectele tranzactiilor si ale altor evenimente sunt recunoscute atunci cand apar si sunt reflectate in situatiile financiare in perioada la care se referă. Situatiile financiare intocmite in conformitate cu acest principiu ofera utilizatorilor nu doar informatii referitoare la tranzactii incheiate, ci si informatii referitoare la obligatiile de plata sau la drepturile de incasare din viitor. Astfel, furnizeaza informatii asupra tranzactiilor si altor evenimente care sunt necesare utilizatorilor pentru luarea deciziilor economice.

(18) În vederea întocmirii situațiilor financiare la nivel individual, Banca utilizează, în ceea ce privește data recunoașterii/derecunoașterii în/din bilanț a activelor financiare, fie data tranzacției (data la care Banca se angajează să cumpere sau să vândă activul), fie data decontării (data la care activul este efectiv livrat). Metoda utilizată este supusă condiției aplicării consecvente.

(19) O cumpărare sau o vânzare standard a activelor financiare trebuie să fie recunoscută și derecunoscută, după caz, utilizându-se contabilizarea în funcție de data tranzacționării sau contabilizarea în funcție de data decontării.

d) Consecventa prezentarilor

(20) Prezentarea si clasificarea elementelor in situatiile financiare va fi pastrata de la o perioada la alta, cu exceptia urmatoarelor cazuri:

- a) In urma unei modificari semnificative ale operatiunilor Bancii sau dupa o revizuire a situatiilor financiare, o alta prezentare devine mai potrivita, din punct de vedere al criteriilor de selectie si aplicare ale a politicilor contabile in IAS 8; sau
- b) O noua prezentare este necesara pentru a indeplini cerintele unui anumit Standard (IFRS).

e) Principiul pragului de semnificatie

(21) Banca va prezenta separat fiecare clasa semnificativa de elemente similare din situatiile financiare. Se vor prezenta separat elementele care nu sunt similare in natura sau functionalitate, cu exceptia cazului in care acestea se situeaza sub pragul de semnificatie.

(22) Nu este necesara prezentarea in note a informatiilor suplimentare cerute de vreun standard (IFRS) in cazul in care pragul de semnificatie nu este atins.

(23) In cadrul procesului de agregare si clasificare a datelor, stadiul final este reprezentat de prezentarea informatiei sub forma condensata -care formeaza fiecare linie a situatiilor financiare. Daca vreuna dintre aceste linii se situeaza sub pragul de semnificatie, va fi prezentata in combinatie cu alte linii din situatiile financiare. Un element care, individual, nu atinge pragul de semnificatie pentru

a fi prezentat separat in liniile situatiilor financiare, poate fi prezentat separat, in notele care insotesc situatiile financiare.

f) Principiul necompensarii

(24) Eventualele compensari intre creante si datorii ale institutiei fata de acelasi operator economic pot fi efectuate, cu respectarea prevederilor legale, numai dupa inregistrarea in contabilitate a veniturilor si cheltuielilor la valoarea integrala.

(25) Orice compensare intre elementele de activ si de datorii sau intre elementele de venituri si cheltuieli este interzisa, cu exceptia cazurilor prevazute de prezenta reglementare.

(26) Atat elementele de activ si de pasiv, cat si veniturile si cheltuielile sunt prezentate separat de catre Banca.

(27) Exceptii: masurarea activelor la valoarea neta (dupa eventuale deprecieri de valoare) nu inseamna compensare.

(28) Rezultatele unor astfel de tranzactii sunt prezentate, atunci cand prezentarea reflecta substanta tranzactiei sau a evenimentului, prin rezultatul net al eventualelor venituri sau cheltuieli care apar in legatura cu tranzactia respectiva. De exemplu: castigurile sau pierderile aparute prin vanzarea activelor imobilizate sunt reflectate prin deducerea din valoarea de vanzare a activului a valorii contabile nete a activului si a cheltuielilor generate de vanzare.

(29) Castigurile sau pierderile aferente mai multor tranzactii similare sunt reflectate la valoarea neta de exemplu, castiguri sau pierderi din schimbul valutar sau castigul sau pierderea din instrumente financiare detinute pentru tranzactionare. Asemenea castiguri sau pierderi vor fi, totusi, raportate separat in cazul in care marimea, natura sau incidenta tranzactiilor fac necesara prezentarea separata.

g) Informatii comparative

(30) Cu exceptia cazului in care alte standarde IFRS permit sau impun alt caz contrar, Banca prezinta informatii comparative pentru toate sumele raportate in situatiile financiare ale perioadei curente. Banca include informatii comparative pentru informatiile narative si descriptive in cazul in care este relevant pentru intelegerea situatiilor financiare ale perioadei curente.

(31) Atunci cand prezentarea sau clasificarea elementelor din situatiile financiare se modifica, sumele comparative trebuie reclasificate, cu exceptia cazului in care este imposibil aceasta.

(32) Atunci cand valorile comparative sunt reclasificate, Banca prezinta urmatoarele (inclusiv, la inceputul perioadei precedente):

- a) natura reclasificarii;
- b) valoarea fiecarui element sau clasa de elemente care sunt reclasificate;
- c) motivul reclasificarii.

(33) Atunci cand este imposibil sa se reclasifice valorile comparative, Banca prezinta urmatoarele:

- a) motivul pentru care nu reclasificăm suma;
- b) precum si natura ajustarilor care ar fi fost facute daca valorile ar fi fost reclasificate.

h) Frecventa raportarilor

(34) FIN va pregati un set complet de situatii financiare (incluzand informatii comparative) cel putin o dată pe an. In situatii exceptionale, perioada de raportare contabila poate fi modificata si situatiile financiare pot fi intocmite pentru o perioada de timp mai scurta sau mai lunga de un an. In aceste

situatii, Banca va prezenta si motivul pentru care situatiile financiare au fost intocmite pentru o perioada diferita de 1 an si va sublinia faptul ca informatia prezentata nu este in totalitate comparabila.

i) Trasaturi calitative ale situatiilor financiare

(35) Cele cinci trasaturi caracteristice ale situatiilor financiare sunt:

a) Inteligibilitatea: informatia prezentata in situatiile financiare trebuie sa fie usor de inteles de catre utilizatori. In acest context, se presupune ca acestia au un grad de intelegere rezonabil al activitatilor economice si al principiilor contabile.

b) Relevanta: informatia poate fi considerate relevanta atunci cand poate influenta deciziile economice ale utilizatorilor, ajutandu-i pe acestia sa evalueze evenimente trecute, prezente si viitoare sau ajutandu-i sa corecteze evaluarile precedente.

c) Credibilitatea: garantează lipsa erorilor și anomaliilor și se bazează pe conformitatea cu reglementările, asigurându-se un grad ridicat de obiectivitate. Pentru ca informatia sa fie credibila, este foarte important principiul prevalării economicului asupra juridicului.

d) Comparabilitatea: utilizatorii trebuie sa poata compara situatiile financiare ale Bancii in timp, pentru a identifica tendintele in pozitia financiara si performantele acesteea. De asemenea, utilizatorii trebuie sa poata compara situatiile financiare ale diferitelor societati comerciale pentru a evalua pozitia financiara relativă.

e) Materialitatea: informatia este considerate semnificativa (materiala) adaca omisiunea sau eroarea ar putea influenta deciziile economice ale utilizatorilor, luate pe baza informatiilor prezentate. Gradul de semnificatie depinde de valoarea unui element sau al unei erori, circumstantele specifice.

j) Recunoasterea elementelor situatiilor financiare

(36) Exista trei tipuri de elemente care se includ in SOFP: active, pasive si capitalurile proprii.

(37) In SPLOCI sunt incluse veniturile si cheltuielile, precum si alte elemente ale rezultatului global.

k) Recunoasterea activelor

(38) Un activ este o resura controlata de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute, iar Banca se asteapta sa obtina viitoare beneficii economice de pe urma utilizarii activului (aceste beneficii inseamna contributie, directa sau indirecta, la fluxurile de numerar sau echivalente de numerar ale societatii).

(39) Un activ este recunoscut in SOFP daca este probabil ca Banca sa obtina beneficii economice viitoare din utilizarea activului respectiv si daca valoarea acestuia poate fi masurata in mod credibil.

l) Recunoasterea datoriilor

(40) O datorie reprezinta o obligatie prezenta ce decurge din evenimente trecute si prin plata careia se asteapta sa rezulte o iesire de resurse care incorporeaza beneficii economice. O datorie este recunoscuta in contabilitate si prezentata in bilant atunci cand este probabil ca o iesire de resurse incorporand beneficii economice va rezulta din decontarea unei obligatii prezente si cand valoarea la care se va realiza aceasta decontare poate fi evaluata in mod credibil.

m) Recunoasterea cheltuielilor

(41) O cheltuiala reprezinta diminuari ale beneficiilor economice inregistrate pe parcursul perioadei contabile sub forma de reduceri ale activelor sau cresteri ale datoriilor care se concretizeaza in reduceri ale capitalurilor proprii, altele decat cele rezultate din distribuirea acestora catre actionari.

(42) În definiția cheltuielilor se încadrează atât pierderile, cât și toate cheltuielile aparute în procesul normal de desfășurare a activității (de exemplu: salarii, amortizare etc.). Cheltuielile pot lua forma unei ieșiri de fluxuri de numerar sau a unei scaderi în valoarea activelor. Pierderile reprezintă elemente care îndeplinesc definiția cheltuielilor și care pot apărea sau nu în cursul desfășurării normale a activității. Pierderile reprezintă scaderi ale beneficiilor economice și, astfel, nu sunt diferite în natura economică de alte cheltuieli.

(43) Cheltuielile sunt recunoscute în SPLOCI în baza unei asocieri directe între costurile suportate și veniturile generate, pe elemente specifice. Acest proces (concordanța cheltuielilor cu veniturile) înseamnă recunoașterea simultană a veniturilor și cheltuielilor generate de aceleași tranzacții sau evenimente.

n) Recunoașterea veniturilor

(44) Veniturile sunt recunoscute în SPLOCI atunci când acestea reprezintă creșteri ale beneficiilor economice pe parcursul perioadei contabile, sub formă de intrări sau creșteri ale activelor sau scăderi ale datoriilor care se concretizează în creșteri ale capitalurilor proprii, altele decât creșterile legate de contribuțiile acționarilor.

(45) Definiția veniturilor cuprinde atât “venituri”, cât și “castiguri”. Veniturile apar în cursul desfășurării normale a activității și include, de exemplu, venituri din vânzări, dobânzi de încasat, dividende de încasat etc.

(46) Castigurile reprezintă elemente care îndeplinesc definiția de venituri și care apar sau nu în cursul desfășurării normale a activității. Castigurile reprezintă creșteri ale beneficiilor economice și astfel nu sunt diferite în natura de venituri.

o) Măsurarea elementelor din situațiile financiare

(47) Măsurarea este procesul prin care se determină valoarea monetară a elementelor situațiilor financiare la care acestea vor fi recunoscute în SOFP sau SPLOCI. Aceasta implică selecția criteriilor de măsurare.

(48) Elementele situațiilor financiare pot fi măsurate la:

a) Cost istoric.

- i. Activele sunt recunoscute la valoarea numerarului plătit (sau a echivalentelor de numerar) la achiziția acestora.
- ii. Datoriile sunt estimate la valoarea numerarului sau echivalentelor de numerar care se așteaptă a fi plătite pentru stingerea obligației.

b) Valoarea justă.

- i. Activele și pasivele se înregistrează la valoare justă, care reprezintă prețul încasat pentru vânzarea unui activ sau plătit pentru transferul unei datorii într-o tranzacție normală între participanți pe piață, la data de evaluare. Pentru mai multe detalii, vă rugăm consultați capitolul referitor la “Valoarea justă” .

c) Valoarea actualizată

- i. Activele sunt reflectate în contabilitate la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar așteptate a fi generate de active, în cursul desfășurării normale a activității.
- ii. Datoriile sunt reflectate la valoarea actualizată a fluxurilor de numerar așteptate în viitor pentru stingerea datoriei, în cursul desfășurării normale a activității.

4. POLITICI CONTABILE, MODIFICĂRI ÎN POLITICILE CONTABILE ȘI ERORI

A. Politici contabile

(49) Banca va aplica prevederile prezentei FIN politicilor contabile, in cazul in care acestea adreseaza in mod specific un eveniment sau tranzactie. Cu toate acestea, in cazul in care efectul aplicarii politicilor contabile este considerat nesemnificativ, Banca nu este obligata sa aplice cerintele (daca rezultatul nu este diferit in mod semnificativ fata de rezultatul care s-ar obtine prin neaplicarea acestor politici).

(50) In cazul in care politicile contabile nu tratează in mod specific o tranzactie sau eveniment, Conducerea Bancii isi va folosi rationamentul profesional in dezvoltarea si aplicarea politicilor contabile, astfel incat informatia rezultata sa fie:

- a) Relevanta pentru luarea deciziilor economice de catre utilizatori; si
- b) Credibila, deoarece:
  - i. Prezinta in mod adecvat pozitia financiara, performanta financiara si situatia fluxurilor de numerar ale Bancii;
  - ii. Reflecta substanta economica a tranzactiilor, a evenimentelor sau conditiilor, mai degraba decat forma lor juridica (prevalarea economicului asupra juridicului);
  - iii. Neutra si nepartinitoare;
  - iv. Prudenta;
  - v. Completa, sub toate aspectele semnificative.

Prevederile IAS8.11-12 sunt relevante in acest scop.

(51) Consecvența politicilor contabile

Banca va selecta si aplica politicile contabile in mod consecvent pentru tranzactii si evenimente similare, cu exceptia cazului in care un alt standard (IFRS) prevede altfel. Daca un standard (IFRS) cere sau permite o alta clasificare, FIN va selecta politicile contabile si le va aplica in mod consecvent pentru fiecare categorie.

(52) Modificari in politicile contabile

Utilizatorii situatiilor financiare trebuie sa poata compara situatiile financiare ale Bancii pentru perioade diferite de timp, sa identifice tendinte in evolutia pozitiei financiare, performantei Bancii si evolutia fluxurilor de numerar. Asadar, aceleasi politici contabile sunt adoptate, in mod normal, în fiecare perioadă.

(53) Banca va modifica politicile contabile atunci cand:

- a) Exista o cerinta specifica, impusa de un alt standard (IFRS); sau
- b) Atunci cand informatia prezentata in situatiile financiare ar prezenta mai multa relevanta si credibilitate asupra efectelor unei tranzactii sau altor evenimente care influenteaza pozitia financiara, performanta financiara sau fluxurile de numerar ale Bancii (modificare voluntara).

(54) Urmatoarele actiuni nu reprezinta modificari ale politicilor contabile:

- a) Aplicarea unei anumite politici contabile pentru tranzactii sau evenimente care sunt diferite, ca si substanta, de alte evenimente/tranzactii anterioare; si
- b) Aplicarea unei anumite politici contabile pentru evenimente si tranzactii care nu au avut loc anterior, sau al caror impact este nesemnificativ.

(55) O modificare obligatorie a politicilor contabile, care apare ca rezultat al aplicarii pentru prima data a unui standard va fi tratata in conformitate cu prevederile din acel standard, referitoare la tranzitia la noul standard.

(56) Daca nu exista prevederi privind tranzitia la noul standard, modificarea trebuie aplicata retrospectiv, cu exceptia cazului in care suma rezultata din ajustarile pentru trecerea la noul standard,

aferea perioadelor anterioare, nu poate fi determinata in mod adecvat (in acest caz, noile politici contabile vor fi aplicate prospectiv). In cazul unei modificari voluntare in politicile contabile, metoda de aplicare retrospectiva trebuie folosita intotdeauna.

(57) Aplicarea retrospectiva a politicilor contabile

Atunci cand o modificare in politicile contabile este aplicata retroactiv, Banca va ajusta soldurile de deschidere ale fiecarei componente afectate. Ajustarea se va face pentru situatiile aferente primei perioade contabile publicate si pentru toate informatiile comparative prezentate, ca si cum aplicarea politicilor respective s-ar fi facut dintotdeauna.

(58) Aplicarea retrospectiva-limitari

O modificare a politicilor contabile nu poate fi aplicata retrospectiv daca nu se pot determina in mod adecvat efectele specifice perioadei sau efectele cumulate ale modificarii in politicile contabile. In asemenea cazuri, se va aplica noua politica contabila incepand cu cea mai veche perioada la care adoptarea este posibila.

(59) Suma ajustarilor aferente perioadelor anterioare celor prezentate in situatiile financiare este inregistrata pe fiecare componenta a situatiilor financiare in cea mai veche perioada contabila prezentata. In general, ajustarea afecteaza rezultatul reportat. Cu toate acestea, ajustarea poate fi facuta si pe alte componente de capitaluri.

(60) Atunci cand Banca aplica o anumita politica contabila retrospectiv, aceasta se va aplica asupra informatiilor comparative. Aplicarea retrospectiva pentru perioade anterioare presupune posibilitatea determinarii efectului cumulat atat in soldurile de deschidere cat si in cele de inchidere din Situatia Pozitiei Financiare pentru acele perioade. Orice alta informatie referitoare la perioade anterioare este ajustata in masura in care este practicabil (ex. sumar al datelor financiare).

(61) Cand nu se poate aplica retrospectiv o noua politica contabila, Banca va aplica noua politica prospectiv, incepand cu prima perioada contabila care permite aplicarea. Astfel, ajustarile cumulative pe active, datorii si capital care ar fi aparut inainte de data respectiva sunt ignorate.

(62) **Aplicare imposibila:** o cerinta devine imposibila atunci cand Banca nu o poate aplica, desi au fost facute eforturi rezonabile in acest scop. Pentru o anumita perioada contabilă, nu se poate aplica o modificare in politicile contabile retrospectiv sau nu se poate face o retratare retrospectiva pentru a corecta o eroare atunci cand:

- a) Efectele aplicarii retrospective sau ale retrarii retrospective nu pot fi determinate;
- b) Aplicarea retrospectiva sau retratarea retrospectiva necesita estimari asupra intentiilor pe care Conducerea le-ar fi putut avea in acea perioada; sau
- c) Aplicarea retrospectiva sau retratarea retrospectiva necesita estimari semnificative si este imposibil a determina informatia obiectiva, referitoare la acele estimari care:
  - i. Furnizeaza dovezi referitoare la circumstantele existente la respectiva data pe baza carora sumele ar fi trebuit recunoscute, masurate si prezentate; si
  - ii. Ar fi fost disponibile la data la care situatiile financiare aferente acelor perioade au fost autorizate pentru emitere.

B. Modificari ale estimarilor contabile

(63) Ca rezultat al conditiilor de incertitudine existente in piata, multe elemente ale situatiilor financiare nu pot fi masurate cu precizie, ci doar estimate. Estimarea implica judecata profesionala, pe baza informatiei relevante disponibile. De exemplu, provizioanele pentru clienti, pentru deprecierea stocurilor, valoarea justa a activelor si datoriilor financiare, duratele de viata ale activelor materiale și nemateriale necesita estimari.

(64) Utilizarea estimarilor reprezinta o componenta esentiala in procesul de intocmire a situatiilor financiare si nu influenteaza gradul de incredere pe care il confera utilizatorilor.

(65) O estimare va fi revizuita atunci cand intervin modificari in circumstantele pe baza carora au fost determinate estimarile sau in urma informatiilor noi aparute sau a noilor experiente. O revizuire a estimarilor nu afecteaza perioadele anterioare si nu reprezinta o corectare a erorilor.

(66) O modificare a bazei de masurare aplicata reprezinta o modificare a politicii contabile si nu o modificare a estimarilor contabile. Cand este dificil de facut distinctia intre o modificare in politica contabila si o modificare a estimarilor, modificarea este tratata ca o modificare a estimarilor contabile.

(67) Efectul unei modificari in estimarile contabile, cu exceptia celor din paragraful urmator, va fi recunoscut prospectiv in contul de profit si pierdere:

- a) In perioada in care apare modificarea, daca acea perioada este singura afectata de modificare; sau
- b) Perioada in care apare modificarea si perioadele urmatoare, daca acestea sunt afectate de modificare

(68) In masura in care o modificare a estimarilor contabile genereaza modificari ale valorii activelor si datoriilor, sau se refera la elemente de capital, se va recunoaste prin ajustarea valorii contabile nete a activelor, datoriilor sau capitalurilor afectate in perioada in care apare modificarea.

C. Erori

(69) In cazul in care situatiile financiare contin erori semnificative sau erori nesemnificative, dar facute cu intentia de a se obtine o anumita prezentare a situatiei pozitiei financiare, a performantei financiare sau a situatiei fluxurilor de numerar a Bancii, atunci se considera ca situatiile financiare nu sunt intocmite in conformitate cu IFRS.

(70) Erori in perioade anterioare: acestea reprezinta omisiuni sau supra/subevaluari in situatiile financiare ale Bancii, pentru una sau mai multe perioade contabile anterioare, aparute prin utilizarea necorespunzatoare a informatiei relevante:

- a) Care era disponibila cand situatiile financiare aferente acelor perioade erau autorizate pentru publicare; si
- b) Era de presupus, in mod rezonabil, ca aceste puteau fi obtinute si luate in considerare la intocmirea si prezentarea acelor situatii financiare.

(71) Astfel de erori includ efectul erorilor de calcul, erori in aplicarea politicilor contabile, interpretare eronata a evenimentelor sau frauda.

(72) **Corectia erorilor.** Eventuale erori in perioada de raportare curenta, care sunt descoperite, se vor corecta inaintea obtinerii autorizarii pentru publicare a situatiilor financiare.

(73) Cu toate acestea, erori semnificative raman uneori nedescoperite pana in perioadele contabile urmatoare; acestea se vor corecta prin ajustarea situatiilor financiare comparative prezentate in acele situatii financiare.

(74) FIN va corecta erorile semnificative aparute in perioadele anterioare in primul set de situatii financiare publicat dupa descoperirea acestora, astfel:

- a) Retratand sumele comparative pentru perioadele anterioare prezentate, daca eroarea a aparut in aceste perioade contabile; sau
- b) Daca eroarea a aparut inaintea primei perioade prezentate, prin retratarea soldurilor de deschidere ale activelor, datoriilor sau capitalurilor pentru prima perioada contabila prezentata.

D. Evenimente ulterioare

(75) Evenimentele ulterioare datei bilanțului sunt acele evenimente, favorabile sau nefavorabile, care au loc între data bilanțului și data la care situațiile financiare anuale sunt autorizate pentru emitere.

(76) Pot fi identificate două tipuri de evenimente ulterioare datei bilanțului:

- a) cele care fac dovada condițiilor care au existat la data bilanțului. Aceste evenimente ulterioare datei bilanțului conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale; și
- b) cele care oferă indicații despre condiții aparute ulterior datei bilanțului. Aceste evenimente ulterioare datei bilanțului nu conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale.

(77) În cazul evenimentelor ulterioare datei bilanțului care conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale, Banca ajustează valorile recunoscute în situațiile sale financiare, pentru a reflecta evenimentele ulterioare datei bilanțului.

(78) Atunci când evenimentele ulterioare datei bilanțului care nu conduc la ajustarea situațiilor financiare anuale sunt semnificative, neprezentarea lor ar putea influența deciziile economice ale utilizatorilor. În consecință, Banca va prezenta următoarele informații pentru fiecare categorie semnificativă de astfel de evenimente ulterioare datei bilanțului:

- a) natura evenimentului; și
- b) o estimare a efectului financiar sau o mențiune conform căreia o astfel de estimare nu poate să fie făcută.

E. Perioade contabile

(79) Exercițiul financiar începe de la 1 ianuarie și se termină la 31 decembrie și include toate operațiunile economice efectuate de Banca în perioada respectivă.

(80) Banca întocmește situații financiare anuale la situația din 31 decembrie și situații financiare interimare la situația din 30 iunie, în fiecare an.

5. RECUNOAȘTEREA, DERECONOAȘTEREA ȘI EVALUAREA ACTIVELOR ȘI PASIVELOR

Recunoaștere

(81) IFRS 9: 5.4.3 impune ca entitatea să recalculeze valoarea contabilă brută a activelor financiare dacă fluxurile de numerar contractuale ale unui activ financiar sunt renegotiate sau modificate în alt mod și renegocierea sau modificarea nu are ca rezultat derecunoașterea aceluși activ financiar. Pentru a decide dacă renegocierea sau modificarea are ca rezultat derecunoașterea sau nu, banca a întocmit următoarea linie directoare.

(82) În cazul în care condițiile contractuale ale activelor financiare se modifică, banca ia următoarele decizii:

- a) banca derecunoaște activul financiar original și recunoaște unul nou sau
- b) banca recalculează valoarea contabilă brută a activului financiar și
  - i. dacă câștigul sau pierderea modificării este semnificativ, banca îl înregistrează în profit sau pierdere,
  - ii. dacă câștigul sau pierderea modificării nu este semnificativ, banca aplică principiul cost-beneficiu și, de obicei, nu o înregistrează în profit sau pierdere (EIR se va schimba).

Derecunoaștere

(83) Dintre posibilele modificări ale contractului, banca consideră ca o derecunoaștere și o nouă recunoaștere următoarele circumstanțe:

- A. fuzionarea mai multor datorii într-o singură datorie
- b. schimbarea monedei (cu excepția cazului în care aceasta este o opțiune contractuală a clientului)
- c. modificarea comercială - reținerea clienților

- d. schimbarea ratei dobânzii - de la fix la variabil sau de la variabil la fix sau schimbarea valorii de referință
- e. valoarea actualizată a fluxurilor de numerar în condițiile noi este diferită de cel puțin 10% față de valoarea actualizată a fluxurilor de numerar rămase
- f. grupul poate decide individual să derecunoască un anumit contract dacă circumstanțele impun acest lucru (principalele caracteristici ale împrumutului vor fi complet diferite, de exemplu, termenul rămas inițial va fi prelungit semnificativ- termenul rămas este de 9 luni și clientul primește amânarea de 18 luni)
- g. dacă contractul permite modificarea fluxurilor de numerar (de exemplu, plata anticipată) care nu reprezintă o modificare a contractului și, prin urmare, nu se califică ca derecunoaștere și recunoaștere nouă.

(84) În cazul în care identitatea clientului se modifică, dar fluxurile de numerar contractuale rămân neschimbate, derecunoașterea are loc numai dacă bonitatea noului client diferă semnificativ de cea a clientului inițial.

Modificare

(85) Câștigul sau pierderea modificării se calculează la fiecare modificare a contractului, cu excepția cazului în care sunt tratate ca o derecunoaștere și o nouă recunoaștere.

(86) Câștigul sau pierderea modificării se calculează - printre altele - în caz de restructurare (inclusiv toleranță). Atunci când restructurarea modifică semnificativ caracteristicile împrumutului (a se vedea punctul anterior f) , această modificare a contractului ar trebui tratată ca derecunoaștere. Definiția restructurării este determinată în politicile de risc de credit: modificări ale contractelor care au loc deoarece fără aceste modificări debitorul (din cauza dificultăților sale financiare) nu ar putea îndeplini obligațiile de plată stipulate în termenii inițiali.

(87) Modificările VAN ar trebui calculate individual la nivel de contract. Modificările contractuale datorate unui moratoriu de rambursare impus de guvernele locale pentru a atenua impactul economic al pandemiei COVID-19 ar trebui tratate ca regulatori locali și / sau practici de piață. Dacă nu există o astfel de așteptare, Grupul trebuie să decidă asupra metodei de contabilitate și evaluare, luând în considerare toate circumstanțele.

(88) Câștigul sau pierderea modificării ar trebui contabilizat, în cazul în care VAN se modifică semnificativ (de exemplu, valoarea actualizată actualizată a fluxurilor de numerar în termenii noi este diferită de cel puțin 1% față de valoarea actualizată actualizată a fluxurilor de numerar rămase).

(89) Analiza inițială a ratei dobânzii sub nivelul celei de piață este necesară în orice caz.

6. ACTIVELE FINANCIARE

(90) Activele financiare sunt reprezentate de:

- a) numerar;
- b) un instrument de capital;
- c) un drept contractual
  - de a primi numerar sau un alt activ financiar din alta societate sau;
  - de a preschimba active sau datorii financiare cu o alta societate, in conditii potential favorabile;
- d) un contract care va fi sau poate fi decontat in propriile instrumente de capitaluri proprii (este un instrument financiar nederivat pentru care Banca este sau poate fi obligata sa primeasca un numar variabil al instrumentelor de capitaluri proprii); sau
- e) un instrument financiar derivat care va fi sau poate fi decontat in alt fel decat prin schimbul unei sume fixe de numerar sau unui alt activ financiar pentru un numar fix din instrumentele de capitaluri proprii ale Bancii. In acest scop, instrumentele de capitaluri proprii ale entitatii nu includ instrumente care sunt ele insele contracte pentru primirea sau livrarea propriilor instrumente de capitaluri proprii ale Bancii.

(91) Conform IFRS 9, exista urmatoarele categorii de active financiare:

- a) Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI).
- b) Active financiare la cost amortizat (AC).
- c) Active financiare la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL).

a) Active financiare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global (FVOCI)

(92) Instrumente de capitaluri proprii

În conformitate cu prevederile IFRS 9.5.7.1(b), 5.7.5, la recunoasterea inițială, Banca poate face o alegere irevocabilă, la nivel de instrument, pentru a prezenta în alte elemente ale rezultatului global modificările ulterioare în valoarea justă a unei investiții într-un instrument de capitaluri proprii care nu este nici deținut în vederea tranzacționării și nici nu este o contraprestatie contingentă recunoscută de un cumpărător într-o combinație de întreprinderi la care se aplică IFRS 3 „Combinări de întreprinderi”. În această situație, câștigurile și pierderile rămân evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, fără a fi reciclate în contul de profit sau pierdere.

(93) Instrumente de datorii

Aceste active financiare sunt deținute în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv se realizează prin colectarea fluxurilor de trezorerie contractuale și vânzarea activelor financiare și termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, îndeplinesc testul „SPPI”.

(94) În cadrul modelului de afaceri al cărui obiectiv este atins atât prin colectarea fluxurilor de numerar, cât și prin vânzarea activelor financiare, personalul-cheie din conducerea Bancii a luat decizia ca atât colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și vânzarea activelor financiare fac parte din îndeplinirea obiectivului modelului de afaceri.

(95) Exista diverse obiective care sunt consecvente cu acest tip de model de afaceri. De exemplu, obiectivul modelului de afaceri poate fi gestionarea zilnică a nevoilor de lichiditate, menținerea unui anumit nivel de randament al portofoliului sau corelarea duratei activelor financiare cu durata datoriilor pe care respectivele active le finanțează. Pentru a atinge un astfel de obiectiv, Banca va colecta fluxuri de numerar contractuale dar și va vinde active financiare. [IFRS 9.B4.1.4A].

(96) În comparație cu un model de afaceri al cărui obiectiv este deținerea de active financiare pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale, acest model de afaceri va implica, în mod normal, o frecvență mai ridicată și o valoare mai mare a vânzărilor. Acest lucru este datorat faptului că vânzarea activelor financiare face parte din îndeplinirea obiectivului modelului de afaceri în loc să fie doar conexasă acestui obiectiv.

(97) Totuși, nu există un prag privind frecvența sau valoarea vânzărilor care pot avea loc în cadrul acestui model de afaceri. [IFRS 9.B4.1.4B]. Astfel, activitatea de vânzare la nivel de portofoliu reprezintă un factor de luat în considerare, însă el în sine nu este determinant pentru modelul de afaceri și nu trebuie luat în considerare separat. Aspectul cel mai important este că personalul-cheie să concluzioneze faptul că atât colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și vânzarea activelor financiare reprezintă o componentă a obiectivului modelului de afaceri.

b) Active financiare la cost amortizat (AC)

(98) Instrumente de datorii

Un activ financiar trebuie evaluat la costul amortizat dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: activul financiar este deținut în cadrul unui model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale și termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat, adică îndeplinesc condiția de SPPI.

(99) Pentru a stabili dacă fluxurile de numerar vor fi obținute prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale ale activelor financiare, Banca analizează frecvența, valorile și momentul vânzării din perioadele anterioare, a motivelor acelor vânzări și a așteptărilor cu privire la activitatea de vânzări viitoare.

(100) În conformitate cu IFRS 9, paragraful B4.1.3, un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale poate fi acela de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de numerar contractuale chiar și atunci când au loc sau sunt preconizate să aibă loc în viitor vânzări ale activelor financiare.

(101) Următoarele scenarii, sunt considerate de Banca, în conformitate cu prevederile IFRS9, consecvente cu un model de afaceri al cărui obiectiv este de a colecta fluxuri de numerar contractuale:

a) Banca vinde active financiare atunci când există o creștere a riscului de credit al activelor

Pentru a stabili dacă a existat o creștere în riscul de credit al activelor, Banca analizează informații rezonabile și justificabile, inclusiv informații cu caracter previzional. Indiferent de frecvența și valoarea lor, vânzările datorate unei creșteri în riscul de credit al activelor sunt consecvente cu un model de afaceri al cărui obiectiv este deținerea de active financiare pentru a colecta fluxuri de numerar deoarece calitatea creditului activelor financiare este relevantă pentru capacitatea Bancii de a colecta fluxuri de numerar contractuale. [cf. IFRS 9.B4.1.3A].

b) Vânzările nu sunt frecvente (chiar dacă au o valoare semnificativă) sau au o valoare nesemnificativă atât la nivel individual, cât și agregat (chiar dacă sunt frecvente) [IFRS 9.B4.1.3B].

c) Vânzările sunt realizate la scadența activelor financiare și încasările din vânzări aproximează colectarea fluxurilor de numerar contractuale rămase [cf. IFRS 9.B4.1.3B].

c) Active financiare la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL)

(102) Instrumente financiare derivate

În conformitate cu IFRS 9, instrumentele financiare derivate sunt evaluate la valoare justă prin contul de profit sau pierdere.

(103) Instrumente de capitaluri proprii

Conform prevederilor IFRS 9, paragraful 5.7.5, Banca va evalua în mod obligatoriu elementele de capitaluri proprii din categoria deținute în vederea tranzacționării la valoare justă prin contul de profit sau pierdere. De asemenea, banca va evalua la valoare justă prin contul de profit și pierdere și investițiile în instrumente de capitaluri proprii pentru care Banca nu face o alegere irevocabilă, la nivel de instrument, de a prezenta în alte elemente ale rezultatului global modificările ulterioare în valoarea justă.

(104) Instrumente de datorie

Un activ financiar trebuie să fie evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere în cazul în care acesta nu este deținut într-un model de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau într-un model de afaceri al cărui obiectiv este indeplinit atât prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cât și prin vânzarea activelor financiare sau este deținut într-unul din modelele de afaceri de mai sus, însă nu îndeplinește testul SPPI

(105) Un model de afaceri ce are ca rezultat evaluarea la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere este unul în care Banca gestionează activele financiare cu scopul de a realiza fluxuri de numerar prin vânzarea activelor.

(106) Banca ia decizii pe baza analizei valorilor juste a activelor și gestionează activele pentru a realiza acele valori juste. În acest caz, obiectivul Bancii va avea ca rezultat, în mod obișnuit, vânzarea și cumpărarea activă. [IFRS 9.B4.1.5].

(107) Un portofoliu de active financiare care este gestionat și ale cărui performanțe sunt evaluate pe baza valorii juste nu este detinut nici pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale, nici pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale și pentru a vinde active financiare.

(108) Banca este concentrată în principal pe informațiile despre valoarea justă și folosește aceste informații pentru a evalua performanța activelor și pentru a lua decizii. Suplimentar, un portofoliu de active financiare care corespund definiției de a fi detinute în vederea tranzacționării nu este detinut pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau detinut atât pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale cât și pentru a vinde active financiare. Pentru astfel de portofolii, colectarea fluxurilor de numerar este doar conexas obiectivului modelului de afaceri.

d) Recunoaștere inițială

(109) Activele financiare sunt evaluate la recunoașterea inițială la valoare justă plus sau minus costurile de tranzacționare direct atribuibile, în cazul activelor financiare altele decât cele la valoare justă prin contul de profit sau pierdere. Costurile de tranzacționare:

- a) sunt costuri marginale care se pot atribui direct achiziției, emiterii sau cedării unui instrument financiar;
- b) un cost incremental este un cost care nu ar fi fost efectuat în cazul în care tranzacția nu ar fi avut loc;
- c) costurile de tranzacționare includ taxele și comisioanele plătite agenților (inclusiv angajaților care acționează ca agenți de vânzare), consilierilor, brokerilor și dealerilor, taxele agenților de reglementare și ale burselor de valori, precum și taxele de transfer și atribuții;
- d) nu includ bonusurile sau reducerile, costurile de finanțare sau administrative interne sau costurile de deținere

(110) În cazul activelor financiare care nu sunt evaluate la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere, costurile de tranzacție se amortizează în profit sau pierdere prin metoda dobânzii efective.

(111) Banca recunoaște inițial activele financiare, cu excepția instrumentelor financiare derivate, la data decontării. Instrumentele financiare derivate ale Bancii sunt recunoscute la data tranzacției la care Banca devine parte contractuală a instrumentelor.

e) Recunoaștere ulterioară

(112) În funcție de clasificare, activele financiare se vor măsura la cost amortizat sau la valoarea justă.

(113) Instrumentele clasificate ca "AC" sunt înregistrate la cost amortizat, folosind rata efectivă a dobânzii (EIR) sau rata dobânzii efective ajustată în funcție de la credit (CAIR) pentru active financiare cumparate sau originare depreciate la data recunoașterii inițiale.

(114) Conform IFRS9 rata efectivă a dobânzii este rata care actualizează exact plățile sau încasările viitoare estimate în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la valoarea contabilă brută a unui activ financiar. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii, costurile de tranzacționare, precum și toate celelalte prime sau reduceri.

(115) Rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit (CAIR) este rata de dobândă care actualizează exact plățile sau încasările estimate viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la costul amortizat al unui activ financiar care este un activ financiar achiziționat sau emis depreciat.

(116) Metoda ratei efective a dobânzii este o metodă de calcul al unui activ financiar sau al unei datorii financiare și la alocarea și recunoașterea veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în profit sau pierdere în decursul perioadei relevante. La calcularea ratei dobânzii efective, Banca trebuie să estimeze fluxurile de trezorerie preconizate luând în considerare toți termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, opțiunile de plată în avans, de extindere, call și alte opțiuni similare), dar nu trebuie să ia în considerare pierderile din credit preconizate.

(117) Metoda este utilizată la calcularea costului amortizat al unui activ financiar sau al unei datorii financiare și la alocarea și recunoașterea veniturilor din dobânzi sau a cheltuielilor cu dobânzile în profit sau pierdere în decursul perioadei relevante.

f) Criterii pentru derecunoastere

(118) Banca derecunoaște un activ financiar atunci când:

a) drepturile contractuale de a primi fluxuri de numerar din acel activ financiar expira, sau,
b) transfera activul financiar iar transferul indeplinește cumulativ următoarele 2 condiții:

i. transfera drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar, sau

ii. păstrează drepturile contractuale de a primi fluxurile de trezorerie din activul financiar dar își asumă o obligație contractuală de a plăti fluxurile de trezorerie unuia sau mai multor destinatari printr-un contract care indeplinește următoarele condiții:

- Banca nu are nici o obligație de a plăti sume eventualilor beneficiari, cu excepția cazului în care Banca încasează sume echivalente de pe urma activului transferat;
- Bancii i se interzice prin condițiile contractuale de transfer al activului să vândă sau să pună gaj pe activul inițial, din alte motive decât garantarea obligației de a plăti eventualilor beneficiari fluxuri de trezorerie;
- Banca remite orice fluxuri de trezorerie pe care le încasează în numele beneficiarilor, fără întârzieri semnificative.

(119) De asemenea, conform IFRS 9, paragraful B5.5.25, în unele circumstanțe, renegocierea sau modificarea fluxurilor de numerar contractuale ale unui activ financiar pot conduce la derecunoașterea activului financiar existent. Astfel, atunci când modificarea unui activ financiar are ca rezultat derecunoașterea activului financiar existent și recunoașterea ulterioară a activului financiar modificat, activul modificat este considerat un activ financiar „nou” conform prevederilor IFRS 9.

(120) Pentru a determina derecunoașterea creditului, modificările clauzelor contractuale trebuie să fie semnificative din punct de vedere cantitativ și/sau calitativ.

g) Reclasificare

(121) Dacă Banca își modifică modelul de afaceri pentru gestionarea activelor sale financiare, atunci ea trebuie să reclasifice acele active financiare în conformitate cu regulile de clasificare.

(122) Conform IFRS 9, dacă Banca reclasifică activele financiare, aceasta trebuie să aplice reclasificarea în mod prospectiv de la data reclasificării. Banca nu trebuie să retrăteze orice câștiguri, pierderi (inclusiv câștiguri sau pierderi din depreciere) sau participații recunoscute anterior.

(123) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la costul amortizat în categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere, valoarea justă a acestuia este evaluată la data reclasificării. Orice câștig sau pierdere care rezultă din diferența dintre costul amortizat anterior a activului financiar și valoarea justă este recunoscut(ă) în profit sau pierdere.

(124) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere în categoria de evaluare la costul amortizat, valoarea justă a acestuia la data reclasificării devine noua sa valoare contabilă brută.

(125) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la costul amortizat în categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, valoarea justă a acestuia este evaluată la data reclasificării. Orice câștig sau pierdere care rezultă din diferența dintre

costul amortizat anterior al activului financiar și valoarea justă este recunoscut(ă) în profit sau pierdere.

(126) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în categoria de evaluare la costul amortizat, activul financiar este reclasificat la valoarea sa justă la data reclasificării. Cu toate acestea, câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este eliminat(ă) din capitalurile proprii și ajustat(ă) conform valorii juste a activului financiar la data reclasificării. Prin urmare, activul financiar este evaluat la data reclasificării ca și cum ar fi fost evaluat întotdeauna la costul amortizat. Această ajustare afectează alte elemente ale rezultatului global, dar nu afectează profitul sau pierderea și, prin urmare, nu reprezintă o ajustare din reclasificare .

(127) Dacă Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere în categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, activul financiar continuă să fie evaluat la valoarea justă.

(128) În cazul în care Banca reclasifică un activ financiar din categoria de evaluare la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global în categoria de evaluare la valoarea justă prin profit sau pierdere, activul financiar continuă să fie evaluat la valoarea justă. Câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este reclasificat(ă) din categoria capitalurilor proprii în categoria profit sau pierdere ca ajustare din reclasificare la data reclasificării.

h) Active financiare

(129) Banca utilizează metoda contabilității la data decontării pentru activele financiare, în cazul recunoașterii și derecunoașterii activelor financiare.

(130) **Precizari:**

Conform IFRS 9, data decontării este data la care un activ este livrat către sau de către Banca. Contabilitatea la data decontării se referă la:

- (a) recunoașterea unui activ în ziua în care este primit de către entitate și
- (b) derecunoașterea unui activ și recunoașterea oricărui câștig sau a oricărei pierderi din cedare în ziua în care este livrat de către entitate.

(131) Atunci când se aplică contabilitatea la data decontării, Banca contabilizează orice modificare a valorii juste a activului care urmează a fi primit în timpul perioadei dintre data tranzacției și data decontării în același fel în care contabilizează activul achiziționat. Astfel, modificarea valorii nu este recunoscută pentru activele evaluate la costul amortizat; se recunoaște în profit sau pierdere pentru activele clasificate drept active financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere; și se recunoaște în alte elemente ale rezultatului global pentru active financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global și pentru investiții în instrumente de capitaluri proprii desemnate la valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global.

j) Numerar, conturi la banci și la BNM

(132) Aceasta linie a situațiilor financiare include:

- a) Numerar
- b) Alte depozite purtatoare de dobândă
- c) Alte conturi de regularizare numerar nepurtatoare de dobândă
- d) Conturi deschise la BNM și contul de rezerva minimă obligatorie

(133) Aceste conturi se vor clasifica separat, în funcție de moneda în care sunt detinute.

a) Numerar

În această linie se va recunoaște numerarul în lei sau valută, și, de asemenea, monede și bancnote comemorative. Numerarul din ATM se încadrează, de asemenea, în această linie. Numerarul este măsurat la valoare justă. Eventualele diferențe constatate se recunosc în contul de profit și pierdere.

Monedele comemorative achiziționate de Bancă se recunosc la valoarea nominală. Diferența între valoarea nominală și prețul de achiziție se recunoaște în contul de profit și pierdere.

b) Alte depozite purtatoare de dobândă

Acestea reprezintă conturile Nostro și depunerile la alte bănci. Dobânda atașată este prezentată pe aceeași linie, împreună cu activul suport. Depozitele deținute la alte bănci sunt măsurate la cost amortizat, conturile Nostro fiind măsurate la valoarea justă.

c) Alte conturi de regularizare numerar nepurtatoare de dobândă

Cele mai frecvente exemple sunt plângeri către terți care livrează numerar succursalelor băncii (reclamații referitoare la procesul de colectare numerar succursale).

d) Conturi deschise la BNM și rezerva minimă obligatorie

Activele deținute la BNM sunt recunoscute în această linie (conturi Nostro, depozite la termen). Conturile deținute la alte bănci sunt prezentate pe linie separată, ca și depozite la alte bănci, net de ajustări pentru depreciere.

Prezentare

(134) Banca trebuie să prezinte politica de administrare a riscurilor referitoare la tranzacții în valută. Numerarul și echivalentele de numerar se prezintă separat în dețineri în moneda locală și dețineri în valută.

(135) Dacă, după sfârșitul perioadei contabile, are loc o evoluție semnificativă a cursului de schimb, care ar putea afecta abilitatea utilizatorilor situațiilor financiare de a lua decizii, acest lucru trebuie prezentat în situațiile financiare.

(136) Banca va prezenta concentrările semnificative de active.

(137) În scopul prezentării în Situația Fluxurilor de Numerar, pozițiile „Numerar la începutul perioadei” și, respectiv, „Numerar la finalul perioadei” vor include conturile de numerar și depozitele cu o maturitate contractuală mai mică de 3 luni.

k) Plasamente la alte bănci, net de ajustări pentru depreciere

(138) Plasamentele la alte bănci sunt măsurate la cost amortizat.

(139) Această linie a situațiilor financiare include:

- a) Plasamente la alte bănci (incluzând depozitele overnight și descoperitul pe conturi Loro),
- b) Creante din tranzacții cu carduri de credit,
- c) Creante din tranzacții repo,
- d) Creante de la alte bănci,
- e) Ajustări pentru depreciere.

(140) Pentru aceste active se va prezenta separat dacă sunt purtătoare de dobândă sau nu, se va prezenta o împărțire pe maturități (active pe termen scurt/active pe termen lung) și o împărțire pe valute (moneda națională/alte valute).

(141) Pentru plasamentele la alte bănci, creantele, net de ajustări pentru depreciere (cu excepția celor de la BNM), Banca va prezenta, ca și cerințe minimale:

- a) Plasamentele, împărțite pe valute
- b) Plasamente în funcție de maturitate
- c) Plasamente în funcție de rata dobânzii
- d) Concentrări semnificative de active cu privire la contrapartida, dacă este cazul,
- e) Detalii referitoare la mișcările în conturile de provizioane pentru deprecierea creditelor și creanțelor în timpul perioadei

- f) Valoarea cumulata a provizionului si contul pentru deprecierea creantelor si la sfarsitul perioadei
- g) Informatii referitoare la dobanzile de incasat pentru plasamentele la alte banci

I) Titluri de valoare

A. Titluri de valoare la cost amortizat

(142) Pentru ca un instrument financiar să poată fi măsurat la cost amortizat trebuie să îndeplinească următoarele conditii:

- a) modelul de afaceri al cărui obiectiv este de a deține active financiare în vederea colectării de fluxuri de trezorerie contractuale și
- b) termenii contractuali ai activului financiar sa dea naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(143) Fluxurile de numerar aferente unui sub-portofoliu de titluri de stat sunt realizate prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale. Modelul de afaceri al Băncii pentru portofoliul de titluri de stat este „deținut pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale”.

(144) Testarea caracteristicile fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform procedurii in vigoare.

(145) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință (“benchmark test”) sau testarea caracteristicilor prin testul “de minimis”, pragul de semnificație acceptat de către bancă este de 1%.

Evaluare ulterioara

(146) Instrumentele clasificate ca ținute sub modelul de afaceri „deținut pentru a colecta fluxurile de numerar contractuale” sunt inregistrate la cost amortizat, folosind rata efectiva a dobanzii (EIR).

(147) Conform IFRS 9 rata efectivă a dobânzii este metoda care amortizează orice taxe, comisioane plătite sau primite, costuri de tranzacționare și orice alte prime sau discounturi de-a lungul perioadei de viață a instrumentului. Metoda ratei efective a dobânzii este o metodă de calcul a costului amortizat a unui activ financiar (sau grup de active) și de alocare a venitului din dobânzi de-a lungul perioadei de viață a activului.

(148) Rata efectivă a dobânzii este rata care duce la obținerea valorii nete a activului când este folosită pentru actualizarea fluxurilor de numerar așteptate, pe durata de viață a instrumentului. În calculul ratei actualizate de dobandă, societatea trebuie să estimeze fluxurile de numerar prin considerarea tuturor condițiilor contractuale (de exemplu, plăți anticipate, opțiuni call sau similare) dar fără considerarea pierderilor viitoare de credit.

(149) Calculul include toate taxele și comisioanele plătite sau primite între părțile contractului care sunt parte integrală a ratei de dobandă efective, costuri de tranzacționare și alte bonusuri sau discounturi.

(150) Pentru un instrument detinut in perpetuitate, fara maturitate, costul amortizat este egal cu valoarea actualizata a fluxului viitor de numerar pentru fiecare perioada, actualizat cu rata dobanzii efective.

(151) Titlurile evaluate la cost amortizat includ:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, mortgage etc.)

d) Alte obligatiuni

(152) După recunoașterea inițială, titlurile sunt evaluate la cost amortizat, egal cu valoarea inițială ajustată cu rambursările de principal, ajustări / recuperări și amortizare – calculat aplicând metoda ratei dobânzii efective (EIR).

(153) Activele financiare evaluate la cost amortizat pot înregistra pierderi așteptate din creditare.

Prezentare

(154) Banca va prezenta următoarele informații referitoare la titlurile contabilizate la cost amortizat:

- a) clasificare pe baza tipurilor de titluri contabilizate la cost amortizat
- b) valoarea provizionului pentru depreciere
- c) o împărțire în funcție de rata dobânzii, valute și maturități reziduale (analiza pe maturități) și prezentarea valorilor juste

B. Titluri de valoare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

(155) Pentru ca un instrument financiar să poată fi măsurat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

- a) modelul de afaceri al cărui obiectiv este de colecta fluxurile de numerar contractuale și pentru vânzare și
- b) termenii contractuali ai activului financiar să dea naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(156) Obiectivele Băncii pentru un sub-portofoliu de titluri de stat sunt următoarele:

- a) Asigurarea nivelului necesar de lichiditate a Băncii;
- b) Asigurarea profitabilității investițiilor Băncii.

(157) Conducerea Băncii a evaluat faptul că este posibil să se efectueze vânzări pentru îndeplinirea obiectivelor modelului de afaceri.

(158) Banca poate efectua vânzări pentru a-și atinge obiectivele, astfel se poate aprecia faptul că vânzările fac parte integrală din administrarea performanței acestor instrumente; totuși, Banca achiziționează instrumentele de trezorerie aferente acestui portofoliu atât pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale cât și pentru vânzare.

(159) Testarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform procedurii în vigoare.

(160) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință ("benchmark test") sau testarea caracteristicilor prin testul "de minimis", pragul de semnificație acceptat de către Bancă este de 1%.

Evaluare ulterioară

(161) Conform IFRS 9, un câștig sau o pierdere aferent(ă) unui activ financiar evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global trebuie să fie recunoscut(ă) în alte elemente ale rezultatului global, cu excepția câștigurilor și pierderilor din diferențe de schimb valutar până când activul financiar este derecunoscut sau reclasificat.

(162) Atunci când activul financiar este derecunoscut, câștigul sau pierderea cumulat(ă) recunoscut(ă) anterior în alte elemente ale rezultatului global este reclasificat(ă) de la capitaluri proprii în profit sau pierdere ca o ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1). În cazul în care un activ

financiar este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global, sumele care sunt recunoscute în profit sau pierdere sunt aceleași cu sumele care ar fi fost recunoscute în profit sau pierdere dacă activul financiar ar fi fost evaluat la costul amortizat.

(163) Pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global vor fi înregistrate pierderi așteptate din creditare.

(164) Titlurile evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global includ:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, mortgage etc.)
- d) Alte obligațiuni

Prezentare

(165) Banca va prezenta următoarele informații pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global:

- a) Titluri în moneda locală sau valută
- b) Provizion pentru ajustarea de depreciere
- c) Ratele de dobândă (minime și maxime) și rata de dobândă medie la care sunt deținute activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global

C. Elemente de capitaluri proprii desemnate a fi prezentate în alte elemente ale rezultatului global

(166) Banca poate face o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială în cazul anumitor investiții în instrumente de capitaluri proprii, care nu sunt deținute pentru tranzacționare, să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global

(167) Această alegere este făcută pentru fiecare instrument în parte (adică fiecare acțiune în parte). Titlurile desemnate ca fiind evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global includ investițiile în alte companii care nu sunt considerate active imobilizate (deținere mai mică de 20% din acțiunile companiei).

Evaluare ulterioară

(168) După recunoașterea inițială, activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global sunt măsurate la valoarea justă, iar câștigurile și pierderile generate de o modificare în valoarea justă sunt înregistrate în cont specific de rezerve în capitaluri, până când activul financiar este derecunoscut.

(169) Valorile prezentate în alte elemente ale rezultatului global nu trebuie transferate, la derecunoaștere, în profit sau pierdere. Totuși, Banca poate transfera câștigul sau pierderea cumulat(ă) în capitalurile proprii. Dividendele pentru astfel de investiții sunt recunoscute în profit sau pierdere, exceptând cazul în care dividendele reprezintă clar o recuperare a unei părți a costului investiției.

(170) Dividendele colectate, sau a caror distribuție a fost aprobată, sunt recunoscute ca și venit (ex. "Venituri din dividende sau similare") în SPLOCI.

Prezentare

(171) Banca va prezenta cel puțin următoarele informații pentru activele financiare evaluate la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global: titluri în moneda locală sau valută.

D. Titluri de valoare la valoarea justă prin profit sau pierdere:

(172) În această categorie sunt incluse activele financiare pentru care:

- a) obiectivul modelului de afaceri nu este de a detine active pentru a colecta fluxuri de numerar contractuale sau intr-un model de afaceri al carui obiectiv este indeplinit atat prin colectarea fluxurilor de numerar contractuale, cat si prin vanzarea activelor financiare sau
- b) termenii contractuali ai activului financiar dau naștere, la anumite date, la fluxuri de trezorerie care NU sunt exclusiv plăți ale principalului și ale dobânzii aferente valorii principalului datorat.

(173) Aceste active sunt evaluate la valoarea justă, iar modificările în valoarea justă se reflectă în contul de profit și pierdere (SPLOCI).

(174) In aceasta categorie sunt incluse titluri pe care Banca le-a clasificat ca fiind detinute in scopul tranzactionarii. Sunt clasificate ca fiind detinute in scopul tranzactionarii daca titlurile de valoare:

- a) au fost achizitionate in principiu in scopul vanzarii si rascumpararii in viitorul apropiat- conform modelului de afaceri al Bancii
- b) la recunoasterea initiala, sunt parte a unui portofoliu de instrumente financiare gestionate impreuna si pentru care s-au obtinut profituri pe termen scurt.

(175) Titlurile de valoare la valoarea justă prin profit sau pierdere pot fi:

- a) Titluri de stat
- b) Obligațiuni guvernamentale
- c) Obligațiuni (corporatiste, municipale, ipotecare (mortgage), etc.)
- d) Unități de fond

(176) La recunoasterea initiala, Banca masoara titlurile de valoare la valoarea justa, care include dobanda atasata ca parte a prețului de tranzactie, dar inregistrata separat.

(177) Daca titlurile sunt in alta valuta, Banca va recunoaste initial titlul in moneda functionala, la care va aplica cursul de schimb aplicabil la data tranzactiei.

Evaluare ulterioara

(178) Ulterior recunoasterii initiale, titlurile vor fi masurate la valoarea justa, iar pierderile sau castigurile precum si veniturile din dobanzi vor fi recunoscute in contul de profit si pierdere (SPLOCI),

(179) In determinarea valorii juste se folosesc cotationii de pe o piata activa (pretul BID), pentru instrumentele cotate. Daca piata pe care este cotation un instrument nu este activa, se vor folosi estimari standard ale prețului de piata si tehnici de evaluare; acestea vor considera factorii de risc care afecteaza instrumentul si se bazeaza pe elemente din piata, cum ar fi: prețurilor unor instrumente avand caracteristici similare, calculul valorii actualizate a fluxurilor de numerar, modele de evaluare a optiunilor, tranzactii recente comparabile, etc.

E. Elemente de capitaluri proprii la valoarea justă prin profit sau pierdere

(180) În aceasta categorie se includ instrumentele de capitaluri proprii detinute pentru tranzactionare sau care nu sunt desemnate printr-o alegere irevocabilă la recunoașterea inițială să prezinte modificările ulterioare ale valorii juste în alte elemente ale rezultatului global.

Credite si creante

(181) Creditele și creanțele includ creditele către clienți și plasamentele la bănci, inclusiv cele achiziționate de la terți, care au plăți fixe sau determinabile, care nu sunt cotate pe o piata activa.

(182) **Modelul de afaceri** al băncii este de a păstra creditele pana la maturitate pentru încasarea fluxurilor de numerar contractuale. În cazul in care există o înrăutățire semnificativă a riscului de credit, acestea pot fi vandute. Aceste vânzari se efectuează cu frecvență trimestrială, pentru valori mici din portofoliul total de credite acordate persoanelor fizice.

(183) Având în vedere modelul de afaceri al Băncii și în funcție de caracteristicile fluxurilor de trezorerie, creditele se pot clasifica ca active financiare la cost amortizat, sau dacă fluxurile de trezorerie nu reprezintă plăți aferente principalului și dobânzilor, creditele se clasifică ca active financiare evaluate la valoarea justă, prin contul de profit și pierdere (FVTPL).

(184) Testarea caracteristicilor fluxurilor de trezorerie se efectuează pentru toate produsele nou intrate în portofoliul Băncii, folosind un chestionar dedicat pentru testul SPPI. Testarea se efectuează înainte de aprobarea caracteristicilor unui produs conform procedurii în vigoare.

(185) În cazul în care este necesară testarea caracteristicilor versus un instrument financiar de referință ("benchmark test") sau testarea caracteristicilor prin testul "de minimis", pragul de semnificație acceptat de către bancă este de 1%.

(186) Credite către clienți

Această linie include:

- a) Credite corporate;
- b) Credite pentru consum;
- c) Credite cu ipotecă;
- d) Descoperit de cont;
- e) credite răscumparate cu obligația de a revinde la o dată ulterioară;
- f) titluri subscrise cu plăți determinate sau determinabile, necotate pe o piață activă;
- g) factoring cu recurs sau fără recurs

Credite evaluate la cost amortizat

(187) **Criterii de recunoaștere**

(188) Recunoașterea inițială a unui credit are loc la data subscrierii contractului, care coincide în mod normal cu data tragerii. Creditul este recunoscut în funcție de valoarea sa justă, egală cu suma plătită sau prețul de subscriere, inclusiv orice costuri / venituri care pot fi atribuite direct creditului și determinabile de la început, chiar dacă acestea sunt stinse la o dată ulterioară. Costurile care, chiar și cu caracteristicile menționate mai sus, sunt rambursate de către debitor sau sunt clasificate ca fiind costuri administrative interne normale sunt excluse.

(189) Partea din credit netrasă este înregistrată în conturi din afara bilanțului (extrabilantier).

(190) În cazul expunerilor de credit aparute ca urmare a executării unei scrisori de garanție ("LG"), data recunoașterii inițiale este data de executie a LG-ului.

(191) **Activele financiare achiziționate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit („POCI”)**

(192) categorie distinctă de credite la cost amortizat o reprezintă creditele POCI. Pentru aceste active financiare, Banca aplică rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit la costul amortizat al activului financiar de la recunoașterea inițială.

(193) De asemenea, creditele recunoscute ca urmare a derecunoașterii creditelor vechi cărora li s-au renegociat semnificativ condițiile contractuale pot fi încadrate în această categorie dacă la momentul recunoașterii inițiale sunt depreciate.

(194) Activele financiare recunoscute depreciate sunt cele în cazul cărora au fost identificate unul sau mai multe evenimente cu efect de reducere a fluxurilor de numerar viitoare la recunoașterea inițială. Acestea vor fi evidențiate contabil în conturi separate.

(195) Activele financiare din categoria POCI vor fi clasificate în scopuri de raportare în stadiile corespunzătoare (Stage 2 sau Stage 3). Un activ financiar clasificat POCI rămâne POCI de la recunoașterea inițială până la derecunoașterea din evidențele Bancii.

(196) **Evaluare ulterioară**

(197) După recunoașterea inițială, creditele sunt evaluate la cost amortizat, egal cu valoarea inițială ajustată cu rambursările de principal, ajustări / recuperări și amortizare - calculat aplicând metoda ratei dobânzii efective (EIR) - a diferenței dintre suma plătită și suma care urmează să fie rambursată la maturitate, de obicei atribuite costurilor/veniturilor aferente unui singur împrumut. Rata dobânzii efective este rata care actualizează exact fluxurile de numerar viitoare generate de credit, pentru principalul și dobânda, la suma trasă inclusiv costuri/venituri care aferente creditului sau rata dobânzii efective ajustată la credit este rata care actualizează exact plățile sau încasările estimate viitoare în numerar pe durata de viață preconizată a activului financiar la costul amortizat al unui activ financiar care este un activ financiar depreciat achiziționat sau emis. Această metodă de măsurare utilizează o abordare financiară și permite distribuirea efectului economic al costurilor / veniturilor pe întreaga perioadă până la scadența creditului.

(198) Pentru activele financiare cumparate sau originare depreciate (POCI) banca aplică rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit (CAIR) costului amortizat al activului financiar de la recunoașterea inițială.

(199) IFRS 9 definește costurile tranzacțiilor și veniturile ca fiind costuri marginale care se pot atribui direct achiziției, emiterii sau cedării unui activ financiar sau unei datorii financiare, costuri și venituri care reprezintă un cost/venit care nu ar fi fost suportat dacă entitatea nu ar fi achiziționat, emis sau cedat instrumentul financiar.

(200) Costurile de tranzacționare fac parte din valoarea contabilă a creanței, și, prin urmare, sunt incluse în calculul ratei dobânzii efective.

(201) Identificarea cu exactitate a costurilor (veniturilor) este fundamentală, deoarece acestea au un impact asupra valorii costului amortizat și influențează calculul ratei dobânzii efective, ceea ce face rata efectivă de rentabilitate a tranzacției individuale să fie diferită de rata dobânzii contractuale.

(202) Specific:

- i. prezenta unor "costuri" care pot fi atribuite creditului înseamnă că suma reală plătită este mai mare decât valoarea nominală și, în consecință, rata dobânzii efective a creanței va fi mai mică decât rata dobânzii contractuale;
- ii. prezenta unor "venituri", care pot fi atribuite creditului înseamnă că suma reală plătită este mai mică decât valoarea nominală și, în consecință, rata dobânzii efective a creanței va fi mai mare decât rata dobânzii contractuale.

(203) Consecința acestei alocări a costurilor sau veniturilor este, obținerea unei rate a dobânzii diferite de cea contractuală și înregistrarea ca impact în dobânzi a ajustării de dobândă pe durata contractuală a activului financiar.

(204) Următoarele sunt considerate costuri directe ale tranzacției:

- i. taxe și comisioane plătite agenților (inclusiv angajații proprii care acționează ca agenți), consultanți, brokeri și alți intermediari;
- ii. taxe către agenții de reglementare și burse de valori;
- iii. taxele și impozitele datorate pentru încheierea contractelor

(205) OTP Bank folosește principiul ratei dobânzii efective incluzând toate comisioanele legate de substanță de dobânda în calculul ratei efective a dobânzii. În cazul în care anumite comisioane sunt sub pragul de semnificație, acestea se pot amortiza liniar, considerându-se că aceasta ar fi o bună aproximare pentru amortizarea EIR.

(206) Taxele aferente cardurilor de credit și descoperitului de cont sunt recunoscute liniar în cursul perioadei (nu pot fi luate în considerare în calculul EIR).

(207) Taxele și comisioanele de factoring sunt, de asemenea, incluse în calculul EIR.

(208) În scopuri IFRS, veniturile din dobânzi pentru creditele depreciate se calculează folosind aceeași EIR originală, dar ținând cont de noile valori (mai mici) ale fluxurilor de numerar previzionate a se recupera (unwinding). Acest lucru implică faptul că Banca are nevoie, pentru calcul, separat de dobânda conform graficului de rambursare, precum și de dobânzile contabile calculate pe baza metodei IFRS (EIR aplicat pentru costul amortizat). Calculul de unwinding se bazează pe ultimul calcul disponibil pentru provizion. Sistemul asigură calcularea provizioanelor și calculul de unwinding la nivel de contract de credit. Calculul de unwinding se efectuează zilnic pe baza datelor disponibile în sistem (statusul depreciat, costul amortizat de la luna anterioară, expunerea contractuală – total provizioane) și veniturile din dobânzi calculate în luna pentru care se efectuează ajustarea de dobânda contractuală.

(209) Pentru activele financiare POCI, venitul din dobânzi este întotdeauna recunoscut aplicând CAIR costului amortizat.

(210) Când se calculează rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit, banca va estima fluxurile de trezorerie așteptate luând în considerare toți termenii contractuali ai activului financiar (ex: rambursări anticipate, prelungiri, opțiuni call sau similare) și pierderile așteptate. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau primite între părțile unui contract, care sunt parte integrală a ratei efective a dobânzii, costurile de tranzacție și toate celelalte prime sau discounturi.

(211) Banca va ajusta rata dobânzii efective la momentul apariției unor modificări semnificative. Se vor recunoaște drept modificări semnificative acele situații în care valoarea actualizată netă a fluxurilor de numerar în noile condiții, redusă prin utilizarea ratei efective a dobânzii inițiale diferă cu cel puțin cu 10% din valoarea actualizată a fluxurilor de numerar rămase până la scadența datoriei financiare inițiale.

(212) Calcul CAIR

Când se calculează rata dobânzii efective ajustată în funcție de credit, banca determină rata de discount, care discontează fluxurile de trezorerie așteptate și pierderile așteptate la valoarea justă inițială a activului financiar (valoarea justă inițială a activului financiar este egală cu pretul de cumpărare în cele mai multe cazuri).

(213) Active POCI Corporate

- i. Pentru activele corporatate evaluate la nivel individual sunt disponibile fluxuri de trezorerie așteptate (incluzând pierderile așteptate inițiale) la nivel de deal la Grup. Calculul ratei dobânzii efective ajustată în funcție de credit va fi făcut ținând cont de toate datele disponibile ale tranzacției.
- ii. Pentru activele corporatate evaluate la nivel colectiv – vezi mai jos la active POCI retail.

(214) Active POCI Retail - În cazul activelor financiare retail, în general nu sunt disponibile fluxuri de trezorerie așteptate la nivel de deal, de aceea Banca aplică următoarele simplificări:

- a) Activele financiare retail cumparate cu discount non-recoverable –CAIR va fi egal cu rata dobânzii nominale
- b) Activele financiare retail cumparate cu discount recoverable – fluxurile de trezorerie contractuale vor fi modificate cu discountul primit, aceste fluxuri vor fi baza calculului CAIR
- c) Activele financiare retail originare (după derecunoastere) –CAIR va fi noua rată de dobânda nominală
- d) Activele financiare retail originare (originare prin cumpărare)
  - i. Ajustarea de valoare justă (FVA) a fost calculată la cumpărare – noul EIR (=CAIR) trebuie să fie calculat
  - ii. Ajustarea de valoare justă (FVA) nu a fost calculată la cumpărare –EIR anterior (înainte de cumpărare) va fi CAIR

(215) Creditele sunt reevaluate in scopul identificarii modificarilor riscului de credit dupa recunoasterea initiala.

(216) Credite neperformante sunt supuse fie unui proces de masurare individuala, fie este calculata pierderea asteptata pentru categoriile omogene și alocarea analitica pentru fiecare pozitie, iar valoarea ajustarii fiecarui credit este diferenta dintre valoarea sa contabila la momentul masurarii (cost amortizat) si valoarea prezenta a fluxurilor de numerar viitoare estimate, actualizate folosind rata dobanzii efective initiale. Fluxurile de numerar preconizate iau in considerare perioadele de recuperare preconizate, valoarea realizabila a garantiilor, precum si costurile pentru recuperarea expunerii de credit.

(217) Valoarea initiala a creditelor este reluata in perioadele ulterioare in masura in care motivele care au condus la ajustari pentru depreciere nu mai există, cu conditia ca o astfel de evaluare este atribuita in mod obiectiv unui eveniment care a avut loc in urma deprecierei. Recuperarea este inregistrata in contul de profit sau pierdere si nu trebuie sa duca la obtinerea unei valori contabile a creditului care sa depaseasca costul amortizat care ar fi fost obtinut in conditiile in care nu ar fi existat pierderi din depreciere recunoscute in perioadele anterioare.

(218) Recuperarile din depreciere tin cont de valoarea timp a banilor.

(219) **Modificari contractuale**

(220) Renegocierea expunerilor de credit acordate de Banca cu privire la creditele performante este privita in mod similar cu deschiderea unui contract nou, cu conditia ca rata dobanzii acordate sa fie similara cu rata de piata de la momentul renegocierii.

(221) Printre modificarile contractuale posibile urmatoarele sunt considerate a genera active financiare modificate:

- i. Valoarea actualizata neta (NPV) a modificarilor de fluxuri de trezorerie, astfel incat pierderea/castigul din modificari sa fie inregistrat in profit sau pierdere:
- ii. restructurare – asa cum este definita in Instrucțiunea privind managementul expunerilor „Default”, “Neperformante” și “Forborne”.

(222) Nu se calculează pierderea/castigul din modificari in cazul restructurarilor portofoliilor retail. Fiecare contract retail este restructurat in baza unui model de restructurare. Banca trebuie sa evalueze aceste modele: daca modificarea de NPV este imateriala, se trateaza ca si cum nu ar fi nici o modificare de NPV.

- a) Nu sunt modificari in sumele contabilizate:
- b) prelungiri
- c) reînnoiri cu termeni neschimbati
- d) reînnoiri cu termene mai scurte
- e) introducere data rambursare principal, daca aceasta nu a existat /nu a trecut deja

(223) Atunci cand se renegociaza cu debitori care sufera de o deteriorare a situatiei lor financiare, iar renegocierea nu conduce la derecunoastrea expunerii, conform criteriilor prezentate la capitolul aferent derecunoasterii de mai jos, expunerile rezultate in urma renegocierii sunt clasificate la credite neperformante.

(224) Conform IFRS 9, paragraful 5.4.3, atunci cand fluxurile de numerar contractuale ale unui activ financiar sunt renegociate sau modificate si renegocierea sau modificarea nu are ca rezultat derecunoastrea activului financiar conform IFRS 9, Banca recalculează valoarea contabila bruta a activului financiar si recunoaste un castig sau o pierdere din modificare in profit sau pierdere.

(225) Valoarea contabila a activului financiar este recalculata drept valoarea actualizata a fluxurilor de numerar contractuale renegociate sau modificate care sunt actualizate la rata initiala a dobanzii

efective a activului financiar (sau rata dobanzii efective ajustata în funcție de credit pentru activele financiare achizitionate sau emise depreciate ca urmare a riscului de credit).

(226) Orice costuri sau comisioane suportate ajusteaza valoarea contabila a activului financiar modificat si sunt amortizate pe parcursul termenului ramas al activului financiar modificat.

Derecunoastere credite

(227) Banca trebuie sa derecunoasca un activ financiar doar in urmatoarele situatii:

- i. drepturile contractuale asupra fluxurilor de numerar care decurg din activul financiar expira
- ii. transfera activul financiar

(228) De asemenea, conform IFRS 9, paragraful B5.5.25, in unele circumstante, renegocierea sau modificarea fluxurilor de numerar contractuale ale unui activ financiar pot conduce la derecunoasterea activului financiar existent. Astfel, atunci cand modificarea unui activ financiar are ca rezultat derecunoasterea activului financiar existent si recunoasterea ulterioara a activului financiar modificat, activul modificat este considerat un activ financiar „nou” conform prevederilor IFRS 9. Totuși, conform IFRS 9, paragraful BC5.227, in mod frecvent, modificarile nu au ca rezultat derecunoasterea instrumentului financiar.

(229) Pentru a determina derecunoasterea creditului, modificarile clauzelor contractuale trebuie sa fie semnificative din punct de vedere cantitativ si/sau calitativ.

(230) Banca are in vedere urmatoarele cazuri de derecunoastere la modificarea substantială a activului financiar:

No	Evenimente care pot determina derecunoasterea	Credite fara dificultati financiare	Credite cu dificultati financiare
1	Novatia-schimbarea debitorului	Derecunoastere	Derecunoastere
2	Schimbarea valutei creditului	Derecunoastere	Derecunoastere
3	Refinantare (contract nou)	Derecunoastere	Derecunoastere
4	Consolidare (consolidarea mai multor credite intr-unul singur)	Derecunoastere	Derecunoastere
5	Repricing (retentie clienti, doar stage 1 si stage2)	Derecunoastere	Nu este aplicabil
6	Schimbare date de rambursare principal si dobanda pana la scadenta	Neaplicabile	Derecunoastere
7	Modificare rata de dobanda(din fixa in variabila sau invers)	Derecunoastere	Derecunoastere
8	Modificări ale contractelor de credit în condiții de stres ce implică o modificare a valorii nete prezente a fluxurilor de numerar aferente cu mai mult de 10%	Nu este aplicabil	Derecunoastere

(231) In cazul in care un eveniment marcat in tabelul de mai sus determina derecunoasterea creditului initial, un nou credit trebuie recunoscut.

(232) La derecunoașterea unui activ financiar per ansamblu, diferența dintre:

- a) valoarea contabilă (evaluată la data derecunoașterii) și

b) contraprestația primită (inclusiv orice activ nou obținut minus orice datorie nouă asumată) trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

(233) Banca poate aplica reducerea directă a valorii contabile brute a unui activ financiar, scoaterea în afara bilanțului, în cazul în care nu are așteptări rezonabile de a recupera activul financiar în întregime sau parțial. Reducerea valorii contabile brute constituie un eveniment de derecunoaștere (conform punctului B3.2.16 litera (r) din IFRS 9).

(234) Suma pentru care se va efectua reducerea valorii contabile se va determina ca diferență între valoarea contabilă brută și valoarea maximă recuperabilă pentru acea expunere, atunci când Banca nu are așteptări rezonabile pentru recuperarea totală a expunerii, în conformitate cu politica Băncii cu privire la activitatea de recuperare/derecunoaștere credite neperformante.

(235) **Prezentare**

(236) Banca va prezenta următoarele informații referitoare la credite, net de provizion pentru creditele evaluate la cost amortizat:

- Soldul conturilor de credite pe termen lung și pe termen scurt și bilete la ordin
- Soldul provizionului pentru depreciere cu privire la pierderi la credite
- Analiza portofoliului de credite împărțit valutar
- Ratele dobanzilor portofoliului de credite, împărțite pe categorii
- Analiza portofoliului de credite în funcție de tipul (sume și proporții)
- Analiza modificării a provizioanelor pentru depreciere în cursul perioadei
- Descrierea și analiza evenimentelor semnificative care afectează portofoliul de credite pe parcursul perioadei.
- Alte prezentări considerate relevante

Deprecierea activelor financiare

(237) IFRS 9 stabilește un nou model privind deprecierea, bazat pe o abordare anticipativă a "pierderilor așteptate" care se aplică:

- a) Activelor financiare măsurate la cost amortizat
- b) Instrumente de datorie măsurate la valoarea justă recunoscută în alte elemente ale rezultatului global, și
- c) Angajamentelor de finanțare și contractelor de garantare financiară

(238) Conform modelului pierderilor așteptate stabilit de IFRS 9, un eveniment de credit (indiciu de depreciere) nu trebuie să aibă loc înainte de recunoașterea ajustărilor pentru pierderi. În consecință, întotdeauna trebuie recunoscute pierderi așteptate la nivelul minim pentru următoarele 12 luni.

(239) Pierderile așteptate la nivelul întregii perioade de derulare a instrumentului financiar vor fi recunoscute în situația unei creșteri semnificative a riscului de credit față de momentul recunoașterii inițiale.

(240) Toate activele financiare în numerar, cu excepția celor care sunt recunoscute la valoarea justă prin contul de profit sau pierdere și cu excepția celor excluse în mod expres din domeniul de aplicare al IFRS 9 (investiții în instrumente de capitaluri proprii filiale, entități asociate și societățile supuse controlului în comun, ale căror pierderi din depreciere sunt determinate în conformitate cu IAS 36), trebuie să fie evaluate la fiecare dată de raportare pentru ajustarea pentru pierdere așteptată.

(241) Ajustarea pentru pierdere așteptată aferentă unui instrument financiar este o valoare egală cu valoarea pierderilor din credit preconizate pe durata de viață în cazul în care riscul de credit aferent respectivului instrument financiar a crescut semnificativ după recunoașterea inițială.

(242) Dacă riscul de credit pentru un instrument financiar nu a crescut semnificativ după recunoașterea inițială, Banca evaluează ajustarea pentru pierdere aferentă respectivului instrument financiar la o valoare egală cu pierderile din credit preconizate pe 12 luni.

(243) Pentru activele financiare recunoscute depreciate (POCI) Banca recunoaste ca ajustare pentru pierdere numai modificările cumulate ale pierderilor din credit preconizate pe durata de viață după recunoașterea inițială.

(244) La fiecare dată de raportare, Banca va recunoaste în profit sau pierdere valoarea modificării pierderilor din credit preconizate pe durata de viață ca un câștig sau o pierdere din depreciere.

(245) Metode de determinare a pierderilor din depreciere (și recuperari), și, în consecință, raportarea lor, variază în funcție de clasificarea și tipul activului financiar.

(246) Regulile privind determinarea și raportarea pierderilor din depreciere după cum sunt stabilite în Politica de Provizionare.

(247) Dovada că un activ financiar este depreciat ca urmare a riscului de credit include date observabile cu privire la următoarele evenimente:

- a) Dificultati financiare semnificative ale debitorului/ emitentului;
- b) Intarzieri la plata dobanzilor sau a principalului;
- c) Acordarea de catre creditor a unor conditii favorabile, care nu ar fi fost acordate in caz contrar, din cauza dificultatilor emitentului;
- d) Probabilitatea ca debitorul sa intre in faliment;
- e) Disparitia unei piete active pentru titluri, din cauza dificultatilor financiare ale emitentului.
- f) Achizitionarea sau emisiunea unui activ financiar cu o reducere semnificativa care reflecta pierderile din creditare suportate.

(248) **Evaluarea deprecierii**

(249) IFRS 9 stabilește un model de evaluare a deprecierii bazat pe trei stadii potrivit cărora activele financiare au suferit (sau nu) o creștere semnificativă a riscului de credit față de momentul recunoașterii inițiale.

(250) Cele trei stadii determină nivelul de depreciere necesar a fi recunoscut sub formă de pierdere așteptată (ECL) (de asemenea și nivelul de venituri din dobânzi ce vor fi recunoscute) la fiecare moment de raportare:

- a) Stage1: Riscul de credit nu a crescut semnificativ – recunoașterea pierderilor așteptate aferente următoarelor 12 luni;
- b) Stage2: Riscul de credit a crescut semnificativ față de momentul recunoașterii inițiale – recunoașterea pierderilor așteptate aferente întregii durate de viață;
- c) Stage3: Activul financiar este depreciat – recunoașterea pierderilor așteptate aferente întregii durate de viață.

(251) Evenimentul de nerambursare reprezintă comportamentul delictiv al contractelor de credit. Orice referire la evenimentul de nerambursare din prezentul document va avea în vedere definiția menționată.

(252) Activele financiare care la data achiziționării sau aprobării sunt depreciate (POCI) vor fi clasificate în scopuri de raportare (ex. FINREP) în stadiile corespunzătoare (Stage 2 sau Stage 3).

(253) Pierderea așteptată estimată pentru următoarele 12 luni reprezintă pierderile provenite din riscul de credit aferent activelor financiare așteptate să apară potrivit probabilității apariției

evenimentului de nerambursare în următoarele 12 luni de la recunoasterea inițială sau de la data reportului pentru instrumentele clasificate în Stage 1.

(254) Pierderea așteptată estimată pentru întreaga durată de viață a instrumentului financiar reprezintă valoarea prezentă a pierderilor așteptate potrivit probabilității de apariție a evenimentului de nerambursare în orice moment până la maturitatea finală a activului financiar.

(255) **Baza evaluării – evaluare individuala sau colectiva**

(256) Banca aplica cerinte specifice in ceea ce priveste determinarea bazei de evaluare a deprecierei activelor financiare evaluate la cost amortizat. Regula generală privind analiza individuală este aceea că se aplică expunerilor Non-retail care depășesc pragul de semnificație și se găsesc în Stage 3 de depreciere sau sunt în gestiune work-out. Expunerile clasificate in Stage 1 și 2 vor fi analizate pe bază colectivă.

(257) Limitele exacte ale activelor financiare pentru care se face evaluare colectivă sunt definite în Politica de Provizionare sau în politicile Grupului.

(258) Recunoașterea pierderilor așteptate pe întreaga durată de viață a activelor financiare pe bază colectivă ia în considerare informații cuprinzătoare referitoare la riscul de credit care cuprind atât informațiile istorice cât și informațiile relevante din prezent, inclusiv informații anticipative macroeconomice pentru estimarea unui rezultat apropiat de recunoașterea pierderilor așteptate pe întreaga durată de viață a activelor financiare la nivel individual.

(259) Toate expunerile din credite fac subiectul analizei colective fără excepție chiar dacă, în final, anumite expuneri sunt analizate și provizionate pe bază individuală.

(260) În scopul determinării creșterii semnificative a riscului de credit și al recunoașterii unei ajustări pentru depreciere pe bază colectivă, Banca grupează instrumentele financiare pe baza caracteristicilor comune ale riscului de credit, cu scopul de a facilita identificarea timpurie a creșterii semnificative a riscului de credit.

(261) Deprecierea va fi calculată atât la nivelul expunerilor bilanțiere cât și la nivelul celor din afara bilanțului.

(262) Având în vedere că pierderile așteptate sunt estimate pe fiecare an al maturității reziduale a instrumentului, expunerea în caz de nerambursare va fi estimată în același fel.

(263) Toate tipurile de expuneri din afara bilanțului precum plafoane netrase, scrisori de garanție, etc. sunt incluse în calculul EAD (Expunerea în caz de nerambursare).

(264) Expunerile din afara bilanțului sunt incluse în expunerea în caz de nerambursare la o valoare indexată cu coeficientul CCF în corespundere cu prevederile Politicii de Provizionare.

(265) EAD (Expunerea în caz de nerambursare) este integrată la nivel de contract și include valoarea brută la cost amortizat și expunerile din afara bilanțului transformate în credite prin multiplicarea cu CCF.

(266) Banca va calcula provizionul pentru fiecare expunere analizată colectiv, în baza parametrilor stabiliți în Politica de Provizionare.

(267) **Dovezi de depreciere**

(268) Pe langa regulile referitoare la dovezile de depreciere și identificarea evenimentelor de pierdere mentionate mai sus, Banca ține cont de zilele restante sau de restructurărilor activelor financiare. Categoriile de evaluare pot fi determinate în funcție de zilele restante.

(269) Indiciile privind deprecierea activelor financiare au la bază date observabile privind apariția oricăruia dintre următoarele evenimente la data de raportare:

- a) O valoare materială a expunerii înregistrează mai mult de 90 de zile de întârziere;

- b) Apariția evenimentului de nerambursare, indiferent de numărul de zile de întârziere;
- c) Restructurat (forborne potrivit prevederilor Instrucțiunii privind managementul expunerilor "Default", "Neperformante" și "Forborne");
- d) Declanșarea procedurilor legale asupra debitorilor persoane juridice (Insolvență/Faliment/Lichidare//Reorganizare);
- e) Persoane juridice sau alte entități economice ale căror credite au fost marcate cu starea Watch List 3 în procesul de monitorizare a creditelor sau transferate în gestiunea Restructurare și Recuperare Credite;
- f) Clienții selectați de persoanele sau entitățile cu competențe de management al riscurilor.

(270) **Contabilitatea pierderilor din depreciere**

(271) Odată ce o pierdere din depreciere a fost identificată de către Bancă pentru active evaluate la cost amortizat, valoarea sa este măsurată ca diferența dintre valoarea contabilă a activului și valoarea prezentă a fluxurilor de numerar viitoare estimate, actualizate la rata inițială a dobânzii efective. Aceasta sumă este apoi recunoscută în contul de profit sau pierdere.

(272) Valoarea contabilă a activului este redusă prin utilizarea unui cont de provizion creat de Bancă în acest scop.

(273) Pentru active colateralizate, fluxurile de numerar estimate care vor fi utilizate pentru a calcula deprecierea reflecta fluxurile de numerar care ar putea rezulta din blocarea pieței, din care se scad costurile de obținere și de vânzare a garanției.

(274) Colateralul nu trebuie recunoscut ca activ separat, înainte de un eveniment de lichidare forțată (blocare a pieței).

(275) Înregistrarea în contabilitatea băncii a ajustărilor de depreciere se efectuează în mod automat pentru fiecare perioadă de raportare (sfârșit de lună) și se utilizează cursul tranzacțional din ultima zi a lunii.

(276) **Rata de actualizare aplicabilă**

(277) În calculul pierderilor din depreciere, fluxurile de numerar viitoare sunt actualizate la rata efectivă a dobânzii originară. Ca rezultat, doar efectul reducerii fluxurilor de numerar este recunoscut ca și pierdere—această sumă nu este afectată de alți factori (ex. Modificări ale ratelor dobânzii în piață sau ale ratingului de credit al debitorului) care ar putea afecta valoarea justă a activului.

(278) **Venituri din dobanzi după ce activele financiare au fost depreciate**

(279) După ce o pierdere din depreciere a fost recunoscută, veniturile din dobanzi ulterioare sunt recunoscute folosind rata dobânzii utilizate pentru actualizarea fluxurilor de numerar viitoare folosite în calculul provizionului pentru depreciere.

(280) **Reluări**

(281) În cazul în care valoarea unei pierderi din depreciere scade, iar scăderea poate fi legată în mod obiectiv de un eveniment apărut după ce deprecierea a fost recunoscută, atunci deprecierea este reluată prin contul de profit sau pierdere.

(282) Cu toate acestea, valoarea contabilă nu poate fi majorată cu o sumă care depășește costul amortizat teoretic al activului, calculat dacă deprecierea nu ar fi fost recunoscută.

(283) **Credite renegotiate (Forborne):**

(284) În cazul în care termenii unui contract de credit sunt renegotiați din cauza dificultăților financiare ale debitorului, iar renegotierea nu conduce la derecunoașterea expunerii, orice

depreciere este măsurată prin referire la rata dobânzii efective inițiale înainte de modificarea termenilor.

(285) Expunerile renegociate (forborne) sunt definite ca expuneri pentru care au fost luate măsuri de restructurare pentru a minimiza riscul de nerambursare.

(286) Măsurile de restructurare cele mai utilizate sunt acordarea de concesiuni sub formă de refinanțare / reeșalonarea unui debitor în dificultăți financiare și/sau modificarea condițiilor de împrumut convenite inițial printr-o modificare contractuală (de exemplu, amânare, renunțarea sau moratoriu).

(287) În cazul în care o restructurare este determinată de ratingul de credit, există dovezi obiective de depreciere.

(288) În cazul în care sumele viitoare de încasat sunt susceptibile de a fi afectate, atunci se calculează deprecierea pentru respectivul credit.

(289) Deprecierea necesară se deduce din valoarea contabilă a activului, iar diferența dintre valoarea justă și costurile de amortizat este recunoscută prin profit sau pierdere.

7. INSTRUMENTE DERIVATE SI CONTABILITATEA DE ACOPERIRE

(290) Instrumentele derivate trebuie recunoscute la data la care se încheie angajamentul, adică la data tranzacției.

(291) Instrumentele derivate folosite de Banca includ contracte forward și swap.

(292) Swaps: Într-un contract swap tipic, cele 2 părți agreează să schimbe anumite sume calculate în funcție de o anumită rată, indice, valută sau activ și o anumită sumă, numită „valoare notională” a contractului. Platile sunt făcute în funcție de valoarea notională.

(293) Există mai multe tipuri de swap: din rata dobânzii fixă în variabilă sau invers, swap pe active, pe valute și instrumente derivate compuse.

(294) În general, nu există un schimb de fluxuri de numerar la momentul intrării într-un swap deoarece valoarea justă (valoarea actualizată a fluxurilor de numerar viitoare) este, la momentul inițializării, 0 (este calculată pe baza ratelor de dobândă de la momentul inițializării). Fluxurile de numerar de-a lungul perioadei de viață a unui swap sunt stabilite pe o bază netă.

(295) Contracte forward/futures: contracte pentru livrarea unui anumite cantități dintr-un instrument financiar în viitor, la o dată specifică, la un preț prestabilit în momentul încheierii tranzacției. Nu este necesară livrarea fizică a instrumentului financiar respectiv.

(296) Contractele Futures sunt cotate pe o piață organizată, în timp ce contractele Forward nu sunt tranzacționate la bursă și nu au condiții standardizate și transparente, sunt un simplu acord de a cumpăra sau vinde, acord negociat privat.

(297) **Recunoaștere și măsurare**

(298) Instrumentul derivat este înregistrat la cost de achiziție, care este valoarea justă a contravalorii plătite (activ) sau primite (pasiv). Nu se înregistrează nimic în cazul în care valoarea justă a instrumentului derivat este zero.

(299) Costurile de tranzacție, care pot fi atribuite direct achiziției sau emiterii trebuie să fie incluse în evaluarea inițială. Cu toate acestea, deoarece acestea nu sunt considerate semnificative la OTP

Bank, acestea sunt, in practica, inregistrate ca si cheltuieli, precum si orice alte costuri de tranzactie asupra activelor financiare.

(300) Costurile de tranzactie includ taxele si comisioanele platite agentilor, brokerilor si dealerilor, taxele de transfer, taxe si altele asemenea.

Evaluare ulterioară

(301) Dupa prima zi, instrumentul derivat este reflectat in contabilitate la valoarea justa, iar modificarile valorii juste se inregistreaza in contul de profit exceptia cazului in care instrumentul derivat este definit ca instrument de acoperire intr-o relatie de acoperire care se califica pentru IFRS 9 contabilitatea de acoperire (hedging).

(302) Valorile juste sunt obtinute din preturile de piata cotate, modele de actualizare a fluxurilor de numerar si modele de evaluare a optiunilor, dupa caz. Banca adopta metoda de evaluare multi- curbe pentru calcularea valorii actualizate nete a fluxurilor viitoare de numerar - bazata pe diferite curbe utilizate pentru a determina ratele forward utilizate in scopul actualizarii. Acesta reprezinta cea mai buna estimare a acestor tranzactii cu instrumente derivate.

(303) Modificarile in valoarea justa a instrumentelor financiare derivate care nu se califica pentru contabilitatea de acoperire sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere si sunt incluse in SPLOCI in perioada de raportare.

(304) Contabilitatea de acoperire (Hedge accounting) **Obiectivul contabilitatii de acoperire**

(305) Obiectivul contabilității de acoperire împotriva riscurilor este să reprezinte, în situațiile financiare, efectul operațiunilor de gestionare a riscului Bancii care utilizează instrumente financiare care ar putea afecta profitul sau pierderea (sau alte elemente ale rezultatului global, în cazul investițiilor în instrumente de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările în valoarea justă la alte elemente ale rezultatului global).

(306) Tipuri de acoperire

- a) Acoperirea valorii juste;
- b) Acoperirea fluxurilor de numerar;
- c) Acoperirea unei investitii nete in strainatate.

(307) Instrumente de acoperire

(308) In cele mai multe cazuri, instrumentul de acoperire este un derivat.

(309) Tipurile de instrumente care pot fi desemnate ca instrumente de acoperire sunt:

- a) Un instrument derivat evaluat la valoarea justă prin profit sau pierdere, cu excepția anumitor opțiuni emise. O opțiune emisă nu îndeplinește condițiile unui instrument de acoperire împotriva riscurilor decât dacă este desemnată ca o compensare a unei opțiuni cumpărate, inclusiv una încorporată într-un alt instrument financiar.
- b) Un activ financiar nederivat sau o datorie financiară nederivată evaluat(ă) la valoarea justă prin profit sau pierdere doar dacă nu este o datorie financiară desemnată la valoarea justă prin profit sau pierdere pentru care quantumul modificării valorii juste care este atribuibil modificărilor riscului de credit aferent acelei datorii este prezentat în alte elemente ale rezultatului global. Pentru o acoperire a unui risc valutar, componenta de risc valutar a unui activ financiar nederivat sau a unei datorii financiare nederivate poate fi desemnată ca instrument de acoperire împotriva riscurilor cu condiția să nu fie o investiție într-un instrument de capitaluri proprii pentru care o entitate a optat să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global.

- c) contractele cu o terță parte din afara entității raportoare (adică externă grupului sau entității individuale care face obiectul raportării)

(310) Banca poate considera în combinație și poate desemna în comun ca instrument de acoperire împotriva riscurilor orice combinație dintre următoarele elemente (inclusiv acele situații în care riscul sau riscurile generate de anumite instrumente de acoperire le compensează pe cele generate de altele):

(a) instrumente derivate sau o parte din acestea; și

(b) instrumente nederivate sau o parte din acestea.

(311) Totuși, un instrument derivat care combină o opțiune emisă și o opțiune cumpărată (de exemplu, „collar-ul” de rată a dobânzii) nu se califică drept instrument de acoperire împotriva riscurilor dacă este, de fapt, o opțiune emisă netă la data desemnării. În mod similar, două sau mai multe instrumente (sau părți din acestea) pot fi desemnate împreună ca instrument de acoperire împotriva riscurilor doar dacă nu sunt, în combinație, o opțiune emisă netă la data desemnării.

(312) În cazul OTP Bank, instrumentul de acoperire este un IRS (swap pe rata dobânzii).

De exemplu, în cazul unui IRS (swap pe rata dobânzii) unde se plătește o rată fixă și se încasează o rată variabilă, următoarele trebuie prezentate:

- a) Rata dobânzii fixe platite;
- b) Rata dobânzii fixe încasate;
- c) Data de început;
- d) Data expirării;
- e) Data la care se face ajustarea ratei.

(313) **Instrument acoperit**

(314) Un element acoperit împotriva riscurilor poate fi un activ sau o datorie recunoscut(ă), un angajament ferm nerecunoscut, o tranzacție prognozată sau o investiție netă într-o operațiune din străinătate. Elementul acoperit împotriva riscurilor trebuie să poată fi evaluat în mod fiabil.

(315) Doar activele, datoriile, angajamentele ferme sau tranzacțiile prognozate foarte probabile cu părți externe entității raportoare pot fi desemnate ca elemente acoperite împotriva riscurilor.

De exemplu, dacă instrumentul acoperit este un instrument cu rată fixă, trebuie indicate:

- a) Tipul riscului acoperit;
- b) Rata fixă din relația de acoperire;
- c) Tipul cuponului (cu plăți anuale, semianuale etc.), data emiterii și data maturității;

(316) În cazul în care instrumentul de acoperire este o tranzacție prognozată, trebuie demonstrat că există o mare probabilitate ca aceasta să aibă loc: acest lucru nu înseamnă că o entitate trebuie să precizeze data exactă la care aceasta tranzacție va avea loc. Cu toate acestea, ea trebuie să identifice și să documenteze perioada, care trebuie să fie suficient de limitată de timp, apropiată de data cea mai probabilă la care este de așteptat ca tranzacția să fie efectuată. În scopul de a determina această perioadă, Banca se poate referi la tranzacții similare, executate în trecut, capacitatea sa de a încheia tranzacții similare și consecințele negative ale eșecului de a efectua tranzacția.

(317) O relație de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește condițiile pentru contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor dacă respectă toate criteriile de mai jos:

a) relația de acoperire împotriva riscurilor constă doar în instrumentele eligibile de acoperire împotriva riscurilor și elementele eligibile acoperite împotriva riscurilor.

b) la inițierea relației de acoperire împotriva riscurilor există o desemnare și o documentație oficială privind relația de acoperire, precum și a obiectivului strategiei entității de gestionare a riscului pentru realizarea acoperirii.

Documentația trebuie să cuprindă identificarea instrumentului de acoperire, a elementului acoperit, a naturii riscului acoperit și a modului în care entitatea va evalua dacă relația de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește sau nu dispozițiile privind eficacitatea acoperirii (inclusiv analiza sa asupra surselor de ineficacitate a acoperirii și modul în care se determină rata de acoperire).

c) relația de acoperire împotriva riscurilor îndeplinește toate dispozițiile următoare privind eficacitatea acoperirii împotriva riscurilor:

i. există o relație economică între elementul acoperit împotriva riscurilor și instrumentul de acoperire împotriva riscurilor; existența unei relații economice înseamnă că instrumentul de acoperire și elementul acoperit împotriva riscurilor au valori care în general se modifică în direcții opuse din cauza aceluiași risc, care reprezintă riscul acoperit. Prin urmare, trebuie să se preconizeze că valoarea instrumentului de acoperire și valoarea elementului acoperit se vor modifica în mod sistematic în urma variațiilor aceluiași instrument sau acelorași instrumente de bază care au o asemenea legătură economică încât răspund într-un mod similar la riscul care este acoperit. Dacă instrumentele de bază nu sunt aceleași, dar sunt legate din punct de vedere economic, pot exista situații în care valorile instrumentului de acoperire și ale elementului acoperit împotriva riscurilor se modifică în aceeași direcție, de exemplu, deoarece diferența de preț dintre cele două instrumente de bază corelate variază, în timp ce instrumentele însele nu se modifică semnificativ. Acest lucru este în continuare consecvent cu o relație economică între instrumentul de acoperire și elementul acoperit împotriva riscurilor dacă se preconizează în continuare că valorile instrumentului de acoperire și ale elementului acoperit se vor modifica în direcții opuse atunci când se modifică instrumentele de bază.

ii. efectul riscului de credit nu domină modificările de valoare care rezultă din respectiva relație economică; și

iii. rata de acoperire într-o relație de acoperire împotriva riscurilor este aceeași ca cea care rezultă din cantitatea din elementul acoperit pe care entitatea o acoperă de fapt și din cantitatea din instrumentul de acoperire folosită de fapt de entitate pentru a acoperi respectiva cantitate din elementul acoperit. Totuși, acea desemnare nu trebuie să reflecte un dezechilibru între ponderile elementului acoperit și instrumentului de acoperire care ar determina o ineficacitate a acoperirii împotriva riscurilor (indiferent dacă este sau nu recunoscută) ce ar putea genera un rezultat contabil inconsecvent cu obiectivul contabilității de acoperire împotriva riscurilor.

(318) Contabilizarea relațiilor de acoperire

(319) Dacă elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificarea valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, atunci expunerea acoperită trebuie să fie una care ar putea afecta alte elemente ale rezultatului global. În acest caz și doar în acest caz, ineficacitatea acoperirii împotriva riscurilor este prezentată în alte elemente ale rezultatului global.

(320) O acoperire a riscului valutar aferent unui angajament ferm poate fi contabilizată drept o acoperire a valorii juste împotriva riscurilor sau o acoperire a fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor.

(321) Dacă o relație de acoperire împotriva riscurilor nu mai îndeplinește dispoziția privind eficacitatea acoperirii aferentă ratei de acoperire, dar obiectivul de gestionare a riscului pentru acea relație desemnată de acoperire împotriva riscurilor rămâne același, atunci o entitate trebuie să ajusteze rata de acoperire a relației de acoperire astfel încât să îndeplinească din nou criteriile necesare (acest lucru este denumit „reechilibrare”).

(322) Reechilibrarea relației de acoperire împotriva riscurilor și a modificărilor ratei de acoperire.

(323) Reechilibrarea se referă la ajustările realizate asupra cantităților desemnate din elementul acoperit împotriva riscurilor sau din instrumentul de acoperire din cadrul unei relații deja existente de

acoperire cu scopul de a menține o rată de acoperire care respectă dispozițiile privind eficacitatea acoperirii. Modificările cantităților desemnate dintr-un element acoperit sau dintr-un instrument de acoperire împotriva riscurilor în alt scop nu constituie o reechilibrare.

(324) Reechilibrarea este contabilizată ca o continuare a relației de acoperire. La reechilibrare, ineficacitatea acoperirii aferentă relației de acoperire împotriva riscurilor este determinată și recunoscută imediat înainte de ajustarea relației de acoperire împotriva riscurilor.

(325) Intreruperea contabilitatii de acoperire

(326) Întreruperea contabilității de acoperire împotriva riscurilor poate să afecteze o relație de acoperire în întregime sau doar o parte a acesteia (caz în care contabilitatea de acoperire împotriva riscurilor continuă pentru perioada rămasă din relația de acoperire).

(327) În general, contabilitatea de acoperire este intrerupta atunci când:

- a) Nu mai sunt întrunite criteriile,
- b) Instrumentul de acoperire expira, este vandut, a ajuns la maturitate sau a fost exercitat; înlocuirea sau convertirea unui instrument de acoperire împotriva riscurilor într-un alt instrument de acoperire împotriva riscurilor nu constituie o expirare sau o reziliere dacă o astfel de înlocuire sau convertire face parte din și este consecventă cu obiectivul documentat de gestionare a riscului al Bancii
- c) Nu mai este așteptat ca tranzacția sau tranzacția prognozată să se întâmple,
- d) Desemnarea acoperirii la valoarea justă sau a fluxurilor de numerar este revocată.

(328) Întreruperea contabilitatii de acoperire depinde de tipul relației de acoperire.

(329) Acoperirea valorii juste

(330) Atât timp cât o acoperire a valorii juste împotriva riscurilor îndeplinește criteriile necesare, relația de acoperire împotriva riscurilor trebuie contabilizată după cum urmează:

a) câștigul sau pierderea aferent(ă) instrumentului de acoperire va fi recunoscut(ă) în profit sau pierdere (sau în alte elemente ale rezultatului global, dacă instrumentul de acoperire împotriva riscurilor acoperă un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global).

b) câștigul sau pierderea din acoperire aferent(ă) elementului acoperit împotriva riscurilor trebuie să ajusteze valoarea contabilă a elementului acoperit (dacă se aplică) și trebuie recunoscut(ă) în profit sau pierdere. În cazul în care elementul acoperit este un activ financiar (sau o componentă a acestuia) care este evaluat la valoarea justă prin alte elemente ale rezultatului global câștigul sau pierderea din acoperire aferent(ă) elementului acoperit trebuie recunoscut(ă) în profit sau pierdere. Totuși, dacă elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument de capitaluri proprii pentru care Banca a ales să prezinte modificările valorii juste în alte elemente ale rezultatului global, atunci acele valori trebuie să rămână în alte elemente ale rezultatului global.

(331) Atunci când un element acoperit împotriva riscurilor este un angajament ferm nerecunoscut (sau o componentă a acestuia), modificarea cumulată în valoarea justă a elementului acoperit ulterioară desemnării acestuia este recunoscută drept activ sau datorie, recunoscându-se un câștig corespunzător sau o pierdere corespunzătoare în profit sau pierdere.

(332) Toate ajustările anterioare făcute la valoarea contabilă a elementului acoperit (în cazul în care elementul acoperit împotriva riscurilor este un instrument financiar (sau o componentă a acestuia) evaluat la cost amortizat) sunt amortizate prin contul de profit și pierdere. Ajustarea se bazează pe o rată a dobânzii efective recalculată la data la care începe amortizarea și sunt amortizate integral de scadență.

(333) Acoperirea fluxurilor de numerar

(334) Atât timp cât o acoperire a fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor îndeplinește criteriile necesare, relația de acoperire împotriva riscurilor trebuie contabilizată după cum urmează:

(a) componenta separată a capitalurilor proprii asociată elementului acoperit (rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor) este ajustată la cea mai mică valoare dintre următoarele (în valori absolute):

(i) câștigul cumulat sau pierderea cumulată aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor de la începutul acoperirii; și

(ii) modificarea cumulată a valorii juste (valorii actualizate) a elementului acoperit împotriva riscurilor (adică valoarea actualizată a modificării cumulate a fluxurilor de trezorerie viitoare preconizate acoperite) de la începutul acoperirii.

(b) partea din câștigul sau pierderea aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor care este considerată a fi o acoperire eficientă [adică partea care este compensată prin modificarea rezervei aferente acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor calculată în conformitate cu litera (a)] trebuie recunoscută în alte elemente ale rezultatului global.

(c) orice câștig sau pierdere aferent(ă) instrumentului de acoperire împotriva riscurilor care rămâne sau orice câștig sau pierdere necesar(ă) pentru a echilibra modificarea rezervei aferente acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor calculată în conformitate cu litera (a) este o ineficacitate a acoperirii împotriva riscurilor care trebuie recunoscută în profit sau pierdere.

(d) valoarea care a fost acumulată în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor în conformitate cu litera (a) trebuie contabilizată după cum urmează:

(i) dacă o tranzacție prognozată acoperită conduce ulterior la recunoașterea unui activ nefinanciar sau a unei datorii nefinanciare sau dacă o tranzacție prognozată acoperită pentru un activ nefinanciar sau o datorie nefinanciară devine un angajament ferm pentru care se aplică contabilitatea de acoperire a valorii juste împotriva riscurilor, entitatea trebuie să elimine acea valoare din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie și să o includă direct în costul inițial sau într-o altă valoare contabilă a activului sau datoriei. Aceasta nu reprezintă o ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1) și prin urmare nu afectează alte elemente ale rezultatului global.

(ii) pentru alte acoperiri ale fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor decât cele prevăzute la litera (i), acea valoare trebuie reclasificată din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1) în aceeași perioadă sau în aceleași perioade în care fluxurile de trezorerie viitoare preconizate acoperite afectează profitul sau pierderea (de exemplu, în perioadele în care este recunoscut venitul din dobândă sau cheltuiala cu dobânda sau atunci când are loc o vânzare prognozată).

(iii) totuși, dacă acea valoare reprezintă o pierdere, iar Banca preconizează că nu va fi recuperată toată pierderea sau o parte a acesteia într-una sau mai multe perioade viitoare, aceasta trebuie să reclasifice imediat valoarea care nu este preconizată să fie recuperată în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1).

(335) Banca trebuie să contabilizeze valoarea care a fost acumulată în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor, după cum urmează:

(a) dacă fluxurile viitoare de trezorerie acoperite sunt în continuare preconizate să apară, atunci acea valoare trebuie să rămână în rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor până când apar fluxurile de trezorerie viitoare sau până la momentul în care se aplică punctul litera (d) subpunctul (iii) de mai sus. Atunci când apar fluxurile de trezorerie viitoare, se aplică punctul litera (d).

- (c) dacă nu se mai preconizează că vor apărea fluxurile de trezorerie viitoare acoperite, acea valoare trebuie reclasificată imediat din rezerva aferentă acoperirii fluxurilor de trezorerie împotriva riscurilor în profit sau pierdere drept ajustare din reclasificare (a se vedea IAS 1). Un flux de trezorerie viitor acoperit împotriva riscurilor care nu mai este foarte probabil să apară poate fi în continuare preconizat să apară

(336) Acoperirea unei investitii nete in strainatate (in valuta).

(337) Castigul sau pierderea instrumentului de acoperire cu privire la portiunea efectiva a acoperirii care a fost recunoscuta direct in capitalurile proprii trebuie recunoscute in profit sau pierdere la cedarea operatiunii din strainatate.

8. IMOBILIZARI CORPORALE

A. Definitii:

(338) Un activ este o resursa:

(a) controlata de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute; si

(b) de la care sunt asteptate beneficii economice viitoare care sa se rasfranga asupra Bancii.

(339) **Valoarea contabila** este valoarea la care un activ este recunoscut in bilant dupa scaderea amortizarii cumulate, precum si a pierderilor cumulate din depreciere.

(340) **Costul** reprezinta suma platita in numerar sau echivalente de numerar, ori valoarea justa a altor contraprestatii efectuate pentru achizitionarea unui activ, la data achizitiei sau a constructiei acestuia sau, acolo unde este cazul, valoarea atribuita acelui activ la recunoasterea initiala, in conformitate cu dispozitiile specifice ale altor IFRS-uri, de exemplu IFRS 2 Plata pe baza de actiuni.

(341) **Valoarea amortizabila** este costul unui activ sau o alta valoare substituita costului, minus valoarea sa reziduala.

(342) **Amortizarea** este alocarea sistematica a valorii amortizabile a unui activ pe intreaga sa durata de viata utila.

(343) **Valoarea specifica Bancii** este valoarea actualizata a fluxurilor de trezorerie pe care Banca se asteapta sa le realizeze din utilizarea continua a unui activ si din cedarea sa la sfarsitul duratei sale de viata utila, sau pe care se asteapta sa le suporte la decontarea unei datorii.

(344) **Valoarea justa** este valoarea la care poate fi tranzactionat un activ intre parti interesate si in cunostinta de cauza, in cadrul unei tranzactii desfasurate in conditii obiective.

(345) **O pierdere din depreciere** reprezinta diferenta cu care valoarea contabila depaseste valoarea recuperabila unui activ.

(346) **Imobilizarile corporale** sunt elemente corporale care:

(a) sunt detinute in vederea utilizarii pentru producerea sau prestarea de bunuri sau servicii, pentru a fi inchiriate tertilor sau pentru a fi folosite in scopuri administrative; si

(b) se preconizeaza a fi utilizate pe parcursul mai multor perioade.

(347) **Valoarea recuperabila** este cea mai mare valoare dintre pretul net de vanzare al unui activ si valoarea sa de utilizare.

(348) **Valoarea reziduala** a unui activ este valoarea estimata pe care ar obtine-o in prezent Banca din cedarea unui activ, dupa deducerea costurilor asociate cedarii, daca activul ar avea deja vechimea si starea prevazute la sfarsitul duratei sale de viata utila.

(349) **Durata de viata utila** este:

- (a) perioada in care un activ este prevazut a fi disponibil pentru utilizare de catre Banca; sau
- (b) numarul de unitati de productie sau unitati similare preconizate a fi obtinute din activ de catre Banca.

B. Recunoastere

(350) Costul unui element de imobilizari corporale trebuie recunoscut ca activ daca si numai daca:

- (a) este probabila generarea pentru Banca de beneficii economice viitoare aferente activului; si
- (b) costul activului poate fi evaluat in mod fiabil.

(351) Piesele de schimb si echipamentul de service sunt recunoscute drept imobilizari corporale in conformitate cu IAS 16 atunci cand intrunesc conditiile.

(352) Banca evalueaza conform acestui principiu al recunoasterii toate costurile imobilizarilor sale corporale atunci cand sunt suportate. Aceste costuri includ costurile suportate initial pentru dobandirea sau constructia unui element de imobilizari corporale, precum si costurile suportate ulterior pentru adaugari la acestea, pentru inlocuirea partiala sau pentru intretinerea acestora.

(353) In conformitate cu art.26/1 CF, Imobilizarile corporale sunt active materiale, prețul unitar al cărora depășește plafonul stabilit de legislație planificate pentru utilizare mai mult de un an în activitatea de producție, comercială și alte activități.

(354) Imobilizarile corporale procurate și luate la evidență până în a.2007 a căror valoare este mai mică de 3000 lei pentru o unitate, rămân în componența activelor materiale pe termen lung până la uzura deplină a lor (în evidența financiară).

(355) Imobilizarile corporale includ:

- a) Terenuri
- b) Cladiri, instalatii
- c) Tehnica de calcul, birou
- d) Masini si utilaje
- e) Mobilă si safeuri
- f) Mijloace de transport
- g) Mijloace arendate
- h) Inventar de productie si gospodaresc

C. Evaluare la recunoastere

(356) Un element de imobilizari corporale care indeplineste conditiile de recunoastere drept activ trebuie evaluat la costul sau.

(357) Elemente de cost. Costul unei imobilizari corporale este format din:

a) pretul sau de cumparare, inclusiv taxele vamale si taxele de cumparare nerambursabile, dupa deducerea reducerilor comerciale si a rabaturilor;

b) orice costuri care se pot atribui direct aducerii activului la locatia si starea necesare pentru ca acesta sa poata functiona in modul dorit de conducere;

c) estimarea initiala a costurilor de demontare si de mutare a elementului si de reabilitare a amplasamentului unde este situat, obligatia pe care o suporta Banca la dobandirea elementului sau ca o consecinta a utilizarii elementului pe o perioada anumita in alte scopuri decat cele de a produce stocuri in timpul acelei perioade.

(358) Exemple de costuri care pot fi atribuite direct sunt:

- a) costurile cu beneficiile angajatilor (asa cum sunt definite in IAS 19 Beneficiile angajatilor) care rezulta direct din construirea sau achizitionarea elementului de imobilizari corporale;
- b) costurile de amenajare a amplasamentului;
- c) costurile initiale de livrare si manipulare;
- d) costurile de instalare si asamblare;
- e) costurile de testare a functionarii corecte a activului, dupa deducerea incasarilor nete provenite din vanzarea elementelor produse in timpul aducerii activului la amplasament si la starea de functionare (cum ar fi esantioanele produse la testarea echipamentului); si
- f) onorariile profesionale.

(359) Recunoasterea costurilor in valoarea contabila a unui element de imobilizari corporale inceteaza cand elementul se afla la amplasamentul si in starea necesare functionarii in maniera dorita de conducere.

(360) Costul unui element de imobilizari corporale este echivalentul in numerar al pretului la data recunoasterii.

(361) Exemple de costuri care nu sunt costuri ale unui element de imobilizari corporale sunt:

- a) costurile de deschidere a unei noi instalatii;
- b) costurile de introducere a unui nou produs sau serviciu (inclusiv costurile de publicitate si activitati promotionale);
- c) costurile de desfasurare a unei activitati intr-o locatie noua sau cu o noua clasa de consumatori (inclusiv costurile de formare a personalului); si
- d) costurile administrative si alte costuri de regie generale.

(362) Costurile suportate pentru utilizarea si repunerea in functiune a unui element nu sunt incluse in valoarea contabila a elementului respectiv. De exemplu, urmatoarele costuri nu sunt incluse in valoarea contabila a unui element de imobilizari corporale:

- (a) costurile suportate atunci cand un element capabil sa functioneze in maniera dorita de conducere trebuie inca sa fie adus la starea de functionare sau este exploatat sub capacitatea maxima;
- (b) pierderile initiale din exploatare, cum ar fi cele suportate la cresterea cererii pentru produsul realizat de elementul respectiv; si
- (c) costurile reamplasarii sau reorganizarii partiale sau totale a activitatilor entitatii.

(363) Veniturile si cheltuielile aferente activitatilor neprevazute sunt recunoscute in profit sau pierdere si sunt incluse in clasificarile respective ale veniturilor si cheltuielilor.

(364) Constructii in curs de executie

(365) Sumele rezultate din contractele de constructie. Constructia in curs – este reprezentata de active care sunt capitalizate dar nu sunt utilizate - sunt prezentate la cost in situatiile financiare ale Bancii. Pentru acestea nu se recunoaste amortizare.

D. Evaluarea dupa recunoastere

(366) Dupa recunoasterea ca activ un element de imobilizari corporale poate fi contabilizat prin:

- a) Modelul bazat pe cost, la costul sau minus orice amortizare acumulata si orice pierderi acumulate din depreciere
- b) Modelul de reevaluare, la valoarea sa justa la data reevaluarii minus orice amortizare acumulata ulterior si orice pierderi acumulate din depreciere.

(367) Recunoasterea imobilizarilor corporale este contabilizata prin modelul bazat pe reevaluare, ca politica contabila, la valoarea justa la data reevaluarii minus orice amortizare acumulata ulterior si orice pierderi acumulate din depreciere.

(368) După recunoașterea ca activ, un element de imobilizări corporale a cărui valoare justă poate fi evaluată în mod fiabil trebuie contabilizat la o valoare reevaluată, aceasta fiind valoarea sa justă la data reevaluării minus orice amortizare acumulată ulterior și orice pierderi acumulate din depreciere. Reevaluarile trebuie să se facă cu suficientă regularitate pentru a se asigura că valoarea contabilă nu se deosebește semnificativ de ceea ce s-ar fi determinat prin utilizarea valorii juste la data bilanțului.

(369) Dacă un element de imobilizări corporale este reevaluat, atunci întreaga clasă de imobilizări corporale din care face parte acel element trebuie reevaluată

(370) Dacă valoarea contabilă a unui activ este majorată ca urmare a unei reevaluări, această majorare trebuie înregistrată direct în capitalurile proprii în elementul-rand "surplus din reevaluare". Cu toate acestea, majorarea trebuie recunoscută în profit sau pierdere în măsura în care această compensează o descreștere din reevaluarea aceluiași activ recunoscut anterior în profit sau pierdere.

(371) Dacă valoarea contabilă a unui activ este diminuată ca urmare a unei reevaluări, această diminuare trebuie recunoscută în profit sau pierdere. Cu toate acestea, diminuarea trebuie debitată direct din capitalurile proprii în elementul-rand "surplus din reevaluare", în măsura în care există sold creditor în surplusul din reevaluare pentru acel activ.

E. Amortizare

(372) Fiecare parte a unui element de imobilizări corporale cu un cost semnificativ față de costul total al elementului trebuie amortizat separat.

(373) Cheltuielile cu amortizarea pentru fiecare perioadă trebuie recunoscute în profit sau pierdere numai dacă nu sunt incluse în valoarea contabilă a unui alt activ.

(374) Valoare amortizabilă și perioada de amortizare

(375) Valoarea amortizabilă a unui activ trebuie alocată în mod sistematic pe durata sa de viață utilă.

(376) Valoarea reziduală și durata de viață utilă ale unui activ trebuie revizuite cel puțin la fiecare sfârșit de exercițiu financiar și, dacă așteptările se deosebesc de alte estimări anterioare, modificarea (modificările) trebuie contabilizată(e) ca modificare de estimare contabilă, în conformitate cu IAS 8 Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori.

(377) Amortizarea unui activ începe când acesta este disponibil pentru utilizare, adică atunci când se află în amplasamentul și starea necesare pentru a putea funcționa în maniera dorită de conducere.

Amortizarea unui activ încetează cel mai devreme la data când activul este clasificat drept detinut în vederea vânzării (sau inclus într-un grup destinat cedării care este clasificat drept detinut în vederea vânzării), în conformitate cu IFRS 5 și la data la care activul este derecunoscut. Prin urmare, amortizarea nu încetează când activul nu este utilizat sau este scos din uz, cu excepția cazului în care acesta este complet amortizat.

(378) Beneficiile economice viitoare înglobate într-un activ se consumă de către Banca în special prin utilizarea acestuia. Totuși, alți factori, cum ar fi uzura morală tehnică sau comercială și uzura fizică a activului atunci când nu este folosit, au adesea drept rezultat diminuarea beneficiilor economice care ar fi putut fi obținute de la activul respectiv. În consecință, toți factorii următori sunt luați în considerare la determinarea duratei de viață utilă a unui activ:

a) utilizarea preconizată a unui activ. Utilizarea este evaluată în raport cu capacitatea sau producția fizică preconizată ale unui activ;

b) uzura fizică preconizată, care depinde de factori de exploatare cum ar fi numărul de ture pentru care va fi utilizat activul și programul de reparații și întreținere, precum și repararea și întreținerea activului atunci când nu este utilizat;

- c) uzura morala tehnica sau comerciala care rezulta din modificarile sau imbunatatirile productiei, sau dintr-o modificare a cererii de pe piata pentru produsul sau serviciul furnizat de activ;
- d) limitele legale sau de natura similara privind utilizarea activului, cum ar fi datele de expirare a contractelor de leasing aferente.

(379) Banca a adoptat ca metoda de amortizare pentru imobilizari corporale metoda liniara de-a lungul duratei de viata utila a activului, recunoscand costuri de amortizare pe baza de contabilitate de angajament.

Active	Perioada de amortizare
Clădiri	40-56 ani
Lucrări de construcții capitale în clădirile arendate	O perioada mai mică decât durata de funcționare utilă sau termenul contractului de închiriere (in cazul contractelor cu prolongarea automata, termenul perioadei de amortizare este egal cu termenul estimativ de durata de functionare utila stabilit de catre departamentulului RMM)
Vehicule	5-7 ani
Computere	3-5 ani
Echipament	3-15 ani
Mobilier și echipament de birou	2.5-15 ani

(380) Metoda de amortizare utilizata trebuie sa reflecte tiparul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare ale activului de catre entitate.

(381) Metoda de amortizare aplicata unui activ trebuie revizuita cel putin la fiecare sfarsit de exercitiu financiar si, daca se constata o modificare semnificativa a tiparului preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare aduse de acel activ, atunci metoda trebuie schimbata pentru a reflecta tiparul modificat. O astfel de modificare trebuie contabilizata drept modificare de estimare contabila, in conformitate cu IAS 8.

F. Depreciere

(382) Pentru a determina daca un element de imobilizari corporale este depreciat, Banca aplica IAS 36

Deprecierea activelor.

(383) Banca trebuie sa aplice IAS 36 pentru a determina daca imobilizarile corporale au suportat pierderi din depreciere. Prezentul standard impune Bancii sa revizuiasca, cel putin o data pe an, daca activul este depreciat. In cazul in care exista un indiciu ca un activ a fost depreciat, Banca trebuie sa recunoasca pierderea din depreciere rezultata. Pentru a aprecia daca exista vreun indiciu de depreciere pentru un activ sunt considerate atat surse externe cat si surse interne de informatii.

(384) Cel mai bun indiciu al valorii juste a unui activ, care urmeaza sa fie comparata cu valoarea contabila a activului respectiv este, in mod curent, pretul de piata (pe o piata activa) al unui activ avand caracteristici similare, sau termeni similari ai contractului de leasing (in cazul unui bun in leasing). In cazul in care nu exista o piata activa, se iau in considerare informatii din alte surse, cum ar fi:

- a) Preturile curente de pe o piata activa a proprietatilor avand caracteristici diferite, ajustate pentru a reflecta aceste diferente;

- b) Preturile recente de pe pietele mai puțin active, ajustate pentru a reflecta eventuale modificări ale condițiilor economice de la data tranzacțiilor efectuate la aceste preturi;
- c) Previziunile fluxurilor de numerar actualizate, bazate pe estimări credibile ale fluxurilor de numerar viitoare, susținute de condițiile existente în contract (ex. Contract de leasing)

(385) După recunoașterea unei pierderi din depreciere, amortizarea activului este ajustată în următorii ani pentru a alocă nouă valoare contabilă a activului, după deducerea sistematică a valorii sale reziduale pe durata de viață reziduală a activului.

G. Derecunoaștere

(386) Valoarea contabilă a unui element de imobilizări corporale trebuie derecunoscută:

- a) la cedare; sau
- b) când nu se mai așteaptă niciun beneficiu economic viitor din utilizarea sau cedarea sa.

(387) Castigul sau pierderea care rezultă din derecunoașterea unui element de imobilizări corporale trebuie inclus(a) în profit sau pierdere când elementul este derecunoscut. Castigurile nu trebuie clasificate drept venituri.

(388) Banca trebuie să poată măsura veniturile rezultate din tranzacție, care coincid, în mod normal, cu prețul de vânzare al activului.

(389) Castigurile sau pierderile rezultate din derecunoaștere, determinat ca diferență dintre încasarile nete din cedare (asa cum apar menționate pe o factură sau un alt document echivalent) și valoarea contabilă a activului trebuie să fie recunoscute la cedarea imobilizărilor, la data derecunoașterii, indiferent de data decontării vânzării.

(390) Nu se va mai înregistra amortizare pentru activele derecunoscute.

H. Prezentare

(391) Valoarea contabilă brută și amortizarea acumulată (agregată cu pierderile cumulate din depreciere) trebuie prezentate la începutul și la sfârșitul perioadei.

(392) Banca prezintă în situațiile financiare mișcările în conturile de imobilizări corporale.

(393) Situațiile financiare trebuie să prezinte, pentru fiecare clasă de imobilizări corporale:

- a) bazele de evaluare folosite pentru determinarea valorii contabile brute,
- b) metodele de amortizare utilizate,
- c) duratele de viață utile sau ratele de amortizare utilizate,
- d) valoarea contabilă brută și amortizarea acumulată (agregată cu pierderile acumulate din depreciere) la începutul și la sfârșitul perioadei și
- e) o reconciliere între soldurile de deschidere (la începutul perioadei) și soldurile de închidere, evidențiind:
  - i. intrări,
  - ii. Activele clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării sau incluse într-un grup destinat cedării clasificate ca fiind deținute în vederea vânzării în conformitate cu IFRS 5 și alte cedări,
  - iii. creșteri sau scăderi rezultate din reevaluări, în conformitate cu punctele 31, 39 și 40 din IAS 36 și din pierderile din depreciere recunoscute sau capitaluri proprii în alte elemente ale rezultatului global în conformitate cu IAS 36,
  - iv. Pierderi din depreciere recunoscute în profit / pierdere în conformitate cu IAS 36,
  - v. pierderi din depreciere reluate în profit sau pierdere în conformitate cu IAS 36,
  - vi. amortizare

- vii. diferentele nete de curs valutar rezultate din conversia situatiilor financiare din moneda functionala intr-o moneda de prezentare diferita, inclusiv conversia unei operatiuni din strainatate in moneda de prezentare a entitatii raportoare si
- viii. alte modificari
- f) existenta si eventuale restrictiilor asupra titlului de proprietate, pentru activele acordate drept garantie pentru datorii,
- g) aloarea cheltuielilor recunoscute in valoarea contabila a unui element de imobilizari corporale in cursul constructiei sale,
- h) loarea obligatiilor contractuale pentru achizitia de imobilizari corporale si
- i) in cazul in care nu este prezentata separat in situatia rezultatului global, valoarea compensatiei primite de la terti pentru elementele de imobilizari corporale depreciate, pierdute sau care sunt incluse in profit sau pierdere,
- j) amortizarea, indiferent daca este recunoscuta in contul de profit sau pierdere, fie ca parte a costului altor active, in timpul unei perioade si
- k) amortizarea cumulata la sfarsitul perioadei,
- l) in conformitate cu IAS 8 Banca prezinta natura si efectul unei modificari a unei estimari contabile care are un efect in perioada curenta sau se asteapta sa aiba un efect in perioadele ulterioare. Pentru imobilizari corporale, o astfel de prezentare poate rezulta din modificari in estimarile referitoare la:
  - i. Valorile reziduale,
  - ii. costurile estimate de demontare, de mutare sau de reabilitare a elementelor de imobilizari corporale,
  - iii. durate de viata utila, si
  - iv. Metode de amortizare

(394) Banca va prezenta:

- i. valoarea costurilor indatorarii capitalizate in cursul perioadei si
- ii. rata de capitalizare folosita pentru a determina valoarea costurilor indatorarii eligibile pentru capitalizare.

9. ACTIVE IMOBILIZATE DETINUTE IN VEDEREA VANZARII SI ACTIVITATII INTRERUPTA

(395) Banca trebuie sa clasifice un activ imobilizat (sau grup destinat cedarii) drept detinut in vederea vanzarii daca valoarea sa contabila va fi recuperata in principal printr-o tranzactie de vanzare si nu prin utilizarea sa continua.

(396) In acest caz, activul (sau grupul destinat cedarii) trebuie sa fie disponibil pentru vanzare imediata asa cum se prezinta la momentul respectiv, facand obiectul doar a termenilor uzuali in cazul vanzarilor de astfel de active (sau grupuri destinate cedarii), iar vanzarea lui trebuie sa aiba o probabilitate ridicata.

(397) Pentru ca probabilitatea vanzarii sa fie ridicata, conducerea Bancii de la un nivel adecvat trebuie sa fie angajata in directia aplicarii unui plan de vanzare a activului (sau grupului destinat cedarii) si trebuie sa se fi lansat un program activ de gasire a unui cumparator si de finalizare a planului. Mai mult, activul (sau grupul destinat cedarii) trebuie sa fie in mod activ promovat in vederea vanzarii la un pret corelat in mod rezonabil cu valoarea justa curenta a activului. Pe langa acestea, ar trebui sa se preconizeze ca vanzarea va indeplini criteriile de recunoastere drept vanzare finalizata in termen de un an de la data clasificarii, iar actiunile prevazute pentru indeplinirea planului ar trebui sa indice ca este putin probabil sa aiba loc modificari semnificative ale planului sau ca planul sa fie intrerupt.

(398) Banca aplica valoarea justa ca si politica contabila.

(399) Evaluarea unui activ imobilizat (sau grup destinat cedarii)

(400) Banca trebuie sa evalueze un activ imobilizat (sau grup destinat cedarii) clasificat drept detinut in vederea vanzarii la valoarea cea mai mica dintre valoarea contabila si valoarea justa minus costurile generate de vanzare.

(401) Banca trebuie sa evalueze un activ imobilizat (sau grup destinat cedarii) clasificat drept detinut in vederea cedarii catre proprietari la valoarea cea mai mica dintre valoarea contabila si valoarea justa minus costurile de cedare (costurile de cedare sunt costuri incrementale atribuibile cedarii, excluzand costurile finantarii si veniturile din impozitul pe profit).

(402) Daca un activ (sau grup destinat cedarii) nou-dobandit indeplineste criteriile pentru a fi clasificat drept detinut in vederea vanzarii, va avea drept rezultat evaluarea, la recunoasterea initiala, a activului (sau a grupului destinat cedarii) la valoarea cea mai mica dintre valoarea sa contabila daca nu ar fi fost clasificat astfel (de exemplu costul) si valoarea sa justa minus costurile generate de vanzare. Astfel, daca activul (sau grupul destinat cedarii) este dobandit ca parte a unei combinari de intreprinderi, el trebuie evaluat la valoarea justa minus costurile generate de vanzare.

(403) Atunci cand se preconizeaza ca vanzarea va avea loc peste mai mult de un an, entitatea trebuie sa evalueze costurile generate de vanzare la valoarea lor actualizata. Orice crestere a valorii actualizate a costurilor generate de vanzare care apare ca urmare a trecerii timpului trebuie sa fie prezentata in profit sau pierdere drept cost de finantare.

(404) Recunoasterea pierderilor din depreciere si a reluarilor

(405) Banca trebuie sa recunoasca o pierdere din depreciere pentru orice reducere initiala sau ulterioara a valorii contabile a unui activ (sau grup destinat cedarii) pana la valoarea justa minus costurile generate de vanzare in masura in care aceasta nu a fost recunoscuta în conformitate cu punctul 19 din IFRS 5.

(406) Banca trebuie sa recunoasca un castig din orice crestere ulterioara a valorii juste minus costurile generate de vanzare ale unui activ, dar fara a depasi pierderea cumulata din depreciere care a fost recunoscuta fie in conformitate cu IFRS 5, fie anterior, in conformitate cu IAS 36 Deprecierea activelor.

(407) Banca trebuie sa recunoasca un castig din orice crestere ulterioara a valorii juste minus costurile generate de vanzare ale unui grup destinat cedarii:

a) in masura in care acesta nu a fost recunoscut in conformitate cu punctul 19 din IFRS 5; dar

b) fara a depasi pierderea cumulata din depreciere care a fost recunoscuta fie in conformitate cu IFRS 5, fie anterior, in conformitate cu IAS 36.

(408) Banca trebuie sa evalueze un activ imobilizat care inceteaza a mai fi clasificat drept detinut in vederea vanzarii (sau care inceteaza a mai face parte dintr-un grup destinat cedarii clasificat drept detinut in vederea vanzarii) la cea mai mica valoare dintre:

a) valoarea sa contabila inainte ca activul (sau grupul destinat cedarii) sa fi fost clasificat drept detinut in vederea vanzarii, ajustata cu orice amortizare sau reevaluare care ar fi fost recunoscuta daca activul (sau grupul destinat cedarii) nu ar fi fost clasificat drept detinut in vederea vanzarii; si

b) valoarea sa recuperabila la data deciziei ulterioare de a nu fi vandut.

(409) O proprietate poate fi clasificata ca fiind detinuta in vederea vanzarii daca aceasta este disponibila pentru vanzare imediata si vanzarea acesteia este foarte probabila, de exemplu Banca:

a) Se angajeaza sa vanda activul si a initiat un program de activ pentru gasirea unui cumparator;

b) A demarat activitati de marketing pentru activul de vanzare, la un pret rezonabil in raport cu valoarea justa curenta a activului;

c) este asteptat ca vanzarea finala sa fie indeplineasca conditiile de recunoastere intr-un interval de maxim 1 an;

d) Banca nu a facut, si nu intentioneaza sa faca, modificari semnificative ale planului de vanzare.

(410) Proprietati clasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii, indiferent de clasificarea anterioara a acestora, sunt recunoscute la cea mai mica dintre valoarea contabila si valoarea justa, minus costurile generate de vanzare.

10. ACTIVE RECUPERATE

(411) Politica Băncii este de a determina dacă un activ reposedat poate fi cel mai bine utilizat pentru operațiunile sale interne sau dacă ar trebui vândut. Activele considerate a fi utile pentru operațiunile interne sunt transferate în categoria lor relevantă de active la cea mai mică dintre valoarea lor reposedată sau valoarea contabilă a activului garantat inițial.

(412) Activele pentru care vânzarea este considerată o opțiune mai bună sunt transferate la activele deținute în vederea vânzării la valoarea lor justă (dacă sunt active financiare) și valoarea justă minus costul de vânzare pentru activele nefinanciare la data retragerii în posesie, în conformitate cu politica Băncii. IFRS 7.38(a)-(b) IFRS 5.6 IFRS 5.15

(413) Banca angajează agenți externi pentru a recupera fonduri din activele reposedate, în general la licitație, pentru a stinge datoriile restante. Orice fonduri excedentare sunt returnate clienților/debitorilor.

(414) Ca urmare a acestei practici, proprietățile rezidențiale aflate în procese legale de repunere în posesie nu sunt înregistrate în bilanț.

(415) Banca recuperează activele care au fost primite inițial ca garanție pentru împrumutul său (generate sau achiziționate) după exercitarea drepturilor contractuale sau acțiunile în justiție specifice.

(416) După recunoașterea inițială în categoria deținute pentru vânzare, activele recuperate pot fi reclasificate într-o altă categorie în conformitate cu intenția de utilizare viitoare.

11. INVESTITII IMOBILIARE

A. Definiții

(417) **Valoarea contabila** este valoarea la care un activ este recunoscut in bilanț.

(418) **Costul** este valoarea numerarului sau a echivalentelor de numerar platite sau valoarea justa a altei contraprestatii oferite pentru dobandirea unui activ in momentul achizitiei sau constructiei sale sau, daca este cazul, valoarea atribuita acelui activ atunci cand este recunoscut initial in conformitate cu dispozitiile specifice din celelalte IFRS-uri, de exemplu IFRS 2 Plata pe baza de actiuni.

(419) **Valoarea justa** este pretul care ar fi incasat pentru vanzarea unui activ intr-o tranzactie reglementata intre participantii de pe piata la data evaluarii.

(420) **Investitie imobiliara** este o proprietate imobiliara (un teren sau o cladire – sau o parte a unei cladiri – sau ambele) detinuta (de proprietar sau de locatar in temeiul unui contract de leasing financiar) mai degraba pentru a obtine venituri din chirii sau pentru cresterea valorii capitalului, sau ambele, decat pentru:

- a) a fi utilizata pentru producerea sau furnizarea de bunuri sau servicii sau in scopuri administrative; sau
- b) a fi vanduta pe parcursul desfasurarii normale a activitatii.

(421) O proprietate imobiliara utilizata de posesor este o proprietate imobiliara detinuta (de proprietar sau de locatar in temeiul unui contract de leasing financiar) pentru a fi utilizata la productia sau furnizarea de bunuri sau servicii sau in scopuri administrative.

B. Recunoastere

(422) O investitie imobiliara trebuie recunoscuta ca activ daca si numai daca:

- a) exista probabilitatea ca beneficiile economice viitoare asociate investitiei imobiliare sa revina Bancii; si
- b) costul investitiei imobiliare poate fi evaluat in mod credibil.

(423) Evaluare la recunoastere

(424) O investitie imobiliara trebuie evaluata initial la cost. Costurile de tranzactionare trebuie incluse in evaluarea initiala.

(425) Dacă banca in calitate de locatar aplică pentru investiția sa imobiliară modelul bazat pe valoarea justă din IAS 40 Investiții imobiliare, locatarul trebuie să aplice modelul bazat pe valoarea justă și în cazul activelor aferente dreptului de utilizare care corespund definiției unei investiții imobiliare din IAS 40.

(426) Una sau mai multe investitii imobiliare poate (pot) fi dobandita (dobandite) in schimbul unui activ sau unor active nemonetar(e) sau o combinatie de active monetare si nemonetare.

(427) Costul unei astfel de investitii imobiliare este evaluat la valoarea justa, cu exceptia situatiei in care (a) tranzactia de schimb nu are continut comercial sau (b) nici valoarea justa a activului primit si nici cea a activului cedat nu pot fi evaluate credibil. Activul dobandit este evaluat in acest fel chiar daca Banca nu poate derecunoaste imediat activul cedat. Daca activul dobandit nu este evaluat la valoarea justa, costul sau este evaluat la valoarea contabila a activului cedat.

(428) Evaluare dupa recunoastere

(429) Banca trebuie sa aleaga ca politica contabila fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost, si trebuie sa aplice aceasta politica tuturor investitiilor sale imobiliare.

(430) Banca poate:

- a) sa aleaga fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost pentru toate investitiile imobiliare care sustin datorii care platesc un randament legat direct de valoarea justa sau de randamentele activelor specificate, inclusiv acea investitie imobiliara; si
- b) sa aleaga fie modelul valorii juste, fie modelul bazat pe cost pentru toate celelalte investitii imobiliare, netinand cont de alegerea facuta la litera (a).

(431) Banca aplica modelul bazat pe cost ca politica contabila.

(432) Dupa recunoasterea initiala, Banca trebuie sa evalueze toate investitiile sale imobiliare in conformitate cu dispozitiile IAS 16 pentru acel model, altele decat cele care indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii (sau sunt incluse intr-un grup destinat cedarii care este clasificat ca fiind detinut in vederea vanzarii) in conformitate cu IFRS 5 Active imobilizate detinute in vederea vanzarii si activitati intrerupte. Investitiile imobiliare care indeplinesc criteriile pentru a fi clasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii (sau sunt incluse intr-un grup destinat cedarii care este clasificat ca fiind detinut in vederea vanzarii) trebuie evaluate in conformitate cu IFRS 5.

C. Transferuri

(433) Transferurile in si din categoria investitiilor imobiliare trebuie facute daca si numai daca exista o modificare a utilizarii, evidentiata de:

inceperea utilizarii de catre posesor, pentru un transfer din categoria investitiilor imobiliare in categoria proprietatilor imobiliare utilizate de posesor;

- b) inceperea procesului de imbunatatire in perspectiva vanzarii, pentru un transfer din categoria investitiilor imobiliare in categoria stocurilor;
- c) incheierea utilizarii de catre posesor, pentru un transfer din categoria proprietatilor imobiliare utilizate de posesor in categoria investitiilor imobiliare;
- d) inceperea unui leasing operational cu o alta parte, pentru un transfer din categoria stocurilor in categoria investitiilor imobiliare.

(434) Daca o proprietate imobiliara utilizata de posesor devine o investitie imobiliara care va fi contabilizata la valoarea justa, Banca trebuie sa aplice IAS 16 pana la data modificarii utilizarii. Banca trebuie sa trateze orice diferenta de la acea data in valoarea contabila a proprietatii imobiliare in conformitate cu IAS 16 si valoarea sa justa la fel ca pe o reevaluare, in conformitate cu IAS 16.

D. Cedari

(435) O investitie imobiliara trebuie derecunoscuta (eliminata din bilant) in momentul cedarii sau atunci cand investitia imobiliara este definitiv retrasa din folosinta si nu se mai preconizeaza aparitia de beneficii economice viitoare din cedarea ei.

(436) Castigurile sau pierderile generate din casarea sau cedarea unei investitii imobiliare trebuie determinate ca diferenta intre incasarile nete din cedare si valoarea contabila a activului si trebuie recunoscute in profit sau pierdere (cu exceptia situatiei in care IFRS 16 nu prevede alte reguli pentru vanzare si leaseback) in perioada scoaterii din uz sau cedarii.

(437) Tabelul de mai jos contine un rezumat al diferitelor posibile tratamente contabile ale activelor imobilizate:

Tip	IAS/IFRS	Metoda	Amortizare	Recuperare	Cont corespondent	Metoda aplicata de catre Banca
Activ imobilizat folosita de proprietar	IAS 16	Cost	Da	Nu	-----	Reevaluare
		Reevaluare	Da	Da	Capitaluri/ SPLOCI	
Activ imobilizat pentru investitii	IAS 40	Cost	Da	Nu	-----	Cost
		Valoare justa	Nu	Da	SPLOCI	
Activ imobilizat detinut in vederea vanzarii	IFRS 5	Minim Dintre cost si valoarea justa	Nu	Nu/Da	SPLOCI	Minim Dintre cost si valoarea justa

12. IMOBILIZARI NECORPORALE

A. Definiti

(438) Un activ este o resursa:

- (a) controlata de Banca ca rezultat al unor evenimente trecute; si
- (b) de la care sunt asteptate beneficii economice viitoare care sa se rasfranga asupra entitatii.

(439) **Valoarea contabila** este suma la care un activ este recunoscut in bilant dupa deducerea oricaror amortizari acumulate si pierderi din deprecieri acumulate.

(440) **Costul** este suma in numerar sau in echivalente de numerar platita ori valoarea justa sau alta contraprestatie data pentru a dobandi un activ la momentul achizitiei sau constructiei sale, sau, acolo unde este cazul, suma atribuita activului respectiv atunci cand este recunoscut initial in conformitate cu dispozitiile specifice ale altor IFRS-uri, de exemplu, IFRS 2 Plata pe baza de actiuni.

(441) **Valoarea amortizabila** este costul activului sau o alta valoare substituita costului minus valoarea sa reziduala.

(442) **Valoarea reziduala** a unei imobilizari necorporale este suma estimata pe care o entitate ar putea sa o obtina in momentul de fata din cedarea unui activ, dupa deducerea costurilor estimate asociate cedarii, daca activul ar fi deja de varsta si conditiile preconizate pentru finalul duratei sale de viata utila.

(443) **Durata de viata** utila este:

a) perioada in care se preconizeaza ca un activ va fi disponibil pentru utilizare de catre o entitate; sau

b) numarul de unitati de productie sau unitati similare preconizate a fi obtinute din activ de catre o entitate.

(444) **Valoarea justa** a unui activ reprezintă prețul care ar fi incasat pentru vanzarea unui activ intr-o tranzactie reglemantata intre participantii de pe piata la data evaluarii.

(445) **Pierderea din depreciere** reprezinta diferenta dintre valoarea contabila si valoarea recuperabila a unui activ

(446) O **imobilizare necorporala** este o imobilizare identificabila nemonetara fara substanta fizica.

(447) Definitia unei imobilizari necorporale prevede ca aceasta sa fie identificabila. Un activ este identificabil daca:

a) este separabil, adica poate fi separat sau divizata de Banca si vandut, transferat, cesionat, inchiriat sau schimbat, fie individual, fie impreuna cu un contract, un activ sau o datorie corespondenta; sau

b) decurge din drepturi contractuale sau de alta natura legala, indiferent daca acele drepturi sunt transferabile sau separabile de Banca sau de alte drepturi si obligatii.

B. Recunoastere si evaluare

(448) O imobilizare necorporala trebuie recunoscuta daca si numai daca:

a) este probabil ca beneficiile economice viitoare preconizate a fi atribuite imobilizarii sa revina entitatii; si

b) costul unei imobilizari poate fi evaluat fiabil.

(449) O imobilizare necorporala este un activ care indeplineste simultan urmatoarele conditii:

a) Este identificabil, adica separabil sau este generat de drepturi contractuale sau legale;

b) Este non-monetar;

c) Nu are nici o substanta fizica;

d) Este sub controlul Bancii;

e) Este de asteptat sa genereze beneficii economice viitoare pentru Banca

(450) In cazul in care un activ nu indeplineste cerintele de mai sus pentru a definit ca imobilizare necorporala, cheltuielile necesare pentru dobandirea sa sau pentru a-l genera intern sunt

recunoscute atunci cand apar. Cu toate acestea, in cazul in care activul in cauza este dobandit intr-o combinatie de intreprinderi, aceasta face parte din fondul comercial recunoscut la data achizitiei.

(451) In continuare se prezinta un rezumat al principalelor tipuri de costuri asociate cu achizitionarea de licente software si de utilizator, care sunt eligibile pentru recunoastere ca imobilizari necorporale:

- a) licente: in cazul in care o singura licenta de utilizator a fost achizitionata, este clasificata la "Concesiuni, licente si drepturi similare"; in caz contrar, in cazul achizitiei drepturilor depline asupra unui software, acestea sunt clasificate la "software";
- b) instalare;
- c) asistenta start-up, care include cheltuielile efectuate in cazul in care software-ul este pornit mai intai;
- d) Ajustari pentru personalizarea software-ului realizate de furnizori externi in timpul instalarii software-ului;
- e) analize de migrare a unei platforme, deoarece aceste analize sunt efectuate atunci cand se decide sa achizitioneze software-ul si sunt o parte din faza de demarare a proiectului. Aceste cheltuieli pot fi capitalizate in cazul in care acestea contribuie la realizarea proiectului;
- f) noile versiuni ale software-ului, adica licente care inlocuiesc versiunile dobandite anterior.

(452) Urmatoarele tipuri de costuri asociate cu achizitionarea de licente software nu pot fi recunoscute ca active deoarece acestea nu asigura o crestere a beneficiilor economice viitoare:

- a) Completarile si modificarile ulterioare, dupa ce un soft a fost deja instalat; acestea vizeaza doar mentinerea nivelului de informatii necesare pentru desfasurarea activitatii;
- b) Noile dezvoltari software, care reprezinta modificari obligatorii la reglementarile si au aceleasi caracteristici ca software-ul precedent;
- c) Analize preliminare pentru crearea de software, si anume consultanta oferite de catre furnizorii externi cu scopul de a prezenta un nou program pe care Banca nu intentioneaza sa achizitioneze;
- d) Studii de fezabilitate care furnizorul mentioneaza etapele necesare pentru a crea software-ul; in acest caz, din moment ce proiectul nu este pornit si nu este sigur ca va incepe in viitor, se considera ca astfel de cheltuieli nu pot fi recunoscute ca active;
- e) Cheltuielile de intretinere- se asteapta ca beneficiile economice viitoare sa fie mentinute si nu crescute.

C. Evaluare dupa recunoastere

(453) Banca trebuie sa aleaga drept politica contabila fie modelul bazat pe cost, fie modelul de reevaluare. Daca o imobilizare necorporala este contabilizata pe baza modelului de reevaluare, toate celelalte active din clasa sa trebuie, de asemenea, contabilizate pe baza aceluiasi model, cu exceptia cazului in care nu exista o piata activa pentru acele active.

(454) Banca aplica modelul de reevaluare ca politica contabila.

(455) Dupa recunoasterea initiala, o imobilizare necorporala trebuie contabilizata la valoarea reevaluată ca fiind valoarea sa justa la data reevaluării minus orice amortizare ulterioara cumulata si orice pierderi din depreciere cumulate ulterioare. In scopul reevaluarilor efectuate in conformitate cu prezentul standard, valoarea justa trebuie determinata in raport cu o piata activa. Reevaluarile trebuie facute cu o asemenea regularitate incat, la data bilantului, valoarea contabila a activului sa nu se deosebeasca semnificativ de valoarea sa justa.

D. Durata de viata utila

(456) Banca trebuie sa evalueze daca durata de viata utila a unei imobilizari necorporale este determinata sau nedeterminata si, in cazul in care este determinata, lungimea acesteia sau numarul de unitati de productie sau unitati similare care constituie acea durata de viata utila. O imobilizare necorporala trebuie considerata de catre Banca ca avand o durata de viata utila nedeterminata atunci

cand, pe baza analizei tuturor factorilor relevanti, nu exista o limita previzibila a perioadei in care se asteapta ca activul sa genereze intrari de numerar nete pentru Banca.

(457) Contabilizarea pentru o imobilizare necorporala este bazata pe durata sa de viata utila. O imobilizare necorporala cu o durata de viata determinata este amortizata, iar o imobilizare necorporala cu o durata de viata nedeterminata nu este amortizata.

(458) Durata de viata utila a unei imobilizari necorporale care decurge din drepturi legale contractuale sau de alta natura nu trebuie sa depaseasca perioada drepturilor contractuale sau a celorlalte drepturi legale, dar poate fi mai scurta, în funcție de perioada in care Banca preconizeaza ca va folosi activul. Daca drepturile contractuale sau alte drepturi legale sunt transferate pentru o durata limitata care poate fi reinnoita, durata de viata utila a imobilizarii necorporale trebuie sa includa perioada sau perioadele de reinnoire doar daca exista dovezi din partea Bancii in sprijinul reinnoirii fara un cost semnificativ.

(459) Durata de viata a unei imobilizari necorporale reinnoite intr-o combinatie de intreprinderi este pe durata ramasa a contractului in care a fost acordata si nu va include perioadele reinnoite.

E. Perioada de amortizare si metoda de amortizare

(460) Valoarea amortizabila a unei imobilizari necorporale cu o durata de viata utila determinata trebuie alocata pe o baza sistematica de-a lungul duratei sale de viata utila. Amortizarea trebuie sa inceapa cand activul este disponibil pentru a fi utilizat, adica atunci cand se afla in locul si in starea necesare pentru a putea functiona in maniera intentionata de conducere. Amortizarea trebuie sa inceteze la data cea mai timpurie dintre data la care activul este clasificat drept detinut in vederea vanzarii (sau inclus intr-un grup destinat cedarii care este clasificat drept detinut in vederea vanzarii) in conformitate cu IFRS 5 si data la care activul este derecunoscut.

(461) Metoda de amortizare utilizata trebuie sa reflecte modelul in care se asteapta sa fie consumate de catre Banca beneficiile economice viitoare aferente activului. Daca acel model nu poate fi determinat fiabil, trebuie utilizata metoda liniara. Cheltuiala cu amortizarea pentru fiecare perioada trebuie recunoscuta in profit sau pierdere, cu exceptia cazului in care prezentul standard sau un alt standard permite sau impune includerea acesteia in valoarea contabila a altui activ.

F. Valoarea reziduala

(462) Valoarea reziduala a unei imobilizari necorporale cu o durata de viata utila determinata trebuie evaluata la zero, cu exceptia cazurilor in care:

- (a) exista un angajament al unei terte parti de a cumpara activul la sfarsitul duratei sale de viata utila; sau
- (b) exista o piata activa pentru activul in cauza si:
  - i. valoarea reziduala poate fi determinata prin referire la acea piata; si
  - ii. este probabil ca o astfel de piata sa existe la sfarsitul duratei de viata utila a activului.

G. Revizuirea perioadei de amortizare si a metodei de amortizare

(463) Perioada de amortizare si metoda de amortizare pentru o imobilizare necorporala cu o durata de viata utila determinata trebuie revizuite cel putin la sfarsitul fiecarui exercitiu financiar. Daca durata de viata utila preconizata a activului este diferita de estimarile precedente, atunci perioada de amortizare trebuie modificata in consecinta. Daca a existat o modificare in ritmul preconizat de consumare a beneficiilor economice viitoare incorporate in activ, metoda de amortizare trebuie

modificata pentru a reflecta acest nou ritm. Astfel de modificari trebuie contabilizate drept modificari in estimarile contabile in conformitate cu IAS 8.

(464) Licențele sunt capitalizate pe baza costurilor de achiziționare a licenței respective.

(465) Aceste costuri sunt amortizate pe baza perioadei de valabilitate a licenței (5-20 de ani).

(466) Cheltuielile de dezvoltare a softurilor operaționale automatizate sunt recunoscute ca active și sunt amortizate prin metoda lineară, pe baza duratei de viață utilă de 5 - 10 ani.

(467) Licențele de soft operațional automatizat achiziționate sunt capitalizate în baza cheltuielilor suportate pentru achiziționarea și darea în exploatare a softurilor corespunzătoare. Aceste cheltuieli sunt amortizate pe baza duratei de viață utilă preconizate de până la 10 ani

H. Recuperabilitatea valorii contabile – pierderile din depreciere

(468) Pentru a stabili daca o imobilizare necorporala este depreciata, Banca aplica IAS 36. Astfel, Banca revizuieste valoarea contabila a activelor sale, modul in care determina valoarea recuperabila a unui activ si cand recunoaste sau reia o pierdere din depreciere.

I. Retrageri si cedari

(469) O imobilizare necorporala trebuie derecunoscuta:

- a) la cedare; sau
- b) cand nu se mai asteapta beneficii economice viitoare din utilizarea sau cedarea sa.

(470) Castigul sau pierderea care rezulta din derecunoasterea unei imobilizari necorporale trebuie stabilit(a) ca diferenta dintre incasarile nete din cedare, daca exista, si valoarea contabila a activului. Aceasta va fi recunoscuta in profit sau pierdere atunci cand activul este derecunoscut (cu exceptia cazului in care IAS 17 prevede altminteri pentru o vanzare sau un leaseback). Castigurile nu trebuie clasificate drept venituri.

J. Prezentarea informatiilor aferente imobilizari necorporale:

(471) Banca prezinta urmatoarele informatii pentru fiecare clasa de imobilizari necorporale:

- a) daca duratele de viata utila sunt finite sau infinite si, daca sunt finite, duratele de viata utila sau ratele de amortizare utilizate,
- b) metodele de amortizare utilizate pentru imobilizarile necorporale cu durate de viata utila finite, valoarea contabila bruta si amortizarea acumulata (agregate cu pierderile din depreciere acumulate) la inceputul si la sfarsitul perioadei,
- c) liniile din situatia rezultatului global in care sunt incluse amortizarile imobilizarilor necorporale,
- d) o reconciliere a valorii contabile la inceputul si la sfarsitul perioadei, mentionand:
  - i. intrari, separandu-se cele din dezvoltarea interna, cele dobandite separat si e dobandite prin combinari de intreprinderi,
  - ii. Activele clasificate ca fiind detinute in vederea vanzarii sau incluse intr-un grup destinat cedarii clasificat ca fiind detinut in vederea vanzarii in conformitate cu IFRS 5 si alte cedari,
  - iii. cresteri sau scaderi in cursul perioadei rezultate din reevaluarile si din pierderile din depreciere recunoscute sau reluate in alte elemente ale rezultatului global in conformitate cu IAS 36 (daca este cazul)
  - iv. pierderi din depreciere recunoscute in profit sau pierdere pe parcursul perioadei in conformitate cu IAS 36 (daca este cazul)

- v. Pierderile din depreciere reluate in profit sau pierdere pe parcursul perioadei in conformitate cu IAS 36 (daca este cazul),
- vi. amortizarea recunoscuta in cursul perioadei,
- vii. diferentele nete de curs valutar rezultate din conversia situatiilor financiare in moneda de prezentare, precum si traducerea unei operatiuni din strainatate in moneda de prezentare a Bancii, si
- viii. modificari ale valorii contabile in cursul perioadei.

(472) De asemenea, banca prezinta informatii:

- a) pentru imobiliarile necorporale evaluate ca avand o durata de viata utila nedeterminata, valoarea contabila a respectivului activ si motivele care sustin aprecierea unei durate de viata utile nedeterminate;
- b) o descriere, valoarea contabila si perioada de amortizare ramasa pentru fiecare imobilizare necorporala semnificativa pentru situatiile financiare ale Bancii;
- c) pentru active necorporale dobandite prin intermediul unei subventii guvernamentale si recunoscute initial la valoarea justa:
  - i. valoarea justa recunoscuta initial pentru aceste active,
  - ii. valoarea contabila a acestora, si
  - iii. daca acestea sunt evaluate dupa recunoasterea initiala in conformitate cu modelul costului sau reevaluate.
- d) existenta si valorile contabile ale imobiliarilor necorporale cu titlu restrictionat si valorile contabile ale imobiliarilor necorporale depuse drept garantie pentru datorii,
- e) valoarea angajamentelor contractuale pentru achizitia de active necorporale,
- f) valoarea totala a cheltuielilor de cercetare si dezvoltare recunoscute drept cheltuiala in cursul perioadei.

13. STOCURI

A. Definitia stocurilor

(473) **Stocuri** de mărfuri și materiale cuprind:

- a) materiale pentru consum în activitatea operațională și gospodărească a băncii;
- b) obiecte de mică valoare și scurtă durată.

(474) Evidența stocurilor de mărfuri și materiale se ține pe fiecare tip, grupă de materiale omogene și persoană gestionară.

B. Evaluarea si costul stocurilor

(475) Stocurile trebuie sa fie evaluate la valoarea cea mai mica dintre costul acestora si valoarea realizabila neta. Costul stocurilor trebuie să cuprindă toate costurile de cumpărare, costurile de conversie, precum și alte costuri

(476) Costurile de cumpărare a stocurilor cuprind:

- a) prețul de cumpărare
- b) taxele de import
- c) alte taxe
- d) costurile de transport, manipulare și alte costuri care pot fi atribuite direct achiziției de produse finite, materiale și servicii.

(477) Reducerile comerciale, rabaturile și alte elemente similare sunt deduse pentru a determina costurile de cumpărare.

(478) Alte costuri sunt incluse în costul stocurilor numai în măsura în care reprezintă costuri suportate pentru a aduce stocurile în starea și în locul în care se găsesc în prezent.

(479) Stocurile de mărfuri se reflectă în evidența contabilă la costul achiziționării inclusiv TVA.

(480) Banca utilizează, în general, formulele FIFO pentru măsurarea stocurilor.

(481) **Obiecte de mică valoare și scurta durată** sunt active valoarea unitară a cărora este mai mică decât plafonul stabilit de legislație, indiferent de durata de exploatare sau cu o durată de serviciu mai mică de un an, indiferent de valoarea unei unități.

(482) Obiectele de mică valoare și scurtă durată procurate și aflate în stoc se țin în evidență la contul bilanțier „Alte stocuri de mărfuri și materiale” iar obiectele predate în exploatare la contul bilanțier „Active de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”.

(483) Obiectele de mică valoare și scurtă durată, valoarea unitară a cărora este mai mare de ½ din plafonul stabilit din momentul predării lor în exploatare se țin în evidență la contul de bilanț „Active de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”. Valoarea lor se reflectă la cheltuieli la contul de bilanț „Uzura activelor de mică valoare și scurtă durată predate în exploatare”.

(484) Activele de mică valoare, valoarea unitară a cărora este mai mică de ½ din plafonul stabilit se trec la cheltuieli în momentul predării lor în gestiune, trecerii la consum, la contul de bilanț „Cheltuieli din ieșirea altor active”. Aceste active se țin în evidență numai în valoarea lor cantitativă la contul extrabilanțier memorandum „Diferite valori și documente” și în valorică la evidența extrasistemică.

C. Deprecierea stocurilor

(485) Costul stocurilor poate să fie nerecuperabil, dacă acele stocuri:

- a) au suferit deteriorări
- b) dacă au fost uzate moral, integral sau parțial, sau
- c) dacă prețurile lor de vânzare s-au diminuat
- d) au crescut costurile estimate pentru finalizare sau costurile estimate a fi suportate pentru a efectua vânzarea

D. Derecunoaștere

(486) Stocurile se scot din activele băncii atunci când sunt vândute, devin inutilizabile sau au fost distruse.

(487) Stocurile sunt trecute la cheltuielile băncii în măsura eliberării și întrebuințării mărfurilor și materialelor.

(488) În momentul vânzării stocurilor, valoarea contabilă a acestor stocuri este recunoscută ca o cheltuială în perioada în care veniturile aferente sunt recunoscute.

14. IMPOZITE SI TAXE

(489) Impozitul curent este valoarea impozitului datorat pentru profitul impozabil, calculat în conformitate cu normele fiscale din Republica Moldova și acumulate în perioada la care se referă.

(490) Diferențele temporare sunt contabilizate fie ca datorii privind impozitul amânat (DTL) sau creanțe privind impozitul amânat (DTA)

(491) Datoriile privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, plătibile în perioadele contabile viitoare cu privire la diferențele temporare impozabile.

(492) Creanțele privind impozitul amânat sunt reprezentate de valorile impozitului pe profit, recuperabile în perioadele contabile viitoare, cu privire la:

- (a) diferențele temporare deductibile;
- (b) reportarea pierderilor fiscale neutilizate; și
- (c) reportarea creditelor fiscale neutilizate.

(493) Impozitul amânat este determinat ținând cont de diferențele temporare aparute între bazele fiscale ale activelor și pasivelor și valorile lor contabile din situațiile financiare. Impozitul amânat este determinat folosind ratele de impozitare și legile care au fost adoptate până la data raportării și care se așteaptă să se aplice în cazul în care creanța amânată aferent impozitului pe profit este realizată sau datoria privind impozitul pe profit amânat este stinsă.

Masurare

(494) Creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt măsurate prin utilizarea:

- a) cota de impozitare așteptată să se aplice în perioada în care creanța este realizată sau datoria este stinsă;
- b) o rată medie în cazul în care diferite rate de impozitare se aplică la diferite niveluri ale profitului impozabil.

(495) Cea mai bună estimare a ratei de impozitare, care se va aplica în viitor, este rata de impozitare, care a fost adoptată la sfârșitul perioadei de raportare.

(496) În cazul în care rata impozitului pe profit se modifică, urmare a unei legi adoptate între sfârșitul perioadei de raportare și data aprobării situațiilor financiare, nu se consideră ca aceste modificări ar trebui să fie luate în considerare la recunoașterea DTA/DTL; modificările se vor prezenta în note.

(497) Creanțele și datoriile privind impozitul amânat nu sunt actualizate, indiferent de momentul așteptat de utilizare.

(498) Banca trebuie să compenseze creanțele și datoriile privind impozitul amânat dacă și numai dacă:

- (a) Banca are dreptul legal de a compensa creanțele privind impozitul curent cu datoriile privind impozitul curent; și
- (b) creanțele și datoriile privind impozitul amânat sunt aferente impozitelor pe profit percepute de aceeași autoritate fiscală

(499) Cu toate acestea, pentru prezentarea în bilanț, compensarea trebuie făcută indiferent de data scadenței și natura impozitului: întreaga sumă a creanțelor privind impozitul amânat se compensează

cu intreaga suma a datoriilor privind impozitul amanat, astfel incat valoarea neta sa fie reflectata in bilant, fie pe linia de datorii privind impozitul amanat, fie pe linia de creante privind impozitul amanat, dupa caz.

Considerente specifice- combinari de intreprinderi

(500) La data achizitiei (si in cursul perioadei de masurare de un an), creantele privind impozitul amanat sunt recunoscute in bilantul de deschidere (impacteaza calculul fondului comercial), in masura in care acestea sunt recuperabile.

(501) In cazul in care, la o data ulterioara, devine probabil ca o creanta privind impozitul amanat sa fie recuperabila, avantajul fiscal se inregistreaza prin venitul net; in acelasi timp, fondul comercial este redus. Nu exista, deci, niciun impact asupra venitului global net.

Masurare ulterioara

(502) La fiecare data de raportare, Banca evalueaza recuperabilitatea creantelor privind impozitul amanat, inclusiv a celor recunoscute in perioadele anterioare.

Prezentare

(503) Componentele principale ale cheltuielilor/veniturilor cu/din impozitul pe profit trebuie sa fie prezentate separat. Acestea pot include:

- a) cheltuiala/venitul cu impozitul curent;
- b) ajustari recunoscute in cursul perioadei pentru impozitul curent aferent perioadelor anterioare;
- c) valoarea cheltuielilor/veniturilor din impozitul amanat initiale si reluarii diferentelor temporare;
- d) valoarea cheltuielilor (veniturilor) cu impozitul amanat (venit) care au aparut in urma modificarile ratelor de impozitare sau impunerii unor noi impozite;
- e) valoarea beneficiului provenit dintr-o pierdere fiscala anterior nerecunoscut, un credit fiscal sau o diferenta temporara a unei perioade anterioare, care este utilizata pentru a reduce cheltuiala cu impozitul curent;
- f) valoarea beneficiului dintr-o pierdere fiscala anterior nerecunoscuta, un credit fiscal sau o diferenta temporara a unei perioade anterioare, care este utilizata pentru a reduce cheltuiala cu impozitul amanat;
- g) cheltuielile cu impozitul amanat care rezulta din reducerea valorica sau reluarea unei diminuari anterioare, a unei creante privind impozitul amanat; si
- h) valoarea cheltuielilor (veniturilor) cu impozitul aferente acelor modificari ale politicilor contabile si erorilor care sunt incluse in profit sau pierdere in conformitate cu IAS 8, deoarece acestea nu pot fi contabilizate retroactiv.

16. DATORII FINANCIARE

Clasificarea datoriilor financiare

(504) Banca clasifica toate datoriile financiare drept evaluate ulterior la costul amortizat, cu exceptia:

- (a) datoriilor financiare evaluate la valoarea justă prin profit sau pierdere. Astfel de datorii, inclusiv instrumentele derivate care sunt datorii, trebuie evaluate ulterior la valoarea justă.
- (b) datoriilor financiare care apar atunci când un transfer al unui activ financiar nu îndeplinește condițiile pentru a fi derecunoscut sau este contabilizat utilizând abordarea implicării continue.
- (c) contractelor de garanție financiară. După recunoașterea inițială, un astfel de contract este evaluat ulterior la cea mai mare valoare dintre:
  - (i) valoarea ajustării pentru pierdere

(ii) valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

(d) angajamentelor pentru furnizarea unui împrumut la o rată a dobânzii sub valoarea pieței.

După recunoașterea inițială, un astfel de angajament este evaluat ulterior la cea mai mare valoare dintre:

(i) valoarea ajustării pentru pierdere

(ii) valoarea recunoscută inițial minus, acolo unde este cazul, valoarea cumulată a venitului recunoscut în conformitate cu principiile IFRS 15.

(e) contravalorii contingente recunoscute de un dobânditor într-o combinație de întreprinderi la care se aplică IFRS 3. Această contravaloare contingentă trebuie evaluată ulterior la valoarea justă, cu modificările recunoscute în profit sau pierdere.

Opțiunea de a desemna o datorie financiară la valoarea justă prin profit sau pierdere

(505) Banca poate, la recunoașterea inițială, să desemneze în mod irevocabil o datorie financiară drept evaluată la valoarea justă prin profit sau pierdere atunci când această acțiune generează informații relevante suplimentare, deoarece fie:

a) elimină sau reduce în mod semnificativ o inconsecvență de evaluare sau recunoaștere (uneori numită „necorelare contabilă”) care altminteri ar rezulta din evaluarea activelor sau datoriilor sau din recunoașterea câștigurilor și pierderilor aferente acestora pe baze diferite;

b) un grup de datorii financiare sau de active financiare și datorii financiare este gestionat și performanța sa este evaluată pe baza valorii juste, în conformitate cu o strategie documentată de gestionare a riscului sau de investiții, iar informațiile despre grup sunt furnizate pe plan intern pe baza bază către personalul-cheie din conducerea entității.

Datorii financiare evaluate la cost amortizat

(506) Depozitele de la alte banci și depozitele clienților sunt recunoscute în secțiunea de pasiv a situației pozitive financiare în cadrul liniilor: "Depozite de la banci" și "Depozite de la clienți"; aceste datorii sunt evaluate la cost amortizat.

(507) Datoriile la cost amortizat includ diferite forme de finanțare de pe piața interbancară și cu clienții, contractele repo cu angajament de răscurparare și de finanțare prin intermediul certificatelor de depozit, bonuri de tezaur și obligațiuni și alte instrumente de finanțare tranzacționate, net de sume răscurparate.

(508) Recunoașterea inițială a acestor datorii financiare are loc la data contractului, care coincide în mod normal cu momentul depunerii sumelor de către clienți sau cu momentul emisiunii obligațiilor. Recunoașterea inițială se bazează pe valoarea justă a pasivelor, egală cu suma colectată sau prețul de emisiune, ajustat pentru eventuale costuri suplimentare / veniturile atribuite direct finanțării unice sau a tranzacției de emisie (și costurile de tranzacționare) - excluzând costurile administrative interne.

(509) Banca măsoară depozitele la valoarea tranzacție justă plus costurile de tranzacționare atribuite direct achiziției sau emiterii activului financiar sau a datoriei financiare. După recunoașterea inițială, depozitele se contabilizează la costul amortizat utilizând metoda dobânzii efective.

(510) Conform IFRS9 rata efectivă a dobânzii este rata care actualizează exact plățile sau încasările viitoare estimate în numerar pe durata de viață preconizată a datoriei financiare la costul amortizat al unei datorii financiare. Calculul include toate comisioanele și taxele plătite sau încasate de părțile participante la contract care fac parte integrantă din rata dobânzii, costurile de tranzacționare, precum și toate celelalte prime sau reduceri.

(511) Banca nu va prezenta in Situatiia Pozitiei Financiare depozitele de la clienti atunci cand datoria este stinsa - adica atunci cand obligatia specificata in contract este indeplinita sau este anulata sau a expirat.

(512) Diferenta dintre valoarea contabila a unei datorii financiare (sau o parte a unei datorii financiare) stinse sau transferate unei alte parti si contravaloarea platita, inclusiv orice alte active decat cele in numerar transferate sau pasive asumate, sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere.

Datorii financiare desemnate la valoarea justa prin contul de Profit sau Pierdere (FVTPL)

(513) In aceasta categorie sunt incluse datoriile financiare masurate la valoarea justa care sunt desemnate la valoarea justa prin contul de Profit sau Pierdere. O datorie financiara poate fi inclusa in aceasta categorie doar la recunoasterea initiala.

Datorii financiare detinute pentru tranzactionare

(514) O datorie financiara trebuie clasificata ca si "detinuta pentru tranzactionare" in cazul in care este detinuta in vederea tranzactionarii pe termen scurt sau face parte dintr-un portofoliu de instrumente financiare identificate pentru care exista dovezi a tranzactiilor anterioare in scopul obtinerii de profituri pe termen scurt.

(515) Exemple de datorii financiare detinute pe termen scurt includ:
Vanzari short de titluri;

- a) datoriile financiare emise cu intentia de a le rascumpara pe termen scurt (de exemplu, un instrument de datorie cotate pe care emitentul il poate rascumpara inapoi in viitorul apropiat, în funcție de variatia valorii sale juste).
  - i. In mod similar activelor financiare, nu exista nici o restrictie privind perioada de timp pe care poate fi detinuta o datorie financiara. Acest lucru inseamna ca o datorie poate fi detinuta pentru tranzactionare, chiar daca acesta este, de fapt, tranzactionata pe termen lung sau mediu, cu conditia ca intentia initiala sa fi fost tranzactionarea pe termen scurt.
  - ii. Este important de retinut faptul ca o datorie financiara asumata pentru finantarea activelor detinute pentru tranzactionare nu este neaparat o datorie detinuta pentru tranzactionare: pentru ca acesta sa fie clasificat ca atare, una dintre conditiile enumerate mai sus trebuie sa fie indeplinite.

Derecunoasterea datoriilor financiare

(516) Banca va derecunoaste o datorie financiara din Situatiia Pozitiei Financiare doar atunci cand aceasta este stinsa.– ex. cand obligatia specificata in contract a fost indeplinita, este anulata sau a expirat.

(517) O modificare substantiala a termenilor unei datorii financiare existente sau a unei parti a acesteia (indiferent daca sunt sau nu atribuite dificultatii financiare a debitorului) se contabilizeaza ca o stingere a datoriei financiare initiale si recunoasterea unei noi datorii financiare.

(518) Diferenta dintre valoarea contabila a unei datorii financiare (sau o parte a unei datorii financiare) stinse sau transferate unei alte parti si contravaloarea platita, inclusiv orice alte active decat cele in numerar transferate sau pasive asumate, sunt recunoscute in contul de profit sau pierdere.

(519) In cazul in care Banca rascumpara o parte a unei datorii financiare, Banca va aloca valoarea contabila a datoriei financiare intre partea care continua sa fie recunoscuta si partea care este derecunoscuta pe baza valorilor juste relative ale acelor parti la data de rascumparare.

(520) Diferenta dintre valoarea contabila alocata partii derecunoscute si contravaloarea platita, inclusiv eventuale alte active non-cash transferate sau pasive asumate, pentru partea derecunoscuta se va recunoaste in contul de profit sau pierdere.

16. PROVIZIOANE

A. Consideratii generale

(521) In categoria provizioanelor pentru diferite riscuri se incadreaza provizioane pentru litigii, provizioane legate de relatiile de munca sau care apar din obligatii legale, provizioane de natura fiscala, care reprezinta obligatii actuale generate de un eveniment anterior si pentru care, cel mai probabil, va avea loc o iesire de resurse si poate fi realizata o estimare fiabila a valorii obligatiei.

(522) In consecinta, un provizion se recunoaste atunci cand:

- a) Exista o obligatie prezenta (legala si constructiva) rezultata dintr-un eveniment trecut;
- b) Este probabil ca o iesire de resurse financiare sa fie necesara pentru stingerea obligatiei;
- c) valoarea provizionului se poate estima in mod credibil.

(523) Suma recunoscuta ca si provizion este cea mai buna estimare, facuta la data bilantului, a iesirilor de resurse financiare viitoare, necesare pentru stingerea obligatiei; se iau in considerare riscurile si conditiile de incertitudine existente. Atunci cand valoarea-timp este semnificativa, valoarea provizioanelor trebuie actualizata folosind ratele de piata curente. Cheltuiala cu provizioanele se inregistreaza in SPLOCI.

(524) Provizioanele sunt reluate atunci cand devine improbabil sa aiba loc o iesire de resurse pentru stingerea obligatiilor.

(525) IAS 37 Provizioane, Datorii si Active Contingente stabileste criteriile pentru inregistrarea si prezentarea provizioanelor, datoriilor si activelor contingente. Conform standardului, provizioanele se deosebesc de alte datorii (de exemplu datorii catre furnizori sau datorii atasate) prin incertitudinea existenta referitor la momentul stingerii obligatiei si marimea viitoarei cheltuieli necesare pentru stingerea obligatiilor.

B. Definitii

(526) **Provizioanele** reprezinta o datorie a carei suma si moment sunt incerte, care rezulta din evenimente anterioare, iar pentru stingerea carora este probabil ca o iesire de resurse sa aiba loc; valoarea acestei iesiri de resurse poate fi estimata in mod credibil.

(527) Banca poate determina daca un eveniment este probabil, prin atribuirea unor probabilitati specifice fiecarui rezultat potential al acestui eveniment: un eveniment este considerat probabil daca

probabilitatea este mai mare de 50%; un eveniment este considerat posibil daca probabilitatea este mai mica decat 50%.

(528) **Datoriile contingente** sunt:

a) obligatii posibile care rezulta din evenimente trecute si a caror existenta va fi confirmata doar de aparitia sau de absenta unuia sau mai multor evenimente viitoare nesigure, care nu sunt in totalitate controlate de entitate

Sau

b) obligatii actuale aparute ca urmare a unor evenimente trecute, dar care nu sunt recunoscute deoarece:

- i. este improbabil ca pentru decontarea lor sa fie necesare iesiri de resurse incorporand beneficii economice
- ii. valoarea obligatiei nu poate fi evaluata suficient de fiabil
- iii. datoriile contingente se prezinta in notele care insotesc situatiile financiare, dar nu se recunoaste provizion pentru acoperirea riscurilor asociate.

(529) **Activele contingente** sunt active posibile aparute ca urmare a unor evenimente trecute si a caror existenta va fi confirmata numai de aparitia sau de absenta unuia sau mai multor evenimente viitoare incerte, care nu sunt in totalitate controlate de entitate.

(530) Activele contingente nu se recunosc in bilant si se prezinta in notele care insotesc situatiile financiare cand o intrare de beneficii economice este probabila.

C Recunoasterea initiala

(531) Un provizion se recunoaste atunci cand:

- a) Exista o obligatie prezenta (legala si constructiva) rezultata dintr-un eveniment trecut;
- b) Este probabil ca o iesire de resurse financiare sa fie necesara pentru stingerea obligatiei; si
- c) Valoarea provizionului se poate estima in mod credibil.

(532) Provizioanele sunt masurate conform IAS 37 – prin corelarea 1 la 1 a evenimentului si provizionului asociat; se analizeaza fiecare caz in parte.

D. Actualizare

(533) Atunci cand Banca determina cea mai buna estimare pentru recunoasterea unui provizion, trebuie determinata si valoarea actualizata pentru acel provizion. Trebuie, asadar, sa se tina cont de urmatoorii parametri:

- a) Momentul aparitiei evenimentului de risc; si
- b) Rata de actualizare.

E. Restructurare

(534) In ceea ce priveste o posibila restructurare a activitatii, se considera ca exista o obligatie constructiva si, deci, trebuie recunoscut un provizion atunci cand:

- a) exista un plan formal, detaliat pentru restructurare; si
- b) demararea implementarii planului de restructurare sau comunicarea principalelor caracteristici ale acestuia celor care vor fi afectati de procesul de restructurare a indus asteptari referitoare la restructurare celor care vor avea de suportat efectele restructurarii

(535) In astfel de cazuri, cheltuiala necesara se va estima pe baza continutului planului.

(536) In cazul in care Banca decide sa implementeze un plan de restructurare (sau ii anunta, pe cei afectati, de principalele caracteristici ale planului) dupa sfarsitul perioadei contabile, intentia de a restructura se va prezenta in notele la situatiile financiare, insa nu se recunoaste provizion pentru restructurare.

(537) Provizioanele se vor revizui în conformitate cu Politica de Provizionare.

(538) Astfel, valoarea provizioanelor va fi actualizata, reflectand si trecerea timpului sau modificari in ratele de dobanda de la o perioada la alta (pentru a reflecta cea mai buna estimare curenta). De asemenea, Banca trebuie sa tina cont de orice evenimente aparute care ar putea genera modificari ale estimarilor (suma, momentul in timp, rata dobanzii etc.) de la momentul recunoasterii.

(539) In timp ce IAS 37 stabileste faptul ca provizioanele sunt revizuite la fiecare data de intocmire a situatiilor financiare si ajustate pentru a reflecta cea mai buna estimare curenta, acesta nu reglementeaza in mod explicit tratamentul ajustarilor. In consecinta, aceste ajustari sunt tratate in conformitate cu IAS 8, punctul 36, care prevede ca efectele modificarilor estimarilor sunt recunoscute prospectiv si incluse in profit sau pierdere pe masura ce acestea apar.

(540) In detaliu, in cazul unor modificari ale estimarilor:

a) din valoarea pierderii asteptate, provizionul se ajusteaza prin contul de profit sau pierdere (cresterea rezultatelor pierderilor asteptate va fi reflectata ca si cheltuiala, in timp ce scaderea rezultatelor pierderilor asteptate va fi reflectata ca venit) la noua valoarea;

b) din perioada de actualizare, in cazul in care Banca prevede ca perioada in care provizionul va fi utilizat va creste sau descreste, provizionul se ajusteaza la noua valoarea, iar diferenta este recunoscuta ca un castig sau pierdere;

c) ratei de actualizare utilizate pentru a calcula provizionul initial: valoarea datoriei se recalculează folosind noua rata de actualizare si ajustarea costurilor de imprumut pentru anii prezenti si viitori trebuie recunoscute in contul de profit sau pierdere.

F. Folosirea provizioanelor

(541) Un provizion se utilizeaza numai pentru cheltuielile pentru care a fost recunoscut initial. In cazul in care nu mai este probabil ca o iesire de resurse sa fie necesara pentru stingerea obligatiei, atunci provizionul se reverseaza.

G. Prezentare

(542) IAS 37 impune ca Banca sa prezinte o serie de informatii privind compozitia provizioanelor, modificarile survenite pe parcursul perioadei, efectele actualizarii provizioanelor si modificari in rata de actualizare folosita, precum si indicii referitoare la momentul utilizarii fiecarei dispozitii.

(543) Banca trebuie sa prezinte urmatoarele informatii privind modificarile in fiecare clasa de provizioane:

a) Valoarea contabila la inceputul si sfarsitul perioadei;

b) Cresteri ale nivelului provizioanelor in timpul perioadei, inclusiv crestere ale provizioanelor existente de la inceputul perioadei, sumele folosite (scaderi ale provizioanelor), sume reversate in timpul perioadei; si

c) cresterea in cursul perioadei a valorii actualizate care rezulta din trecerea timpului si efectul eventualelor modificari ale ratei de actualizare.

(544) Banca trebuie sa prezinte, de asemenea, urmatoarele informatii privind criteriile de estimare pentru fiecare clasa de provizioane:

- a) o scurta descriere a naturii obligatiei si a momentului preconizat a oricaror iesiri de beneficii economice;
- b) o indicatie a incertitudinilor cu privire la valoarea sau momentul a acestor iesiri;
- c) valoarea rambursarilor viitoare preconizate, indicand valoarea activelor pentru care se estimeaza ca se va primi rambursare.

17. CAPITAL SOCIAL, PRIME LEGATE DE CAPITAL SI REZERVE

(545) Aceste linii de „Capital si rezerve” din Situatiia Pozitie Financiare contin diferitele elemente de capital detinute de Banca.

(546) Sunt incluse aici urmatoarele:

- a) Capital social
- b) Rezultatul reportat

(547) **Capitalul social** reprezinta capitalul subscris, adica emis, si se recunoaste la valoarea nominala, minus capitalul subscris si neplatit.

(548) **Valoarea nominala** a capitalului social este prezentata pe o linie distincta si retratarea capitalului social, daca este cazul, pe o alta linie din Situatiia Pozitiei Financiare.

(549) **Primele legate de capital** reprezinta diferenta (surplusul) dintre pretul de emisiune al actiunilor si valoarea lor nominala.

(550) **Rezultatul reportat**. Banca va recunoaste toate elementele de venituri si cheltuieli din perioada, in profit sau pierdere, cu exceptia cazului in care alt standard IFRS impune sau permite alt mod. De asemenea, in conformitate cu IAS 8 va recunoaste elemente in afara contului de de profit sau pierdere din perioada curenta, in urmatoarele cazuri: corectarea erorilor si efectul modificarilor politicilor contabile.

Prezentare

(551) Cerintele de prezentare referitoare la capitalul social sunt:

- a) numarul de actiuni emise si platite integral, precum si actiunile emise dar neplatite;
- b) valoarea nominala pe actiune;
- c) o reconciliere intre numarul de actiuni existente la inceputul si la sfarsitul perioadei;
- d) drepturile, preferintele si restrictiile aferente fiecarui tip de actiune;;
- e) actiuni detinute de Banca sau entitati asociate;
- f) actiunile rezervate conformitate cu optiuni si contracte de vanzare a actiunilor, inclusiv conditiile si sumele aferente; si
- g) o reconciliere intre soldul de la inceputul si de la sfarsitul perioadei, pentru fiecare clasa de capitaluri si rezerve.

(552) Cerintele de prezentare a informatiilor pentru Rezultatul Reportat si Rezerve sunt urmatoarele:

- a) o reconciliere intre soldurile de deschidere si de inchidere
- b) modificarile in profit sau pierdere si pentru fiecare componenta a altor elemente ale rezultatului global;
- c) tranzactiile cu actionarii si o descriere a naturii si a scopului.

18. LEASING

(553) Banca aplica următoarea metodologie a contractelor de leasing, cu excepția imobilizărilor necorporale. Imobilizările necorporale se contabilizează în conformitate cu IAS 38 Imobilizări necorporale.

A. Identificarea unui contract de leasing

(554) La inițierea unui contract, banca trebuie să evalueze dacă acel contract este, sau include, un contract de leasing.

(555) Un contract este, sau conține, un contract de leasing dacă acel contract acordă dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o anumită perioadă de timp în schimbul unei contravalori.

(556) Pentru a evalua dacă un contract transferă sau nu dreptul de a controla utilizarea unui activ identificat pentru o perioadă de timp, banca trebuie să evalueze măsura în care, pe parcursul perioadei de utilizare, clientul deține concomitent:

- a) dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice din utilizarea activului identificat și
- b) dreptul de a dispune cu privire la utilizarea activului identificat

(557) Un activ este identificat, de regulă, prin specificarea explicită într-un contract. Totuși, un activ poate fi identificat și prin specificarea în mod implicit la momentul la care activul este pus la dispoziția clientului.

Părți de active

(558) O parte din capacitatea unui activ este un activ identificat dacă este fizic distinct (de exemplu, un etaj dintr-o clădire).

(559) O capacitate sau altă parte dintr-un activ care nu este fizic distinctă (de exemplu, o parte din capacitatea unui cablu optic) nu este un activ identificat, cu excepția cazului în care aceasta reprezintă în esență toată capacitatea activului și, astfel, furnizează clientului dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice în urma utilizării activului.

Dreptul de a obține beneficii economice în urma utilizării

(560) Pentru a controla utilizarea unui activ identificat, un client trebuie să aibă dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice în urma utilizării activului pe parcursul perioadei de utilizare (de exemplu, prin utilizarea exclusivă a activului pe parcursul acelei perioade).

(561) Atunci când evaluează dreptul de a obține în esență toate beneficiile economice din utilizarea unui activ, banca trebuie să aibă în vedere toate beneficiile economice care rezultă în urma utilizării activului care intră în sfera de aplicare a dreptului clientului de utilizare a activului.

(562) Banca trebuie să reevalueze dacă un contract este, sau include, un leasing doar dacă termenii și condițiile contractului se modifică.

B. Recunoaștere și evaluarea leasing-ului în calitate de locatar

(563) La data începerii derulării, un locatar trebuie să recunoască un activ aferent dreptului de utilizare și o datorie care decurge din contractul de leasing.

(564) Banca a decis să nu recunoască ca și contracte de leasing următoarele tipuri de contracte:

a) contracte pe termen scurt (un contract de leasing care la data recunoașterii are o durată mai mică sau egală cu 12 luni și nu conține o opțiune de cumpărare) sau

b) contracte pentru care activul suport are o valoare mică (active a căror valoare este mai mică de 5000 \$ atunci când activul este nou)

(565) Banca recunoaște plățile de leasing asociate cu aceste tipuri de contracte ca și cheltuială pe durată contractului – și le reflectă în conturile de profit sau pierdere.

I. Evaluare inițială

Evaluarea inițială a activului aferent dreptului de utilizare

(566) La data începerii derulării, un locatar trebuie să evalueze la cost, activul aferent dreptului de utilizare.

(567) Costul activului aferent dreptului de utilizare trebuie să includă:

a) valoarea evaluării inițiale a datoriei care decurge din contractul de leasing;

b) orice plăți de leasing efectuate la data începerii derulării sau înainte de această dată, minus orice stimulente primite în cadrul contractului de leasing;

c) orice costuri directe inițiale suportate de către locatar; și

d) estimare a costurilor care urmează să fie suportate de către locatar pentru demontarea și îndepărtarea activului suport, pentru restaurarea locului în care este localizat acesta sau pentru aducerea activului suport la condiția impusă în termenii și condițiile contractului de leasing, cu excepția cazului în care aceste costuri sunt suportate pentru producerea stocurilor.

(568) Activul aferent dreptului de utilizare dintr-un contract de leasing într-o valută străină este recunoscut în valuta funcțională utilizând cursul de schimb definit de politica contabilă, valabil la data recunoașterii.

Evaluarea inițială a datoriei care decurge din contractul de leasing

(569) La data începerii derulării, un locatar trebuie să evalueze datoria care decurge din contractul de leasing la valoarea actualizată a plăților de leasing care nu sunt achitate la acea dată.

(570) Rata de actualizare aplicată pentru a calcula valoarea actualizată - cu excepția cazului în care contractul are alte prevederi - este rata de împrumut incrementală stabilită în conformitate cu metodologia OTP Group lunar pe țară.

(571) La data începerii derulării, plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing cuprind următoarele plăți aferente dreptului de utilizare a activului suport pe durata contractului de leasing care nu sunt achitate la data începerii derulării:

a) plăți fixe (inclusiv plăți fixe în fond), minus orice stimulente de leasing de primit;

b) plăți variabile de leasing care depind de un indice sau de o rată, evaluate inițial pe baza indicelui sau a ratei de la data începerii derulării (un indice al prețului de consum, plăți corelate cu o rată a dobânzii etalon (cum ar fi LIBOR) sau plăți care variază pentru a reflecta modificări ale ratelor de piață ale chiriilor);

c) sumele preconizate a fi plătibile de către locatar în baza unor garanții aferente valorii reziduale;

d) prețul de exercitare al unei opțiuni de cumpărare dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că va exercita opțiunea ;

e) plăți ale penalităților de reziliere a contractului de leasing, dacă durata contractului de leasing reflectă exercitarea de către locatar a unei opțiuni de reziliere a contractului de leasing.

(572) Plățile variabile de leasing care nu depind de un indice sau o rată dar depind de venituri sau de utilizare sunt considerate cheltuieli.

(573) Ca soluție practică, un locatar poate opta, în funcție de clasa de active suport, să nu separe alte componente decât cele de leasing de componentele de leasing, ci să contabilizeze, în schimb, fiecare componentă de leasing și orice alte componente asociate ca pe o singură componentă de leasing.

(574) Banca separă alte componente din contractele de leasing (ex. prime de asigurări, facturi de utilități) și le contabilizează în contul de profit sau pierdere.

(575) Plățile de leasing incluse în evaluarea datoriei de leasing nu conțin TVA (deductibil sau nedeductibil). TVA-ul nedeductibil se recunoaște ca alte cheltuieli.

(576) O entitate trebuie să determine durata contractului de leasing ca fiind perioada irevocabilă a unui contract de leasing, împreună cu:

a) perioadele acoperite de o opțiune de prelungire a contractului de leasing dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că va exercita acea opțiune; și

b) perioadele acoperite de o opțiune de reziliere a contractului de leasing dacă locatarul are certitudinea rezonabilă că nu va exercita acea opțiune.

(577) Atunci când determină durata contractului de leasing și evaluează cât va dura perioada irevocabilă a contractului de leasing, o entitate trebuie să aplice definiția unui contract și să determine perioada în care contractul este executoriu.

(578) Un contract de leasing încetează a mai fi executoriu atunci când locatarul și locatorul au fiecare dreptul de a rezilia contractul de leasing fără permisiunea celeilalte părți, fără a suferi decât o penalizare nesemnificativă.

(579) În cazul contractelor de leasing cu durată determinate:

a) dacă locatarul nu are opțiune de extindere sau reziliere în conformitate cu contractul, durata contractului de leasing este termenul contractual;

b) dacă locatarul are opțiunea de reziliere sau extindere și este destul de sigur că locatarul va exercita această opțiune, termenul de leasing este termenul contractual, extins sau scurtat cu perioada bazată pe opțiunea

(580) Contractele cu durată nedeterminată conțin de obicei opțiuni de terminare. În cazul în care locatarul și locatorul au amândoi dreptul de a rezilia contractul în orice moment pe durata contractului de leasing, termenul de leasing care poate fi considerat executoriu este termenul de preaviz, astfel încât durata leasingului este egală cu perioada de preaviz a contractului în cazul de contracte intermediare și, de asemenea, de terțe părți.

(581) Datoria de leasing este contabilizată- în conformitate cu IAS 21 – în valuta contractului. La determinarea valutei contractuale, substanța este mai presus de formă, de exemplu: dacă plata de

leasing este calculată în valuta în care plata ar trebui efectuată, dar plata de leasing este variabilă în funcție de cursul de schimb al altei valute, cea din urmă este considerată valută contractuală.

II. Evaluare ulterioară

Evaluarea ulterioară a activului aferent dreptului de utilizare

(582) După data începerii derulării, banca evaluează activul aferent dreptului de utilizare aplicând modelul bazat pe cost. Este un activ nemonetar (conform IAS 21.16), astfel încât nu se reevaluează ulterior.

(583) Activul aferent dreptului de utilizare dintr-un contract de leasing într-o valută străină este recunoscut în valuta funcțională utilizând cursul de schimb definit de politica contabilă, valabil la data recunoașterii.

(584) Banca aplică modelul bazat pe cost și trebuie să evalueze activul aferent dreptului de utilizare astfel:

- a) cost
- b) minus orice amortizare acumulată și
- c) minus orice pierderi din depreciere acumulate și
- d) ajustat în funcție de orice reevaluări ale datoriei care decurge din contractul de leasing.

(585) Activul aferent dreptului de utilizare este amortizat în mod linear:

a) de la data începerii derulării până la prima dată dintre sfârșitul duratei de viață utilă a activului aferent dreptului de utilizare și sfârșitul duratei contractului de leasing, cu excepția

b) În cazul în care contractul de leasing transferă dreptul de proprietate asupra activului suport la locatar până la încheierea duratei contractului de leasing sau costul activului aferent dreptului de utilizare reflectă faptul că locatarul va exercita o opțiune de cumpărare, locatarul trebuie să amortizeze activul aferent dreptului de utilizare de la data începerii derulării până la sfârșitul duratei de viață utilă a activului suport.

(586) Investiția în proprietăți aferente contractelor de leasing și activul aferent dreptului de utilizare se depreciază pe aceeași durată.

(587) Banca, în calitate de locatar aplică IAS 36 Deprecierea activelor pentru a determina dacă activul aferent dreptului de utilizare este depreciat și pentru a contabiliza orice pierdere din depreciere identificată.

Evaluarea ulterioară a datoriei care decurge din contractul de leasing

(588) Datoria de leasing este un activ monetar (conform IAS 21.16)

(589) După data începerii derulării, valoarea datoriei care decurge din contractul de leasing este:

- a) Valoarea inițială a datoriei de leasing;
- b) Plus valoarea dobânzilor acumulate;
- c) Minus valoarea plăților efectuate
- d) Plus/minus valoarea ajustărilor rezultate din reevaluare sau modificări ale contractului de leasing precum și din reflectarea plăților de leasing fixe în fond revizuite

(590) Dobânda calculată asupra datoriei de leasing= soldul datoriei de leasing* rata de actualizare

(591) Banca recunoaște în profit sau pierdere:

- a) dobânda aferentă datoriei care decurge din contractul de leasing;
- b) diferențele de curs de schimb pentru datoria de leasing aferentă contractelor de leasing în valută străină;

c) plățile variabile de leasing care nu sunt incluse în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing în perioada în care apare evenimentul sau contextul care declanșează acele plăți.

(592) Valoarea datoriei de leasing este modificata in cazul in care aceasta se reevalueaza sau daca leasingul se modifica.

(593) Daca apare o modificare in platile de leasing, datoria trebuie reevaluată.

(594) Un locatar trebuie să recunoască valoarea reevaluării datoriei care decurge din contractul de leasing ca o ajustare a activului aferent dreptului de utilizare.

(595) Totuși, dacă valoarea contabilă a activului aferent dreptului de utilizare este redusă la zero și are loc o reducere suplimentară în evaluarea datoriei care decurge din contractul de leasing, un locatar trebuie să recunoască orice valoare rămasă din reevaluare în profit sau pierdere.

C. Modificări ale contractului de leasing

(596) Contabilizarea modificărilor contractului de leasing:

a) ca un leasing separat dacă:

- i. modificarea extinde obiectul contractului de leasing prin adăugarea dreptului de utilizare a unuia sau mai multor active suport;
- ii. contravaloarea contractului de leasing crește cu o valoare proporțională cu prețul individual aferent extinderii obiectului contractului și cu orice ajustări adecvate ale prețului individual pentru a reflecta circumstanțele respectivului contract.

b) nu este contabilizată ca un leasing separat orice modificare care nu îndeplinește criteriile de mai sus. În acest caz:

- i. se reevaluează datoria care decurge din contractul de leasing prin actualizarea plăților de leasing revizuite, utilizând o rată de actualizare revizuită.
- ii. scăderea valorii contabile a activului aferent dreptului de utilizare pentru a reflecta rezilierea parțială sau totală a contractului de leasing pentru modificări ale leasingului care limitează obiectul contractului de leasing. Locatarul trebuie să recunoască în profit sau pierdere orice câștiguri sau pierderi asociate rezilierii parțiale sau totale a contractului de leasing
- iii. efectuarea unei ajustări corespunzătoare asupra activului aferent dreptului de utilizare pentru toate celelalte modificări ale contractului de leasing

D. Recunoaștere și evaluare a leasing-ului in calitate de locator

(597) Un locator trebuie să clasifice fiecare din contractele sale de leasing fie ca leasing operațional, fie ca leasing financiar.

(598) Un contract de leasing este clasificat drept un leasing financiar dacă transferă în esență toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra unui activ suport.

(599) Un contract de leasing este clasificat drept leasing operațional dacă nu transferă în esență toate riscurile și beneficiile aferente dreptului de proprietate asupra unui activ suport.

Leasing operational

(600) Obiectul contractului se inregistreaza ca si activ, in categoria Mijloacelor Fixe. In plus, costurile directe initiale suportate in negocierea si incheierea unui contract de leasing operational (cum ar fi

comisioanele, taxele juridice si costurile interne directe initiale) sunt incluse in valoarea contabila a activului in leasing in bilantul contabil.

(601) Costurile, inclusiv amortizarea, suportate pentru obținerea venitului din leasing, trebuie recunoscute ca si cheltuieli.

(602) Pentru a determina daca un activ dat in leasing este depreciat, Banca aplica IAS 36.

(603) Toate stimulentele date pentru obtinerea unui contract nou sau reînnoirea unui contract existent de leasing operational vor fi recunoscute agregat, ca o reducere a venitului din chirii pe perioada leasingului, liniar.

Leasing financiar

(604) Banca va recunoaste activele detinute sub leasing financiar in situatiile financiare si le va prezenta ca si creante la o valoare egala cu investitia neta in leasing.

(605) Venitul din leasing trebuie recunoscut pe baza unei rate de rentabilitate constanta, costurile directe initiale reducand cuantumul venitului recunoscut pe durata contractului de leasing. Platile de leasing aferente perioadei contabile, cu exceptia costurilor serviciilor, se deduc din investitia bruta in leasing in vederea reducerii atat a principalului si a venitului financiar neincasat.

E. Data intrării în vigoare și tranziția

(606) Banca aplica IFRS 16 pentru perioadele anuale de raportare care încep la 1 ianuarie 2019 sau ulterior acestei date.

(607) Banca aplica IFRS 16 prin metoda retrospectiva modificata.

(608) In cazul contractelor de leasing clasificate anterior ca leasing operational (aplicand IAS 17), la data de 1 ianuarie 2019 banca recunoaste:

- a) o datorie de leasing
  - i. la valoarea prezenta a platilor de leasing ramase,
  - ii. discountate utilizand rata de imprumut incrementală;
- b) activul reprezentand dreptul de utilizare
  - i. la o valoare egala cu datoria din leasing,
  - ii. ajustata cu valoarea oricarei plati in avans sau acumulate aferente respectivului contract de leasing recunoscute în situația poziției financiare înainte de 1 ianuarie 2019
  - iii. excluzand costurile directe initiale.

(609) In cazul contractelor de leasing clasificate anterior ca leasinguri financiare (aplicand IAS 17) valoarea contabila a activului reprezentand dreptul de utilizare si a datoriei de leasing la 1 ianuarie 2019 este valoarea contabila a activului si datoriei de leasing masurate aplicand IAS 17.

19. SITUATIA CONTULUI DE PROFIT SI PIERDERI SI ALTE ELEMENTE ALE REZULTATULUI GLOBAL

Venituri din dobanzi

(610) Aceasta linie din Situatia Contului de Profit si Pierdere si a altor Elemente ale Rezultatului Global prezinta dobanda realizata si nerealizata (si comisioanele de natura dobanzii), adica preturile primite de partenerii bancii, ca utilizatori ai banilor, in schimbul utilizarii de catre acestia a banilor Bancii.

(611) In conformitate cu IFRS 9 metoda dobanzii efective este metoda care amortizeaza orice taxe, platite sau primite, costurile de tranzactie si alte prime sau reduceri pe durata de viata preconizata a instrumentului. „Metoda dobanzii efective este o metoda de calcul al costului amortizat al unui activ financiar ... (sau grup de active financiare) ... si de alocare a veniturilor din dobanzi pe perioada relevanta. Rata dobanzii efective este rata care actualizeaza exact viitoarele plati sau incasari in numerar estimate prin durata de viata preconizata a instrumentului financiar sau, atunci cand este cazul, o perioada mai scurta, la valoarea contabila neta a activului financiar ...”. La calcularea ratei dobanzii efective, Banca trebuie sa estimeze fluxurile de numerar luand in considerare toti termenii contractuali ai instrumentului financiar (de exemplu, plata in avans, optiuni call si alte optiuni similare), dar nu trebuie sa ia in considerare pierderile viitoare din credit. Calculul include toate taxele si comisioanele platite sau primite intre partile contractuale care fac parte integranta din rata dobanzii efective, costurile de tranzactionare si alte prime sau reduceri

(612) Dobanzile sunt recunoscute pe baza contabilitatii de angajamente, folosind rata dobanzii efective.

(613) Veniturile din comisioane pentru servicii se inregistreaza, pe baza existentei unor acorduri contractuale, in perioada in care au fost prestate serviciile.

(614) Identificarea exacta a costurilor de tranzactie (venituri) este de o importanta majora, deoarece acestea au impact asupra determinarii costului amortizat si calcularea ratei dobanzii efective a fiecarei tranzactii, ceea ce face diferit de rata contractuala.

(615) Specific:

a) Prezenta unor costuri face ca valoarea actualizata a fluxurilor de numerar sa fie mai mare decat valoarea nominala, deci rata dobanzii efective pentru instrumentul contractual va fi mai mica decat rata contractuala;

b) Prezenta unor venituri face ca valoarea actualizata a fluxurilor de numerar sa fie mai mica decat valoarea nominala, deci rata dobanzii efective pentru instrumentul contractual va fi mai mare decat rata contractuala.

(616) In consecinta, aceste componente ale veniturilor sunt recunoscute in contul de profit si pierdere prin ajustarea ratei de rentabilitate pentru fiecare tranzactie.

(617) Banca trebuie să recunoască venituri atunci când (sau pe măsură ce) aceasta îndeplinește o obligație de executare prin transferul unui bun sau al unui serviciu promis (adică un activ) către un client.

(618) In cazul activelor financiare care intră sub incidența unor legi, pentru perioada in care activul financiar este contestat și se consideră că Banca nu îndeplinește o obligație de transfer al unui serviciu către client, recunoașterea veniturilor din dobânzi este suspendată. Pentru creditele date în plată, calculul dobânzilor si recunoașterea veniturilor se reia in momentul în care creditul iese de sub incidența legii.

Cheltuieli cu dobanzile

(619) In aceasta linie a a Contului de Profit si Pierdere si Alte Elemente ale Rezultatului Global se prezinta dobanzile realizate si nerealizate (si alte comisioane de natura dobanzilor), adica pretul platit de catre Banca (in calitate de utilizator de bani) in schimbul folosirii resurselor financiare ale partenerilor sai.

(620) Acestea includ:

- a) Dobanzi la conturi curente si depozite ale bancilor
- b) Dobanzi, dobanzi penalizatoare si alte dobanzi aferente creditelor de la alte banci
- c) Alte dobanzi platite institutiilor de credit (ex contracte repo)
- d) Dobanzi pentru depozitele de la clienti
- e) Dobanzi pentru obligatiuni si alte titluri emise de Banca
- f) Cheltuiala cu dobanzile pentru tranzactiile cu instrumente derivate:
  - Tranzactii swap
  - Contracte forward (FRA)

Provizioane pentru depreciere pentru credite si plasamente

(621) In aceasta linie se prezinta provizioanele pentru pierderile asteptate calculate pentru activele financiare.

(622) Suma provizioanelor reprezinta diferenta dintre valoarea contabila si valoarea recuperabila, care este reprezentata de valoarea actualizata a fluxurilor de numerar previzionate, inclusiv sume recuperabile din executarea garantiilor; actualizarea se face folosind rata efectiva a dobanzii originare.

Venituri altele decat din dobanzi

Venituri din taxe si comisioane

(623) In aceasta linie sunt incluse toate taxele si comisioanele care nu sunt recunoscute ca fiind de natura dobanzilor (asadar, nu se aloca pe linia veniturilor din dobanzi, folosind metoda ratei efective a dobanzii). Venitul se va masura la valoarea justa a consideratiei primite sau de primit.

(624) Comisionul reprezinta o taxa perceputa de Banca pentru executarea unei tranzactii. Taxele si comisioanele aferente activelor financiare si datorilor financiare sunt prezentate separat in situatiile financiare.

(625) Exemple de comisioane recunoscute pe aceasta linie:

- a) Taxe si comisioane pentru credite (altele decat cele de natura dobanzilor, care sunt recunoscute conform metodei ratei dobanzii efective)
- b) Taxe si comisioane aferente depozitelor si tranzactiilor cu numerar
- c) Venituri din tranzactiile cu carduri, altele decat cele de natura dobanzilor (ex. Taxa pentru tranzactiile la ATM, comisioanele pentru tranzactiile initiate la terminale POS, taxele de administrare a cardurilor, taxele de inlocuire a cardurilor, taxele pentru plati intarziate etc.)
- d) Venituri din reclamatii referitoare la tranzactiile cu carduri
- e) Altele

Venituri si pierderi din titluri, net

(626) Veniturile / pierderile de capital de valori mobiliare includ modificarea valorii care apar in valoarea contabila a instrumentului, ajustarea valorii inregistrate in cursul evaluarii la valoarea justa sau diferenta dintre valoarea contabila si veniturile incasate sau de incasat la maturitatea instrumentului.

Venituri si pierderi din conversia valutara

(627) Castigurile/pierderile din schimb valutar aparute in cursul functionarii normale a Bancii este o diferenta de schimb care rezulta din conversia unui anumit numar de unitati ale unei monede intr-o alta moneda la cursuri de schimb diferite.

Venituri si pierderi din tranzactii imobiliare

(628) Acestea includ venituri si cheltuieli (compensate intre ele), care urmeaza sa fie recunoscute in cursul activitatii legate de investitii imobiliare si proprietati.

Venituri din dividende si profit din entitatile asociate

(629) Acestea includ valoarea dividendelor primite (de primit), din actiunile in entitati asociate si alte participatii (titluri detinute in vederea tranzactionarii si la valoare justa prin alte elemente ale rezultatului global). Dividendele sunt recunoscute atunci cand este stabilit dreptul actionarului de a primi plata.

Cheltuieli, altele decat cu dobanzi

(630) Alte cheltuieli, in afara celor de natura dobanzilor, includ:

- a) Cheltuieli cu taxe si comisioane (altele decat cele de natura dobanzilor)
- b) Pierderi din schimburile valutare
- c) Pierderi din titluri, net
- d) Pierderi din tranzactii imobiliare
- e) Alte cheltuieli operationale (Provizioane pentru risculi rezultand din litigii, provizioane pentru titluri, alte active etc.)
- f) Alte costuri administrative (salarii si taxe aferente, utilitati, posta si telecomunicatii, chirii etc.)

20. TRANZACTII IN VALUTA

(631) Tranzactiile in valuta se inregistreaza in moneda functionala, aplicand cursul de schimb valutar spot dintre moneda functionala si moneda tranzactiei, la data tranzactiei.

Elemente monetare:

(632) La data bilantului toate elementele monetare in valuta sunt convertite folosind cursul de inchidere. Diferentele de schimb de la conversia elementelor monetare la cursuri diferite de cele la care au fost inregistrate initial sau raportate in situatiile financiare anterioare sunt recunoscute ca venituri sau cheltuieli ale perioadei, cu exceptia investitiei nete intr-o entitate din strainatate.

(633) Diferentele de curs valutar ce apar cu ocazia decontarii elementelor monetare sau a convertirii elementelor monetare la cursuri diferite fata de cele la care au fost convertite la recunoasterea initiala pe parcursul perioadei sau in situatiile financiare anterioare trebuie recunoscute in profit sau pierdere in perioada in care apar, cu exceptia celor descrise mai jos (a se vedea mai jos).

(634) Diferentele de schimb aparute la un element monetar care face parte din investitia neta a unei entitati raportoare intr-o operatiune din strainatate trebuie recunoscute in profit sau pierdere in situatiile financiare separate ale entitatii raportoare sau in situatiile financiare individuale ale operatiunii din strainatate, dupa cum este cazul. In situatiile financiare care includ operatiunea din strainatate si entitatea raportoare (de exemplu, situatiile financiare consolidate atunci cand operatiunea din strainatate este o filiala), astfel de diferente de schimb trebuie recunoscute initial intr-

o componenta separata a capitalurilor proprii si recunoscute ca profit sau pierdere la cedarea investitiei nete.

Elementele nemonetare

(635) La data bilantului, toate elementele nemonetare care sunt evaluate la cost istoric intr-o moneda straina sunt convertite folosind cursul de schimb de la data tranzactiei.

(636) La data bilantului, toate elementele nemonetare care sunt evaluate la valoarea justa intr-o moneda straina se convertesc folosind cursurile de schimb de la data la care a fost determinata valoarea justa (de exemplu, la data bilantului).

(637) Atunci cand un castig sau o pierdere pentru un element nemonetar este recunoscut/(a) direct in capitalurile proprii, orice componenta de schimb a acelui castig sau pierdere trebuie sa fie recunoscute direct in capitalurile proprii. Pe de alta parte, atunci cand un castig sau o pierdere pe un element nemonetar este recunoscut/(a) in profit sau pierdere, orice componenta de schimb a acelui castig sau pierdere trebuie recunoscute in profit sau pierdere.

21. TRANZACTII CU PARTI AFILIATE

(638) Prezentarea informatiilor privind partile afiliate este reglementata de IAS 24, care prevede prezentarea partilor afiliate si a tranzactiilor cu partile afiliate. Banca isi desfasoara activitati cu filiale, asocieri in participatie si entitati asociate. Cu toate ca IASB considera ca aceste circumstante ca o caracteristica normala a comertului si de afaceri, aceste tranzactii ar putea avea un efect semnificativ asupra profitului sau pierderii si asupra situatiei financiare a Bancii. De multe ori, partile afiliate pot incheia tranzactii pe care partile neafiliate nu le-ar fi incheiat, sau in conditii pentru care alt partener nu ar fi fost acceptat.

(639) De asemenea, tranzactiile intre partile afiliate pot fi incheiate la niste preturi pe care partile neafiliate nu le-ar fi acceptat. De exemplu, tranzactiile intre parti afiliate sunt adesea efectuate la preturi considerabil diferite (deci, nu sunt comparabile) fata de cele de tranzactii similare in conditii normale de piata. Mai mult decat atat, creditele sunt acordate la rate ale dobanzii diferite de cele ale pietei. Prin urmare, obiectivul IAS 24 este acela de a se asigura ca situatiile financiare ale Bancii sa contina informatiile necesare pentru a atrage atentia asupra posibilitatii ca pozitia sa financiara si profitul sau pierderea sa fi fost afectate de existenta partilor afiliate si de tranzactiile si soldurile cu astfel de parti.

Definitia partilor afiliate

(640) Conform IAS 24, se considera ca o entitate este afiliata daca:

- a) O persoană sau un membru apropiat al familiei persoanei este afiliat unei entități raportoare dacă persoana respectivă:
  - i. deține controlul sau controlul comun al entității raportoare;
  - ii. are o influență semnificativă asupra entității raportoare; sau
  - iii. face parte din personalul-cheie din conducerea entității raportoare sau din conducerea unei societăți-mamă a entității raportoare.

- b) O entitate este afiliată unei entități raportoare dacă satisface una din următoarele condiții:
  - i. entitatea și entitatea raportoare fac parte din același grup (ceea ce înseamnă că fiecare societate-mamă, filială sau filială-membră este afiliată celorlalte entități);

ii. o entitate este o entitate asociată sau o asociere în participație a celeilalte entități (sau o entitate asociată sau o asociere în participație a unei entități membre a unui grup din care face parte și cealaltă entitate);

iii. ambele entități sunt asocieri în participație ale aceleiași părți terțe;

iv. o entitate este o asociere în participație a unei terțe părți iar cealaltă entitate este o entitate asociată părții terțe;

v. entitatea este un plan de beneficii postangajare în beneficiul angajaților entității raportoare sau ai unei entități afiliate entității raportoare. Dacă entitatea raportoare în sine este un asemenea plan, angajatorii care finanțează planul sunt, de asemenea, afiliați entității raportoare;

vi. entitatea este controlată sau controlată în comun de către o persoană definită la

p. (a);

vii. o persoană identificată la punctul (a)(i) are o influență semnificativă asupra entității sau face parte din personalul-cheie din conducerea entității (sau din conducerea unei societăți-mamă a entității).

(641) Pe baza celor de mai sus, trebuie remarcat faptul ca, in conformitate cu IAS 24, personalul cheie de conducere sunt acele persoane care au autoritatea si responsabilitatea pentru planificarea, conducerea si controlul activitatilor entitatii, in mod direct sau indirect, inclusiv orice director (executiv sau in alt mod) a acestei entitati. Controlul este puterea de a governa politicile financiare si operationale ale unei entitati, astfel incat sa se obtina beneficii din activitatile sale, in timp ce controlul in comun este partajarea convenita prin contract a controlului asupra unei activitati economice. Influenta semnificativa este capacitatea de a participa la deciziile privind politicile financiare si operationale ale unei entitati, dar nu este un control asupra acestor politici. Influenta semnificativa poate fi dobandita prin cota de proprietate, statut sau prin contract. Cu toate acestea, IAS 24 precizeaza ca, atunci cand se apreciaza existenta unei relatii cu parti afiliate, atentia trebuie indreptata spre fondul relatiei si nu doar forma juridica.

(642) In conformitate cu IAS 24, relatiile dintre Banca si filiale trebuie prezentate indiferent daca au existat sau nu tranzactii intre acele parti afiliate.

(643) Banca trebuie sa prezinte:

a) Numele societatii mama si al ultimei societati care controleaza (daca aceasta este diferita);

b) Relatiile existente;

c) In cazul in care nici societatea-mama a entitatii si nici partea care controleaza in ultima instanta nu produc situatii financiare disponibile pentru uzul public, numele urmatoarei societati-mama, care face acest lucru trebuie, de asemenea, sa fie prezentat. Cu alte cuvinte, Banca trebuie sa prezinte intotdeauna primul parinte al grupului, care intocmeste situatiile financiare consolidate pentru uz public.

(644) In conformitate cu IAS 24, o entitate trebuie sa prezinte compensare personalului cu functii cheie de executie in total si pentru fiecare dintre urmatoarele categorii:

a) **beneficiile pe termen scurt ale angajatilor.** Aceasta categorie include salarii, salarii si contributii la asigurarile sociale, concediul anual platit si concediul medical platit, participarea la profit si prime (daca se platesc in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei) si beneficii nemonetare (cum ar fi asistenta medicala, locuinte, masini si bunuri gratuite sau subventionate sau servicii) pentru angajatii actuali;

b) **beneficii post-angajare.** Aceasta categorie include pensii, asigurari de viata postangajare si asistenta medicala postangajare;

c) **alte beneficii pe termen lung.** Aceasta categorie include concedii sabatice, jubilee sau alte beneficii legate de vechimea in serviciu, beneficii pentru invaliditate pe termen lung, participarea la profit si prime de platit douasprezece luni sau mai mult dupa incheierea perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent si compensatii amanate platite de douasprezece luni sau mai mult dupa incheierea perioadei in care sunt castigate;

d) **beneficii de terminare** si

e) **plati pe baza de actiuni.** Aceasta categorie include, in plus fata de actiuni, tranzactii cu plata pe baza de actiuni decontate in actiuni, prin urmare, optiunile pe actiuni sau alte instrumente de capitaluri proprii oferite angajatilor la o valoare mai mica decat valoarea justa la care aceste instrumente nu ar fi fost oferite unui tert, sau plati banesti a caror valoare va depinde de pretul viitor pe piata al actiunilor emise de entitatea care intocmeste situatiile financiare.

(645) Daca au existat tranzactii intre partile afiliate, Banca trebuie sa prezinte natura relatiei dintre partile afiliate, precum si informatii privind tranzactiile. La un nivel minim, prezentarile de informatii trebuie sa includa:

- a) valoarea tranzactiilor;
- b) valoarea soldurilor si termenii acestora si conditiile, inclusiv daca acestea sunt garantate, si natura contraprestatiei care urmeaza sa fie furnizate in decontare, precum si detalii cu privire la garantiile date sau primite;
- c) provizioane pentru credite indoelnice; si
- d) cheltuiala recunoscuta in timpul perioadei in ceea ce priveste creditele neperformante sau indoelnice datorate de partile afiliate.

(646) Aceste informatii se prezinta separat pentru fiecare dintre urmatoarele categorii:

- a) societatea-mama;
- b) entitatile care detin controlul comun sau o influenta semnificativa asupra entitatii;
- c) filiale;
- d) asociati;
- e) asocieri in participatie in care entitatea este asociata;
- f) personalul cheie de conducere al entitatii sau societatii-mama; si
- h) alte parti afiliate.

(647) Clasificarea sumelor de platit si de primit de la, partile afiliate in diferite categorii este o extensie a cerintelor de prezentare din IAS 1 „Prezentarea situatiilor financiare” pentru informatii care urmeaza sa fie prezentate fie in bilant, fie in note. Urmatoarele sunt exemple de tranzactii care sunt prezentate in cazul in care acestea sunt cu o parte afiliata: credite acordate; linii de finantare primite; depozite la / de la; achizitii sau vanzari de bunuri; achizitii sau vanzari de proprietati si alte active; prestarea sau primirea de servicii; dobanzile platite / primite; stingerea datoriilor, etc.

(648) Elementele de natura similara pot fi prezentate agregat, cu exceptia cazului in care prezentarea separata este necesara pentru o intelegere a efectelor tranzactiilor cu partile afiliate asupra situatiilor financiare ale Bancii.

22. VALOAREA JUSTA

A. Definitii

(649) FRS 13 stabileste o singura definitie a valorii juste in scopuri de raportare financiara, ofera un cadru pentru aplicarea acestei definitii, si cere numeroase prezentari de informatii cu privire la utilizarea evaluarilor la valoarea justa in situatiile financiare.

(650) Definitia valorii juste din IFRS 13 se bazeaza pe notiunea de „pret de iesire”, care cuprinde urmatoarele concepte-cheie:

a) Valoarea justa este pretul la care se vinde un activ sau se transfera un pasiv, si, prin urmare, reprezinta un pret de iesire, nu este un pret de intrare.

b) Pretul de iesire pentru un activ sau pasiv este conceptual diferit de pretul tranzactiei (un pret de intrare). In timp ce pretul de intrare si de iesire pot fi identice in multe situatii, pretul tranzactiei nu se presupune a reprezenta valoarea justa a unui activ sau a unei datorii la recunoasterea sa initiala.

c) Valoarea justa este un pret de iesire in piata principala, adica piata cu cel mai mare volum si nivelul de activitate. In absenta unei pieti principale, se presupune ca tranzactia va avea loc in piata cea mai avantajoasa. Aceasta este piata pe care ar maximiza valoarea pe care ar fi primit pentru a vinde un activ sau de a minimiza suma care ar fi platita pentru a transfera o datorie, luand in considerare costurile de transport si de tranzactie considerate. In ambele cazuri, Banca trebuie sa aiba acces la piata la data evaluarii.

d) Valoarea justa este o masurare bazata pe piata, nu este o evaluare specifica Bancii. Atunci cand determina valoarea justa, conducerea utilizeaza ipotezele pe care participantii de pe piata le-ar utiliza la stabilirea pretului activului sau datoriei. Cu toate acestea, o entitate nu trebuie sa identifice participantii la piata specifici.

e) Evaluările de valoare justa nu trebuie ajustate pentru costurile de tranzactie.

(651) Informatii pe Nivele:

Level 1 (Nivel 1) (L1) - preturile cotate (neajustate) pe pietele active pentru active sau datorii identice pe care entitatea le poate accesa la data evaluarii.

Level 2 (Nivel 2) (L2) - Informatii, altele decat preturile cotate incluse in nivelul 1 care sunt observabile pentru active sau datorii, fie direct, fie indirect.

Level 3 (Nivel 3) (L3) - informatii neobservabile pentru activ sau datorie.

(652) Elementul pentru care este determinata valoarea justa poate fi un singur activ sau pasiv, cum ar fi un instrument derivat sau o parte intr-o entitate tranzactionata public sau poate fi un grup de active (de exemplu, un portofoliu de creante), grup de pasive (de exemplu, un portofoliul de depozite) sau a unui grup de active si pasive (de exemplu, o unitate generatoare de numerar, o afacere sau un grup de active, care este detinut in vederea vanzarii)

(653) In cazul in care exista o piata principala, trebuie sa fie utilizat pretul pe aceasta piata, fie direct, fie ca o informatie primara intr-o tehnica de evaluare. IFRS 13 nu permite utilizarea pretului de pe piata cea mai avantajoasa in cazul in care un pret de pe piata principala este disponibil; Prin urmare, nu este necesar sa se efectueze o cautare exhaustiva a tuturor pietelor posibile pentru a identifica piata principala (sau, in absenta unei pieti principale, piata cea mai avantajoasa). Cu toate acestea, toate informatiile care sunt disponibile in mod rezonabil ar trebui sa fie luate in considerare, iar baza concluziilor trebuie sa fie documentata.

(654) Exista o prezumtie in standard: piata in care Banca transactioneaza in mod normal sau isi desfasoara activitatea este considerata piata principala sau cea mai avantajoasa, cu exceptia cazului in care exista dovezi contrare.

(655) Conceptul cheie aici este faptul ca standardul impune Bancii sa se puna in locul unui participant la piata si sa excluda orice factori specifici Bancii care ar putea influenta pretul pe care Banca este dispusa sa-l accepte in vanzarea unui activ sau sa fie platita in transferul unei datorii.

(656) De exemplu, caracteristicile relevante ale unui activ ar putea include sau se refera la:

- a) Conditia si localizarea activului; si
- b) Restrictii, daca este cazul, cu privire la vanzarea sau utilizarea activului.

(657) In tehnicile de evaluare folosite, Banca trebuie sa maximizeze utilizarea de intrari observabile relevante si sa minimizeze utilizarea datelor neobservabile. De exemplu, in cazul in care un pret cotate este disponibil pentru un anumit bun, acest pret trebuie sa fie utilizat in locul unei ipoteze specifice entitatii cu privire la pret.

23. BENEFICIILE ANGAJATILOR

(658) Beneficiile angajatilor sunt toate formele de contraprestatii acordate de Banca in schimbul serviciilor prestate de catre angajati.

(659) Acestea pot fi impartite in:

a) Beneficii ale angajatilor pe termen scurt (altele decat compensatiile pentru incetarea contractului si beneficiile de impartire a profitului) care sunt scadente integral in termen de douasprezece luni de la incheierea perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent. Ele sunt recunoscute in intregime in contul de profit pe masura ce se acumuleaza (pe baza contabilitatii de angajamente)- aceasta categorie include, de asemenea, prime de productie si de performante si ore suplimentare;

b) Beneficii post-angajare, care sunt platibile dupa terminarea contractului de munca. Ele sunt recunoscute in contul de profit si pierdere pe masura ce se acumuleaza (pe baza contabilitatii de angajamente).

c) Alte beneficii ale angajatilor pe termen lung, care sunt scadente integral in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent

A. Definitii

(660) Standardul contabil aplicabil este IAS 19, care defineste beneficiile angajatilor ca toate formele de contraprestatii acordate de Banca in schimbul serviciului prestat de angajati sau in cazul incetarii contractului de munca. In acest scop, trebuie subliniat faptul ca definitia angajatului include, in plus fata de angajatii salariati (cu exceptia contractelor de agent), de asemenea, directori si alti membri ai personalului cheie din conducere.

(661) Beneficiile angajatilor includ cele oferite:

a) in baza unor planuri sau acorduri oficiale intre Banca si angajatii individuali, grupuri de angajati sau reprezentanti ai acestora;

b) prin practici neoficiale care genereaza o obligatie implicita. Practicile neoficiale genereaza o obligatie implicita atunci cand Banca nu are o alta alternativa realista decat sa plateasca beneficiile angajatilor. Un exemplu de obligatie implicita este atunci cand o modificare a practicilor neoficiale ale Bancii ar cauza daune inacceptabile relatiei acesteia cu angajatii.

Beneficii pe termen scurt

(662) Beneficiile pe termen scurt sunt costurile pe care entitatea preconizeaza sa le suporte in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent, altele decat compensatiile pentru incetarea contractului. Beneficiile pe termen scurt includ elemente cum ar fi:

- a) retributii, salarii si contributii la asigurarile sociale;
- b) concediul de odihna anual platit si concediul medical platit) atunci cand se preconizeaza ca absentele vor avea loc in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent;
- c) participari la profit si prime de platit in termen de douasprezece luni de la sfarsitul perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent; si
- d) beneficii nemonetare (precum asistenta medicala, locuinta, masinile si bunurile sau serviciile gratuite sau subventionate) pentru angajatii actuali.

Beneficii la incheierea activitatii

(663) Beneficiile la incheierea activitatii sunt beneficii ale angajatilor care se platesc ca urmare a deciziei fie Bancii de a desface contractul de munca al unui angajat inainte de data normala de pensionare sau a deciziei unui angajat de a accepta in mod voluntar disponibilizarea in schimbul acelor beneficii.

(664) Banca poate recunoaste o datorie si o cheltuiala aferente beneficiilor de terminare a contractului la prima data din urmatoarele:

- a) Data la care Banca nu mai poate retrage oferta pentru acele beneficii
- b) Data la care Banca recunoaste costurile de restructurate care intra sub incidenta IAS 37 si care implica plata beneficiilor pentru terminarea contractului de munca

Beneficii pe termen scurt

Recunoasterea initiala

(665) Tratamentul beneficiilor pe termen scurt ale angajatilor, de obicei, nu prezinta nici un fel de complicatii, deoarece nu sunt necesare ipoteze actuariale pentru a determina valoarea obligatiei si costurile aferente (nu sunt generate profituri sau pierderi actuariale). In plus, obligatiile de a oferi beneficii pe termen scurt nu sunt actualizate.

(666) Beneficiile angajatilor sunt acumulate pe baza serviciului prestat si sunt direct corelate cu perioada de angajare. Prin urmare, Banca trebuie sa recunoasca costul preconizat al acestor beneficii in cazul in care un angajat a prestat un serviciu, indiferent daca au fost platite prestatii in perioada in care a fost prestat serviciul (principiul contabilitatii de angajamente (Accrual)).

(667) Banca poate compensa angajatii pentru absente din diferite motive, inclusiv concedii, invaliditati pe termen scurt si boli, maternitate sau paternitate, indeplinirea datoriei de jurat si a serviciului militar. Dreptul la absente compensate se imparte in doua categorii:

- a) prin cumulare (de ex., vacantele); si
- b) prin necumulare (nu fac subiectul contabilitatii de angajamente (accrual)- cum ar fi concedii medicale, concedii de maternitate, serviciul militar etc.

(668) Absentele compensate cumulate sunt acelea care sunt reportate si pot fi folosite in perioade viitoare, daca nu se utilizeaza in intregime dreptul aferent perioadei curente. Absentele compensate cumulate pot fi fie legitime, (cu alte cuvinte, la plecarea din Banca angajatii au dreptul la o plata in

numerar pentru dreptul nefolosit), fie nelegitime (cand angajatii nu au dreptul la plecare la o plata in numerar pentru dreptul nefolosit).

(669) Cand angajatii presteaza un serviciu care le creste dreptul la absente viitoare compensate, apare o obligatie. Obligatia exista si este recunoscuta chiar daca absentele compensate sunt nelegitime, desi posibilitatea ca angajatii sa poata pleca inainte de a folosi dreptul cumulat legitim afecteaza evaluarea respectivei obligatii.

(670) Absentele compensate necumulate nu sunt reportate: ele expira, daca nu se face uz in intregime de dreptul aferent perioadei curente si nu dau dreptul angajatilor la o plata in numerar pentru dreptul nefolosit, la plecarea din entitate.

Planuri privind participarea la profit si prime

(671) Banca are o obligatie efectiva numai in cazul in care nu are nici o alta alternativa realista decat sa efectueze platile. In detaliu in continuare, in conformitate cu cele mai multe planuri de participare la profit, angajatii primesc o cota din profit doar daca raman in Banca pentru o anumita perioada. Astfel de planuri creeaza o obligatie implicita pe masura ce angajatii presteaza servicii care duc la cresterea sumei care trebuie platita in cazul in care acestea raman in functiune pana la sfarsitul perioadei specificate.

(672) In concluzie, momentul recunoasterii initiale a stimulentei sau a primelor corespunde cu momentul in care angajatii indeplinesc conditiile acordului cu Banca sau, in cazul bonusurilor bazate pe productivitate, momentul in care a fost depasit pragul minim.

Masurarea initiala

(673) Banca trebuie sa recunoasca valoarea neactualizata a beneficiilor pe termen scurt ale angajatilor preconizate a fi platite angajatului in schimbul serviciului prestat:

a) ca datorie, dupa deducerea oricarei sume deja platite. In cazul in care suma deja platita depaseste valoarea neactualizata a beneficiilor, Banca trebuie sa recunoasca excesul ca si activ, in masura in care plata anticipata va conduce, de exemplu, la o reducere a platilor viitoare sau la o rambursare;

b) ca o cheltuiala, cu exceptia cazului in care un alt standard prevede sau permite includerea beneficiilor in costul activului.

(674) In general, Banca trebuie sa estimeze costul beneficiilor pe termen scurt ale angajatilor, la sfarsitul perioadei, in conformitate cu dovezile obiective disponibile.

(675) Banca trebuie sa evalueze costul prestatilor, cum ar fi absente compensate ca suma suplimentara pe care Banca se asteapta sa plateasca ca rezultat al dreptului nefolosit care sa acumulat la data bilantului. De exemplu, Banca recunoaste o suma de plata pentru concediu neutilizat in "Alte datorii", in conformitate cu estimarea mediei pentru angajati in cursul perioadei curente.

(676) Banca poate face o estimare fiabila a obligatiilor sale legale sau constructive in cadrul unui plan de impartire a profiturilor (profit-sharing) si/ sau a unui plan de bonus atunci cand:

a) termenii oficiali ai planului contin o formula de determinare a valorii beneficiului;

- b) Banca determina sumele care trebuie platite inainte ca situatiile financiare sa fie autorizate pentru emitere sau autorizeaza extinderea stimulentei inainte de aprobarea situatiilor financiare; sau
- c) practica anterioara ofera dovezi clare cu privire la valoarea obligatiei implicite a entitatii.

(677) Intrucat obligatia rezulta din serviciul prestat de angajat si nu dintr-o tranzactie cu actionarii, Banca recunoaste costul planurilor de participare la profit si prime nu ca o distribuire a profitului, ci ca o cheltuiala. In plus, in cazul in care la profit si prime de plati nu sunt scadente integral in termen de douasprezece luni de la incheierea perioadei in care angajatii presteaza serviciul aferent, aceste plati sunt considerate alte beneficii pe termen lung ale angajatilor.

Masurare ulterioara

(678) Dupa recunoasterea initiala, Banca trebuie sa recunoasca datoriile pentru beneficiile angajatilor pe termen scurt, la fiecare data a bilantului, considerand:

- a) suma platita efectiv angajatilor;
- b) sumele care se acumuleaza pentru beneficii, de-a lungul perioadei de angajare, pentru serviciile prestate in cursul noii perioade contabile;
- c) modificari in estimarea beneficiilor.

(679) In ceea ce priveste ultimul dintre componentele de mai sus, Banca revizuieste estimarile anual, pe baza informatiilor disponibile. De exemplu, o modificare a ratelor de fluctuatie a angajatilor fata de estimarea initiala ar putea avea un impact asupra valorii platilor in cadrul planurilor de participare la profit si prime.

Beneficii la incheierea activitatii

(680) Beneficiile la incheierea activitatii consta in principal in planurile de disponibilizare care se aplica cazurilor de demisie voluntara, in cadrul careia un angajat sau grup de angajati adera la acordurile sindicale pentru a avea acces la ceea ce sunt denumite "fonduri de solidaritate", si planuri de incheiere a activitatii, care apar atunci cand un angajator decide in mod unilateral sa puna capat ocuparii fortei de munca. Beneficiile de terminare a apelurilor sunt de obicei plati forfetare, dar uneori includ de asemenea:

- a) majorarea beneficiilor de pensionare sau a altor beneficii postangajare, fie indirect, printr-un plan de beneficii ale angajatilor sau direct;
- b) salariu pana la sfarsitul unei perioade de preaviz specificate, in cazul in care angajatul nu mai presteaza niciun serviciu ulterior care aduce beneficii economice entitatii.

Recunoasterea initiala-beneficii la incheierea activitatii

(681) Evenimentul care genereaza recunoasterea in contabilitate a beneficiilor este incetarea activitatii, si nu serviciul prestat de angajat.

Masurarea initiala

(682) Evaluarea initiala a beneficiilor de terminare trebuie efectuata luand in considerare urmatoarele elemente ale planului de concediere:

- a. numarul angajatilor care se preconizeaza ca vor accepta oferta;
- b. perioada in care beneficiile vor fi furnizate angajatilor.

(683) Pe baza criteriilor de mai sus, masurarea initiala poate fi determinata in mod unilateral de catre Banca pentru planurile de terminare; in cazul planurilor de concediere voluntara, numarul de angajati

care sunt de asteptat sa beneficieze de indemnizatia oferita de Banca trebuie sa fie estimat de catre Banca. In cazul in care exista o incertitudine cu privire la numarul de angajati care vor accepta o oferta de compensatii pentru incetarea contractului, se va recunoaste o datorie contingenta, asa cum este definita de IAS 37.

Masurare ulterioara

(684) Banca va efectua o examinare anuala pentru a stabili daca provizioanele constituite anterior reflecta cea mai buna estimare curenta si va face orice ajustari necesare, acolo unde este cazul.

Recunoasterea in contul de profit sau pierdere

(685) Banca trebuie sa recunoasca totalul net al urmatoarelor valori in profit sau pierdere, facand exceptie in masura in care un alt standard prevede sau permite includerea acestora in costul unui activ:

- a) costul serviciului curent;
- b) costul dobanzii;
- c) rentabilitatea preconizata a oricaror active ale planului si a oricaror drepturi de rambursare;
- d) castiguri si pierderi actuariale, asa cum sunt prevazute in conformitate cu politica contabila a entitatii;
- e) costul serviciilor anterioare;
- f) efectul oricaror reduceri sau decontari.

(686) Orice costuri ale beneficiilor postangajare incluse in costul altor active (de exemplu, in constructia de bunuri si echipamente) includ proportia adecvata a componentelor enumerate mai sus).

24. DISPOZITII FINALE

Aprobator: Consiliul Băncii

Departamentul responsabil: Divizia Financiara

Autorul: Lilia Bacioi

Versiunea documentului: 03

Data intrării în vigoare: peste 5 zile lucrătoare de la data aprobării

Documente de referință:

- Standarde Internationale de Raportare Financiara;
- Standarde Internationale de Contabilitate;
- Interpretari elaborate de Comitetul pentru Interpretarea Standardelor Internationale de Raportare Financiara (IFRIC);
- Legea contabilității nr.287 din 15.12.2017;
- Codul fiscal al Republicii Moldova nr. Nr. 1163 din 24.04.1997

Clasificare: SUPORT, FINANTE

Documentul abrogat: POLITICI CONTABILE Nr. A_000677_02 ale OTP Bank S.A. pentru anul 2022 aptobate prin PV/CB/02.2022 din 20.01.2022